

СОФІЇВСЬКА СЕЛИЩНА РАДА

ЗВІТ

**про стратегічну екологічну оцінку Стратегії розвитку
Софіївської селищної територіальної громади
на період до 2027 року та Плану заходів з реалізації Стратегії розвитку
Софіївської селищної територіальної громад
на період до 2027 року**

Звіт про стратегічну екологічну оцінку Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів з реалізації Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громад на період до 2027 року розроблений за підтримки проекту «Відновлення для всіх» (RFA), що фінансується Урядом Канади та впроваджується компанією Alinea International

Зміст

ВСТУП	3
2. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ СОФІЇВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ ТА ПЛАНУ ЗАХОДІВ З РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ СОФІЇВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ	5
3. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ.....	35
4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ СТРАТЕГІЇ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ.....	37
5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ.....	40
6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (І, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ -50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ.....	49
7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ СТРАТЕГІЇ	57
8. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ.....	61
9. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ.....	64
10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ.....	68
11. РЕЗЮМЕ ІНФОРМАЦІЇ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ	69

ВСТУП

Стратегія розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року та План заходів з реалізації Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року (далі – Стратегія та План) зорієнтована на розвиток сучасної згуртованої громади з екологічно чистою територією, комфортною та безпечною для ведення бізнесу та проживання, відпочинку.

Стратегія узгоджується з пріоритетами і цілями стратегічних документів державного та регіонального рівня: Оновленої Державної стратегії регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки та Стратегії розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року.

Відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» державою визначено необхідність здійснення процедури стратегічної екологічної оцінки для документів державного планування у встановленому законодавством порядку.

Стратегічна екологічна оцінка (далі – СЕО) – процедура визначення, опису та оцінювання можливих негативних наслідків виконання та реалізації документів державного планування (далі – ДДП) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виправданих альтернатив, розроблення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків, яка включає визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки, складання звіту про стратегічну екологічну оцінку, проведення громадського обговорення та консультацій (за потреби – транскордонних консультацій), врахування у документі державного планування звіту про стратегічну екологічну оцінку, результатів громадського обговорення та консультацій, інформування про затвердження документа державного планування.

Метою СЕО є забезпечення високого рівня захисту навколишнього середовища, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, сприяння інтеграції екологічних міркувань і підготовку документів державного планування з метою досягнення сталого розвитку. Це системний та комплексний інструмент оцінки, що підтримує та інформує про процес прийняття управлінських рішень суб'єктами діяльності, які можуть мати можливі екологічні наслідки.

СЕО здійснюється на засадах законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проєкті документа, міжнародного екологічного співробітництва.

Стратегія розвитку Софіївської селищної територіальної громади відповідає засадам екологічної політики України, визначеним Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики на період до 2030 року» та Розпорядженню Кабінету Міністрів України від 20.10.2021 №1363-р «Про схвалення Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року».

Звіт про стратегічну екологічну оцінку Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів з реалізації Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року розроблено з врахуванням Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 р. №296.

Під час проведення стратегічної екологічної оцінки проєкту Стратегії та Плану заходів відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (2018 р.), Постанови Кабінету Міністрів Про затвердження Порядку ведення Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки №430 від 2 травня 2023 року було оприлюднено Заяву про визначення обсягів СЕО Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів з реалізації Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 рок та повідомлення, шляхом розміщення на офіційному веб-сайті Софіївської селищної ради

<https://sofotg.gov.ua/news> та внесено селищною радою до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки з метою одержання та врахування зауважень і пропозицій громадськості. Також інформацію розповсюджено у публічних місцях в сільських населених пунктах громади.

Під час громадського обговорення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки надійшли листи від:

Від Державної установи «Дніпропетровський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України» (лист №1304/б від 24.03.2025 р) з пропозиціями передбачити у ДДП заходи спрямовані на підвищення охоплення населення централізованим водопостачанням, модернізації очисних споруд, надати інформацію щодо поводження з відходами.

від Департаменту екології та природних ресурсів Дніпропетровської обласної державної адміністрації (лист №22/0/502-25 від 26.03.2025 року) з рекомендацією дотримання чинних нормативних документів при підготовці звіту про стратегічно екологічну оцінку, необхідності при розробці Стратегії та Плану врахування ключових території екологічної мережі області, представити альтернативні сценарії реалізації ДДП, проведення кореляції з оновленою Державною стратегією регіонального розвитку на 2021-2027 роки, Стратегією регіонального розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року, врахування Регіонального плану управління відходами Дніпропетровської області до 2030 року, проведення моніторингу екологічних показників тощо.

Реалізація заходів, щодо яких розробляється стратегічна екологічна оцінка, буде відбуватись з дотриманням чинних нормативних документів. Звіт розроблено з врахуванням Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 р. №296.

Необхідно брати до уваги той факт, що Стратегія відображає загальні пріоритети та цілі розвитку усієї громади загалом, без акцентування на конкретні території, в межах яких існують соціальні, економічні чи екологічні проблеми, які потрібно вирішувати на більш низькому рівні планування, в тому числі на рівні реалізації конкретної планової діяльності.

2. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ СОФІЇВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ ТА ПЛАНУ ЗАХОДІВ З РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ СОФІЇВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ

СЕО охоплює аналіз ймовірного впливу на стан довкілля, умови життєдіяльності та здоров'я населення Софіївської селищної територіальної громади (далі –Софіївська громада) за умови реалізації Стратегії та Плану заходів. Відтак об'єктом аналізу є визначені у Стратегії та Плані заходів стратегічні, оперативні цілі та завдання.

Стратегією визначено **стратегічне бачення** Софіївської територіальної громади.

Софіївська громада — це сучасне безпечне містечко, в оточені згуртованих та розвинутих територій, де кожен мешканець має рівні можливості для особистого та спільного розвитку. Ми будемо суспільство, де шануються наші традиції та унікальна культурна ідентичність, водночас відкриваючи двері для інновацій та прогресу. Толерантність, взаємоповага і прийняття різноманітності є фундаментом нашої громади. Ми прагнемо створити інфраструктуру, доступну для всіх. Дбаємо про безпеку та благополуччя кожного. Екологічна відповідальність — невід'ємна частина нашого розвитку: ми впроваджуємо «зелені» рішення, щоб зберегти природні ресурси та створити стійке майбутнє.

Стратегічне бачення розвитку Софіївської селищної територіальної громади буде досягатись завдяки реалізації чотирьох стратегічних цілей:

1. СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 1. Сприяння суспільній інтеграції, партисипації, розвитку людського капіталу, покращення якості медичних та соціальних послуг для зменшення міграції
- 2.СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 2. Зміна парадигми місцевої економіки шляхом залучення інноваційних інструментів, адаптованих до сучасних економічних умов
- 3.СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 3. Розвиток стійкої комплексної інфраструктури для забезпечення високої якості життя мешканок і мешканців
4. СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 4. Раціональне використання та збереження природних ресурсів, посилення безпеки і стійкості до неочікуваних змін та викликів

Перша стратегічна ціль «Сприяння суспільній інтеграції, партисипації, розвитку людського капіталу, покращення якості медичних та соціальних послуг для зменшення міграції» досягається через реалізацію таких оперативних цілей: «Забезпечення рівного доступу до медичних та соціальних послуг»; «Розвиток програм соціальної інтеграції та адаптації», «Підтримка і розвиток професійного потенціалу мешканців»; «Створення привабливих умов для проживання та праці».

Друга стратегічна ціль «Зміна парадигми місцевої економіки шляхом залучення інноваційних інструментів, адаптованих до сучасних економічних умов» досягається через реалізацію таких оперативних цілей: «Зміна парадигми місцевої економіки, розвиток сталого бізнесу, сучасного виробництва та переробки продукції»; «Стимулювання економічної активності мешканок і мешканців»; «Підтримка економічної і бізнес-освіти, розвиток цифрових компетенцій мешканок і мешканців»; «Розвиток інфраструктури для підтримки економіки і бізнесу».

Третя стратегічна ціль «Розвиток стійкої комплексної інфраструктури для забезпечення високої якості життя мешканок і мешканців» досягається через реалізацію таких оперативних цілей: «Створення умов для переходу до міської громади та створення інфраструктурних умов для надання міських публічних послуг»; «Будівництво та відновлення інфраструктури із застосуванням сучасних технологій та найкращих практик, які підтримуватимуть зміну парадигми розвитку громади»; «Впровадження і розвиток нових функцій транспортної та дорожньої інфраструктури»; «Забезпечення доступу до якісних

комунальних послуг для усіх груп мешканок і мешканців»; «Створення умов для розвитку сучасного будівництва житла та нових інституцій»; «Створення умов для розвитку сучасного будівництва житла та нових інституцій».

Таблиця 1.1 Структура стратегічних, оперативних цілей та завдань Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів з реалізації Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року

Соціальна сфера та людський капітал	Економіка	Інфраструктура	Безпека і навколишнє середовище
Стратегічна ціль 1. Сприяння суспільній інтеграції, партисипації, розвитку людського капіталу, покращення якості медичних та соціальних послуг для зменшення міграції	Стратегічна ціль 2. Зміна парадигми місцевої економіки шляхом залучення інноваційних інструментів, адаптованих до сучасних економічних умов	Стратегічна ціль 3. Розвиток стійкої комплексної інфраструктури для забезпечення високої якості життя мешканок і мешканців	Стратегічна ціль 4. Раціональне використання та збереження природних ресурсів, посилення безпеки і стійкості до неочікуваних змін та викликів
Операційна ціль 1.1. Забезпечення рівного доступу до медичних та соціальних послуг	Операційна ціль 2.1. Зміна парадигми місцевої економіки, розвиток сталого бізнесу, сучасного виробництва та переробки продукції	Операційна ціль 3.1. Створення умов для переходу до міської громади та створення інфраструктурних умов для надання міських публічних послуг	Операційна ціль 4.1. Посилення громадської безпеки і стійкості до неочікуваних змін та викликів
Операційна ціль 1.2. Розвиток програм соціальної інтеграції та адаптації	Операційна ціль 2.2. Стимулювання економічної активності мешканок і мешканців	Операційна ціль 3.2. Будівництво та відновлення інфраструктури із застосуванням сучасних технологій та найкращих практик, які підтримуватимуть зміну парадигми розвитку громади	Операційна ціль 4.2. Підвищення інформаційної стійкості та протидія ворожій пропаганді серед різних груп мешканок і мешканців
Операційна ціль 1.3. Підтримка і розвиток професійного потенціалу мешканців	Операційна ціль 2.3. Підтримка економічної і бізнес-освіти, розвиток цифрових компетенцій мешканок і мешканців	Операційна ціль 3.3. Впровадження і розвиток нових функцій транспортної та дорожньої інфраструктури	Операційна ціль 4.3. Екологічна сталість та протидія кліматичним змінам
Операційна ціль 1.4. Створення привабливих умов для проживання та праці	Операційна ціль 2.4. Розвиток інфраструктури для підтримки економіки і бізнесу	Операційна ціль 3.4. Забезпечення доступу до якісних комунальних послуг для усіх груп мешканок і мешканців	Операційна ціль 4.4. Забезпечення зеленого переходу та впровадження альтернативних джерел енергії для покращення економічної стійкості мешканок і мешканців
		Операційна ціль 3.5. Створення умов для розвитку сучасного будівництва житла та нових інституцій	Операційна ціль 4.5. Впровадження механізмів рецеркуляційної економіки та створення системи ефективного управління відходами

Четверта стратегічна ціль «Раціональне використання та збереження природних ресурсів, посилення безпеки і стійкості до неочікуваних змін та викликів» досягається через реалізацію таких оперативних цілей: «Посилення громадської безпеки і стійкості до неочікуваних змін та викликів»; «Підвищення інформаційної стійкості та протидія ворожій пропаганді серед різних груп мешканок і мешканців»; «Екологічна сталість та протидія кліматичним змінам»; «Забезпечення зеленого переходу та впровадження альтернативних джерел енергії для покращення економічної стійкості мешканок і мешканців»; «Впровадження механізмів рецеркуляційної економіки та створення системи ефективного управління відходами».

Система стратегічного планування в Україні базується на координації процесів стратегічного планування на центральному, регіональному та місцевому рівнях. Оновлена Державна

стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки є основним планувальним документом для реалізації секторальних стратегій розвитку, координації державної політики у різних сферах, досягнення ефективності використання державних ресурсів у територіальних громадах та регіонах в інтересах людини, єдності держави, сталого розвитку історичних населених місць та збереження традиційного характеру історичного середовища, збереження навколишнього природного середовища та сталого використання природних ресурсів для нинішнього та майбутніх поколінь українців.

Стратегія розвитку Софіївської селищної територіальної громади до 2027 року розроблена відповідно до Цілей сталого розвитку України до 2030 року, затверджених Указом Президента України від 30.09.2019 № 722. При розробці Стратегії та Плану заходів громади враховані ключові аспекти Оновленої Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, в якій визначено 3 стратегічні цілі:

1. Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах
2. Підвищення конкурентоспроможності регіонів;
3. Розбудова ефективного багаторівневого врядування (таблиця 1.2).

Таблиця 1.2. Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року Оновленій Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки (ДСРР)

Стратегічні та оперативні цілі ДСРР	Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року																		
I. Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому просторовому вимірах та забезпечення інтегрованого розвитку території з урахуванням інтересів майбутніх поколінь	**	Стратегічна ціль 1. Сприяння суспільній інтеграції, партисипації, розвитку людського капіталу, покращення якості медичних та соціальних послуг для зменшення міграції																	
		Операційна ціль 1.1. Забезпечення рівного доступу до медичних та соціальних послуг																	
		Операційна ціль 1.2. Розвиток програм соціальної інтеграції та адаптації																	
		Операційна ціль 1.3. Підтримка і розвиток професійного потенціалу мешканців																	
		Операційна ціль 1.4. Створення привабливих умов для проживання та праці																	
		Стратегічна ціль 2. Зміна парадигми місцевої економіки шляхом залучення інноваційних інструментів адаптації до сучасних економічних умов																	
		Операційна ціль 2.1. Зміна парадигми місцевої економіки, розвиток сталого бізнесу, сучасного виробництва та переробки продукції																	
		Операційна ціль 2.2. Стимулювання економічної активності мешканок і мешканців																	
		Операційна ціль 2.3. Підтримка економічної і бізнес-освіти, розвиток цифрових компетенцій мешканок і мешканців																	
		Операційна ціль 2.4. Розвиток інфраструктури для підтримки економіки і бізнесу																	
		Стратегічна ціль 3. Розвиток стійкої комплексної інфраструктури для забезпечення високої якості життя мешканок і мешканців																	
		Операційна ціль 3.1. Створення умов для переходу до міської громади та створення інфраструктурних умов для надання міських публічних послуг																	
		Операційна ціль 3.2. Будівництво та відновлення інфраструктури із застосуванням сучасних технологій та найкращих практик, які підтримуватимуть зміну парадигми розвитку громади																	
		Операційна ціль 3.3. Впровадження і розвиток нових функцій транспортної та дорожньої інфраструктури																	
		Операційна ціль 3.4. Забезпечення доступу до якісних комунальних послуг для усіх груп мешканок і мешканців																	
		Операційна ціль 3.5. Створення умов для розвитку сучасного будівництва житла та нових інституцій																	
		Стратегічна ціль 4. Рациональне використання та збереження природних ресурсів, посилення безпеки і стійкості до неочікуваних змін та викликів																	
		Операційна ціль 4.1. Посилення громадської безпеки і стійкості до неочікуваних змін та викликів																	
		Операційна ціль 4.2. Підвищення інформаційної стійкості та протидія ворожій пропаганді серед різних груп мешканок і мешканців																	
		Операційна ціль 4.3. Екологічна сталість та протидія кліматичним змінам																	
		Операційна ціль 4.4. Забезпечення зеленого переходу та впровадження альтернативних джерел енергії для покращення економічної стійкості мешканок і мешканців																	
		Операційна ціль 4.5. Впровадження механізмів рецеркуляційної економіки та створення системи ефективного управління відходами																	
II. Підвищення конкурентоспроможності регіонів	*																		
2.1. Інфраструктура, стійка до безпекових,	*																		

Стратегічні та оперативні цілі ДСРР		Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року																
соціальних економічних викликів 2.2. Сильна, спроможна та конкурентоздатна регіональна економіка III. Розбудова ефективного багаторівневого врядування 3.1. Розвиток інституційної спроможності органів публічної влади з урахування практик ЄС 3.2. Розвиток різних форм співробітництва та управління публічними інвестиціями		Стратегічна ціль 1. Сприяння суспільній інтеграції, партисипації, розвитку людського капіталу, покращення якості медичних та соціальних послуг для зменшення міграції																
		Операційна ціль 1.1. Забезпечення рівного доступу до медичних та соціальних послуг	*	*														
		Операційна ціль 1.2Розвиток програм соціальної інтеграції та адаптації																
		Операційна ціль 1.3. Підтримка і розвиток професійного потенціалу мешканців	**	*														
		Операційна ціль 1.4. Створення привабливих умов для проживання та праці	*															
		Стратегічна ціль 2. Зміна парадигми місцевої економіки шляхом залучення інноваційних інструментів, адаптованих до сучасних економічних умов	**	*														
		Операційна ціль 2.1. Зміна парадигми місцевої економіки, розвиток сталого бізнесу, сучасного виробництва та переробки продукції	**	*														
		Операційна ціль 2.2. Стимулювання економічної активності мешканок і мешканців	**	*														
		Операційна ціль 2.3. Підтримка економічної і бізнес-освіти, розвиток цифрових компетенцій мешканок і мешканців	**	*														
		Операційна ціль 2.4. Розвиток інфраструктури для підтримки економіки і бізнесу	**	*														
		Стратегічна ціль 3. Розвиток стійкої комплексної інфраструктури для забезпечення високої якості життя мешканок і мешканців	*	*														
		Операційна ціль 3.1. Створення умов для переходу до міської громади та створення інфраструктурних умов для надання міських публічних послуг	*	**														
		Операційна ціль 3.2. Будівництво та відновлення інфраструктури із застосуванням сучасних технологій та найкращих практик, які підтримуватимуть зміну парадигми розвитку громади	*	*														
		Операційна ціль 3.3. Впровадження і розвиток нових функцій транспортної та дорожньої інфраструктури	*	*														
		Операційна ціль 3.4Забезпечення доступу до якісних комунальних послуг для усіх груп мешканок і мешканців	*	*														
		Операційна ціль 3.5.= Створення умов для розвитку сучасного будівництва житла та нових інституцій	*	*														
		Стратегічна ціль 4. Раціональне використання та збереження природних ресурсів, посилення безпеки і стійкості до неочікуваних змін та викликів	*	*														
		Операційна ціль 4.1. Посилення громадської безпеки і стійкості до неочікуваних змін та викликів	*	*														
		Операційна ціль 4.2. Підвищення інформаційної стійкості та протидія ворожій пропаганді серед різних груп мешканок і мешканців	*	*														
		Операційна ціль 4.3. Екологічна сталість та протидія кліматичним змінам	*	*														
		Операційна ціль 4.4. Забезпечення зеленого переходу та впровадження альтернативних джерел енергії для покращення економічної стійкості мешканок і мешканців	*	*														
		Операційна ціль 4.5. Впровадження механізмів рецеркуляційної економіки та створення системи ефективного управління відходами	**	*														

* У клітинках ступінь зв'язку окремих цілей відмічається як ** (сильний зв'язок) або * (опосередкований зв'язок)

Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року Оновленій Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки засвідчує їх повне (понад 50% оперативних цілей) або часткове (менше 50% оперативних цілей) співпадіння зі змістом усіх 3 стратегічних цілей ДСРР.

Стратегічна ціль 1 «Сприяння суспільній інтеграції, партисипації, розвитку людського капіталу, покращення якості медичних та соціальних послуг для зменшення міграції» Стратегії Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року прямо співвідноситься зі стратегічною ціллю 1 Державної стратегії та частково – 2 та 3.

Стратегічна ціль 2 «Зміна парадигми місцевої економіки шляхом залучення інноваційних інструментів, адаптованих до сучасних економічних умов» узгоджується з ціллю 2 та частково – з цілями 1 та 3.

Стратегічна ціль 3 «Розвиток стійкої комплексної інфраструктури для забезпечення високої якості життя мешканок і мешканців» узгоджується з ціллю 1 та частково – з цілями 2 та 3.

Стратегічна ціль 4 «Рациональне використання та збереження природних ресурсів, посилення безпеки і стійкості до неочікуваних змін та викликів» узгоджується з ціллю 1 та частково – з цілями 2 та 3.

Стратегічні напрямки розвитку Софіївської СТГ також сформовані відповідно до стратегічних цілей Стратегії розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року, в якій стратегічним баченням розвитку регіону визначено, що Дніпропетровщина – економічно розвинений, потужний, процвітаючий та військовоукріплений, прогресивний та успішний, самодостатній та відкритий для інвестицій регіон-лідер. Флагман української промисловості. Фінансово спроможний з якісними дорогами, незалежною енергетикою та розвиненим аграрним комплексом, комфортними умовами життя для мешканців(-ок) області, ветеранів(-ок) війни та переселенців(-ок). Регіон з потужним експортним потенціалом, високим розвитком міжнародного співробітництва та інформаційно-комунікаційної та транспортної інфраструктури, з європейським рівнем надання послуг. Перспективна та цілісна, безпечна область де не ведуться бойові дії. Область ефективно використовує наявні природні ресурси. Високий людський потенціал реалізовується у розвитку інформаційних технологій, охороні здоров'я та реабілітації та наданні соціальних послуг. Розвинена система освітніх, медичних та культурних послуг, спорту і туризму в громадах області. Активна міжнародна співпраця та залучення інвестицій формують Дніпропетровщину як одного з промислових лідерів країни, де забезпечено екологічно чисте, безпечне і комфортне середовище для проживання.

Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року Оновленій Стратегії розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року проведено у таблиці 1.3.

Стратегія розвитку Софіївської СТГ безпосередньо відповідає стратегічним цілям Стратегії розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року. Вона містить відповідні зазначеному документу стратегічні та оперативні цілі, а також завдання, що передбачають спільні дії центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування.

Стратегічна ціль 1 «Сприяння суспільній інтеграції, партисипації, розвитку людського капіталу, покращення якості медичних та соціальних послуг для зменшення міграції» Стратегії Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року прямо співвідноситься зі стратегічною ціллю 2 Стратегії розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року та частково – 1, 3 та 4.

Стратегічна ціль 2 «Зміна парадигми місцевої економіки шляхом залучення інноваційних інструментів, адаптованих до сучасних економічних умов» узгоджується з ціллю 1 та частково – з цілями 2, 3 та 4.

Таблиця 1.3. Аналіз відповідності стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року Стратегії розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року

Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року		Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року																		
1. Підвищення рівня конкурентоспроможності Дніпропетровської області	2. Стратегічна ціль	Стратегічна ціль 1. Сприяння суспільній інтеграції, партисипації, розвитку людського капіталу, покращення якості медичних та соціальних послуг для зменшення міграції																		
		Операційна ціль 1.1. Забезпечення рівного доступу до медичних та соціальних послуг																		
1.1. Стимулювання розвитку обраних ВЕДів в рамках смартспеціалізації регіону	1.2. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіональної економіки	1.3. Розвиток промислововиробничого комплексу	1.4. Розвиток агропромислового комплексу	1.5. Розвиток туристичної сфери	2. Стратегічна ціль	Операційна ціль 1.2.Розвиток програм соціальної інтеграції та адаптації												Операційна ціль 1.3. Підтримка і розвиток професійного потенціалу мешканців		
						Операційна ціль 1.4. Створення привабливих умов для проживання та праці												Стратегічна ціль 2. Зміна парадигми місцевої економіки шляхом залучення інноваційних інструментів, адаптованих до сучасних економічних умов		
1.2. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіональної економіки	1.3. Розвиток промислововиробничого комплексу	1.4. Розвиток агропромислового комплексу	1.5. Розвиток туристичної сфери	2. Стратегічна ціль	2. Стратегічна ціль	Операційна ціль 2.1. Зміна парадигми місцевої економіки, розвиток сталого бізнесу, сучасного виробництва та переробки продукції												Операційна ціль 2.2. Стимулювання економічної активності мешканок і мешканців		
						Операційна ціль 2.3. Підтримка економічної і бізнес-освіти, розвиток цифрових компетенцій мешканок і мешканців												Операційна ціль 2.4. Розвиток інфраструктури для підтримки економіки і бізнесу		
1.3. Розвиток промислововиробничого комплексу	1.4. Розвиток агропромислового комплексу	1.5. Розвиток туристичної сфери	2. Стратегічна ціль	2. Стратегічна ціль	2. Стратегічна ціль	Стратегічна ціль 3. Розвиток стійкої комплексної інфраструктури для забезпечення високої якості життя мешканок і мешканців												Операційна ціль 3.1. Створення умов для переходу до міської громади та створення інфраструктурних умов для надання міських публічних послуг		
						Операційна ціль 3.2. Будівництво та відновлення інфраструктури із застосуванням сучасних технологій та найкращих практик, які підтримуватимуть зміну парадигми розвитку громади												Операційна ціль 3.3. Впровадження і розвиток нових функцій транспортної та дорожньої інфраструктури		
1.4. Розвиток агропромислового комплексу	1.5. Розвиток туристичної сфери	2. Стратегічна ціль	2. Стратегічна ціль	2. Стратегічна ціль	2. Стратегічна ціль	Операційна ціль 3.4.Забезпечення доступу до якісних комунальних послуг для усіх груп мешканок і мешканців												Операційна ціль 3.5.= Створення умов для розвитку сучасного будівництва житла та нових інституцій		
						Стратегічна ціль 4. Раціональне використання та збереження природних ресурсів, посилення безпеки і стійкості до неочікуваних змін та викликів												Операційна ціль 4.1. Посилення громадської безпеки і стійкості до неочікуваних змін та викликів		
1.5. Розвиток туристичної сфери	2. Стратегічна ціль	2. Стратегічна ціль	2. Стратегічна ціль	2. Стратегічна ціль	2. Стратегічна ціль	Операційна ціль 4.2. Підвищення інформаційної стійкості та протидія ворожій пропаганді серед різних груп мешканок і мешканців												Операційна ціль 4.3. Екологічна сталість та протидія кліматичним змінам		
						Операційна ціль 4.4. Забезпечення зеленого переходу та впровадження альтернативних джерел енергії для покращення економічної стійкості мешканок і мешканців												Операційна ціль 4.5. Впровадження механізмів рецеркуляційної економіки та створення системи ефективного управління відходами		

Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року		Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року	
території та підвищення якості публічних послуг задля збереження та розвитку людського капіталу		Стратегічна ціль 1. Сприяння суспільній інтеграції, партисипації, розвитку людського капіталу, покращення якості медичних та соціальних послуг для зменшення міграції	
2.1. Відновлення та соціально-економічний розвиток територій (активних бойових дій, прилеглих до них територій, сільських територій, монопрофільних)	*	Операційна ціль 1.1. Забезпечення рівного доступу до медичних та соціальних послуг	*
	*	Операційна ціль 1.2. Розвиток програм соціальної інтеграції та адаптації	*
	*	Операційна ціль 1.3. Підтримка і розвиток професійного потенціалу мешканців	**
	*	Операційна ціль 1.4. Створення привабливих умов для проживання та праці	*
	*	Стратегічна ціль 2. Зміна парадигми місцевої економіки шляхом залучення інноваційних інструментів, адаптованих до сучасних економічних умов	*
		Операційна ціль 2.1. Зміна парадигми місцевої економіки, розвиток сталого бізнесу, сучасного виробництва та переробки продукції	
		Операційна ціль 2.2. Стимулювання економічної активності мешканок і мешканців	
		Операційна ціль 2.3. Підтримка економічної і бізнес-освіти, розвиток цифрових компетенцій мешканок і мешканців	**
		Операційна ціль 2.4. Розвиток інфраструктури для підтримки економіки і бізнесу	
	**	Стратегічна ціль 3. Розвиток стійкої комплексної інфраструктури для забезпечення високої якості життя мешканок і мешканців	**
	*	Операційна ціль 3.1. Створення умов для переходу до міської громади та створення інфраструктурних умов для надання міських публічних послуг	**
	*	Операційна ціль 3.2. Будівництво та відновлення інфраструктури із застосуванням сучасних технологій та найкращих практик, які підтримуватимуть зміну парадигми розвитку громади	**
	*	Операційна ціль 3.3. Впровадження і розвиток нових функцій транспортної та дорожньої інфраструктури	*
	*	Операційна ціль 3.4. Забезпечення доступу до якісних комунальних послуг для усіх груп мешканок і мешканців	*
	*	Операційна ціль 3.5. Створення умов для розвитку сучасного будівництва житла та нових інституцій	*
	*	Стратегічна ціль 4. Раціональне використання та збереження природних ресурсів, посилення безпеки і стійкості до неочікуваних змін та викликів	*
	**	Операційна ціль 4.1. Посилення громадської безпеки і стійкості до неочікуваних змін та викликів	*
	**	Операційна ціль 4.2. Підвищення інформаційної стійкості та протидія ворожій пропаганді серед різних груп мешканок і мешканців	*
	*	Операційна ціль 4.3. Екологічна сталість та протидія кліматичним змінам	*
	*	Операційна ціль 4.4. Забезпечення зеленого переходу та впровадження альтернативних джерел енергії для покращення економічної стійкості мешканок і мешканців	*
	*	Операційна ціль 4.5. Впровадження механізмів рецеркуляційної економіки та створення системи ефективного управління відходами	*
2.2. Підвищення якості надання освітніх послуг			
2.3. Підвищення якості надання медичних послуг	**		**
2.4. Створення умов для занять фізичною культурою та спортом, залучення до здорового способу життя мешканців(-ок)	*		*

Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року		Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року	
2.5. Створення умов для розвитку та популяризації культури в регіоні	**	Стратегічна ціль 1. Сприяння суспільній інтеграції, партисипації, розвитку людського капіталу, покращення якості медичних та соціальних послуг для зменшення міграції	
		Операційна ціль 1.1. Забезпечення рівного доступу до медичних та соціальних послуг	
		Операційна ціль 1.2. Розвиток програм соціальної інтеграції та адаптації	
	*	Операційна ціль 1.3. Підтримка і розвиток професійного потенціалу мешканців	
	*	Операційна ціль 1.4. Створення привабливих умов для проживання та праці	
2.6. Забезпечення доступу населення громад до якісних адміністративних послуг та соціальних послуг	*	Стратегічна ціль 2. Зміна парадигми місцевої економіки шляхом залучення інноваційних інструментів, адаптованих до сучасних економічних умов	
		Операційна ціль 2.1. Зміна парадигми місцевої економіки, розвиток сталого бізнесу, сучасного виробництва та переробки продукції	
		Операційна ціль 2.2. Стимулювання економічної активності мешканок і мешканців	
		Операційна ціль 2.3. Підтримка економічної і бізнес-освіти, розвиток цифрових компетенцій мешканок і мешканців	
	*	Операційна ціль 2.4. Розвиток інфраструктури для підтримки економіки і бізнесу	
2.7. Розвиток цифрової інфраструктури регіону та електронних публічних послуг	*	Стратегічна ціль 3. Розвиток стійкої комплексної інфраструктури для забезпечення високої якості життя мешканок і мешканців	
	**	Операційна ціль 3.1. Створення умов для переходу до міської громади та створення інфраструктурних умов для надання міських публічних послуг	
	**	Операційна ціль 3.2. Будівництво та відновлення інфраструктури із застосуванням сучасних технологій та найкращих практик, які підтримуватимуть зміну парадигми розвитку громади	
	*	Операційна ціль 3.3. Впровадження і розвиток нових функцій транспортної та дорожньої інфраструктури	
	*	Операційна ціль 3.4. Забезпечення доступу до якісних комунальних послуг для усіх груп мешканок і мешканців	
	*	Операційна ціль 3.5. Створення умов для розвитку сучасного будівництва житла та нових інституцій	
2.8. Забезпечення соціального захисту, підтримки та інтеграції ветеранів(-ок) і представників(-ць) інших вразливих груп	*	Стратегічна ціль 4. Раціональне використання та збереження природних ресурсів, посилення безпеки і стійкості до неочікуваних змін та викликів	
	*	Операційна ціль 4.1. Посилення громадської безпеки і стійкості до неочікуваних змін та викликів	
	*	Операційна ціль 4.2. Підвищення інформаційної стійкості та протидія ворожій пропаганді серед різних груп мешканок і мешканців	
	*	Операційна ціль 4.3. Екологічна сталість та протидія кліматичним змінам	
	*	Операційна ціль 4.4. Забезпечення зеленого переходу та впровадження альтернативних джерел енергії для покращення економічної стійкості мешканок і мешканців	
2.9. Забезпечення розвитку інфраструктури та благоустрою територій	*	Операційна ціль 4.5. Впровадження механізмів рецеркуляційної економіки та створення системи ефективного управління відходами	

Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року		Стратегічна та оперативні цілі Стратегії розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року	
2.10. Забезпечення згуртованості населення з урахуванням викликів від наслідків війни	Стратегічна ціль 3. Розбудова ефективного регіонального та місцевого врядування	Стратегічна ціль 1. Сприяння суспільній інтеграції, партисипації, розвитку людського капіталу, покращення якості медичних та соціальних послуг для зменшення міграції	*
			*
			*
			*
			*
			*
			*
			*
			*
			*
			*
			*
			*
			*
			*
			*
			*
			*
			*
			*
3.1. Розвиток інституційної спроможності органів публічної влади з урахуванням кращих практик ЄС	3.2. Розвиток співробітництва та ефективного управління публічними інвестиціями	3.3. Розвиток стійкої комплексної інфраструктури для забезпечення високої якості життя мешканок і мешканців	**
			**
Стратегічна ціль 4. Енергетична, цивільна та екологічна безпека як основа розвитку регіону	3.1. Розвиток інституційної спроможності органів публічної влади з урахуванням кращих практик ЄС	3.2. Розвиток співробітництва та ефективного управління публічними інвестиціями	**
			**
			**
			**
			**
			**
			**
			**
			**
			**
			**
			**
			**
			**
			**
			**
			**
			**

Стратегічні та оперативні цілі Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року				
Стратегічні та оперативні цілі розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року	4.1. Забезпечення стійкості регіону	*	Стратегічна ціль 1. Сприяння суспільній інтеграції, партисипації, розвитку людського капіталу, покращення якості медичних та соціальних послуг для зменшення міграції	
	4.2. Покращення екологічної ситуації в регіоні	*	Операційна ціль 1.1. Забезпечення рівного доступу до медичних та соціальних послуг	
	4.3. Забезпечення енергетичної безпеки та самодостатності регіону	*	Операційна ціль 1.2. Розвиток програм соціальної інтеграції та адаптації	
	4.4. Створення безпечного середовища	*	Операційна ціль 1.3. Підтримка і розвиток професійного потенціалу мешканців	
		*	Операційна ціль 1.4. Створення привабливих умов для проживання та праці	
		*	Стратегічна ціль 2. Зміна парадигми місцевої економіки шляхом залучення інноваційних інструментів, адаптованих до сучасних економічних	
		*	Операційна ціль 2.1. Зміна парадигми місцевої економіки, розвиток сталого бізнесу, сучасного виробництва та переробки продукції	
		*	Операційна ціль 2.2. Стимулювання економічної активності мешканок і мешканців	
		*	Операційна ціль 2.3. Підтримка економічної і бізнес-освіти, розвиток цифрових компетенцій мешканок і мешканців	
		*	Операційна ціль 2.4. Розвиток інфраструктури для підтримки економіки і бізнесу	
		**	Стратегічна ціль 3. Розвиток стійкої комплексної інфраструктури для забезпечення високої якості життя мешканок і мешканців	
		**	Операційна ціль 3.1. Створення умов для переходу до міської громади та створення інфраструктурних умов для надання міських публічних послуг	
		**	Операційна ціль 3.2. Будівництво та відновлення інфраструктури із застосуванням сучасних технологій та найкращих практик, які підтримуватимуть зміну парадигми розвитку громади	
		**	Операційна ціль 3.3. Впровадження і розвиток нових функцій транспортної та дорожньої інфраструктури	
		**	Операційна ціль 3.4. Забезпечення доступу до якісних комунальних послуг для усіх груп мешканок і мешканців	
		*	Операційна ціль 3.5. Створення умов для розвитку сучасного будівництва житла та нових інституцій	
		**	Стратегічна ціль 4. Раціональне використання та збереження природних ресурсів, посилення безпеки і стійкості до неочікуваних змін та викликів	
		**	Операційна ціль 4.1. Посилення громадської безпеки і стійкості до неочікуваних змін та викликів	
		**	Операційна ціль 4.2. Підвищення інформаційної стійкості та протидія ворожій пропаганді серед різних груп мешканок і мешканців	
		*	Операційна ціль 4.3. Екологічна сталість та протидія кліматичним змінам	
		*	Операційна ціль 4.4. Забезпечення зеленого переходу та впровадження альтернативних джерел енергії для покращення економічної стійкості мешканок і мешканців	
		*	Операційна ціль 4.5. Впровадження механізмів рецеркуляційної економіки та створення системи ефективного управління відходами	

*

Стратегічна ціль 3 «Розвиток стійкої комплексної інфраструктури для забезпечення високої якості життя мешканок і мешканців» узгоджується з ціллю 1 та 4, а частково – з цілями 2 та 3. Стратегічна ціль 4 «Раціональне використання та збереження природних ресурсів, посилення безпеки і стійкості до неочікуваних змін та викликів» узгоджується з ціллю 4 та частково – з цілями 1, 2 та 3.

Стратегічними цілями державної екологічної політики України відповідно до **Закону України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»** визначено:

Ціль 1. Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва.

Ціль 2. Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України.

Ціль 3. Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України.

Ціль 4. Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення.

Ціль 5. Удосконалення та розвиток державної системи природоохоронного управління.

Аналіз відповідності стратегічних цілей Стратегії громади стратегічним цілям державної екологічної політики, визначеним Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» (далі – стратегічні цілі державної екологічної політики), наведено в таблиці 1.4.

Таблиця 1.4. Аналіз відповідності цілей Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року стратегічним цілям державної екологічної політики України на період до 2030 року»

Стратегічні цілі державної екологічної політики	Стратегічні цілі Стратегії розвитку Софіївської громади			
	1. Сприяння суспільній інтеграції, партисипації, розвитку людського капіталу, покращення якості медичних та соціальних послуг для зменшення міграції	2. Зміна парадигми місцевої економіки шляхом залучення інноваційних інструментів, адаптованих до сучасних економічних	3. Розвиток стійкої комплексної інфраструктури для забезпечення високої якості життя мешканок і мешканців	4. Раціональне використання та збереження природних ресурсів, посилення безпеки і стійкості до неочікуваних змін та викликів
1. Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва	+	+	+	++
2. Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України	+	+	++	++
3. Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку	++	+	++	++

4. Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення	+	+	++	++
5. Удосконалення та розвиток державної системи природоохоронного управління	0	0	0	+

Для оцінки відповідності цілей використовувалася п'ятибальна шкала:

- ++ – цілі Стратегії узгоджені зі стратегічними цілями державної екологічної політики;*
- +* – *цілі Стратегії та стратегічні цілі державної екологічної політики опосередковано узгоджуються на рівні оперативних цілей та завдань;*
- 0 – цілі Стратегії та стратегічні цілі державної екологічної політики нейтральні по відношенню одні до одних;*
- – цілі Стратегії та стратегічні цілі державної екологічної політики не узгоджуються, але можуть бути узгоджені. В рамках наступного планування потрібні спеціальні заходи, спрямовані на узгодження цілей Стратегії та стратегічних цілей державної екологічної політики;*
- – цілі Стратегії та стратегічні цілі державної екологічної політики принципово суперечать одні одним. Необхідні термінові заходи, спрямовані на уточнення цілей Стратегії територіальної громади.*

Стратегічна ціль 1 «Сприяння суспільній інтеграції, партисипації, розвитку людського капіталу, покращення якості медичних та соціальних послуг для зменшення міграції» спрямована на покращення життя та здоров'я населення шляхом надання якісних послуг через розвиток соціальної сфери та ефективне використання наявного людського потенціалу. В завданнях стратегії громади та проектах плану заходів турбота про різні вікові категорії населення – дітей, людей похилого віку. Серед проектів ті, що спрямовані на підтримку ветеранів, соціально незахищених, маломобільних груп населення через створення Центру психологічної та реабілітаційної підтримки ветеранів та їх сімей, Центру підтримки дітей та сім'ї, громадської кухні для соціально незахищених груп населення, соціального житла для вразливих груп населення. Також у пріоритеті є підтримка сільських мешканців через покращення надання медичних послуг та підтримка професійного розвитку через створення швейного кооперативу, стартап-інкубатора для молоді. В більшості проекти Плану заходів Стратегії розвитку Софіївської ТГ узгоджуються і не суперечать цілям державної екологічної політики. При цьому, слід приділити більшу увагу в частині в частині впровадження екологічної культури при підготовці стартапів, діяльності кооперативу, формування в суспільстві екологічних цінностей і підвищення його екологічної свідомості; підвищення рівня поінформованості суспільства щодо значення, переваг та інструментів сталого споживання і виробництва, стану і цінностей біорізноманіття та заходів, які необхідно здійснити для його збереження, відновлення і сталого використання.

Стратегічна ціль 2 «Зміна парадигми місцевої економіки шляхом залучення інноваційних інструментів, адаптованих до сучасних економічних» спрямована на формування інвестиційної привабливості громади, розвиток бізнес середовища у громаді, через розвиток органічного землеробства, переробку сільськогосподарської продукції, створення насінного банку, екологічної акваферми та інше. Аналіз свідчить, що дана ціль Стратегії та її оперативні цілі та проекти Плану заходів узгоджуються з стратегічними цілями державної екологічної політики. Планування розвитку території у громаді та підвищення рівня життя мешканців відбувається на засадах норм природоохоронного законодавства. Громада планує розвивати сільське господарство, що буде екологічно орієнтоване, впроваджувати сучасні технології для зрошування та управління водними ресурсами. Разом з тим, слід приділити увагу заходам Стратегії розвитку Софіївської СТГ в частині впровадження екологічної освіти при формуванні школи аграрного підприємництва.

Стратегічна ціль 3 «Розвиток стійкої комплексної інфраструктури для забезпечення високої якості життя мешканок і мешканців» передбачає розвиток та модернізацію соціальної інфраструктури, впровадження енергозберігаючих технологій у громаді, модернізацію інженерної інфраструктури та житлово-комунального господарства громади, розширення послуг водопостачання, формування якісної дорожньої інфраструктури, облаштування тротуарів, зупинок громадського транспорту для забезпечення безбар'єрності, облаштування рекреаційних зон на водоймах озеленення територій та облаштування місць відпочинку. Ця ціль стратегії добре узгоджується з усіма стратегічними цілями державної екологічної політики.

Стратегічна ціль 4 «Раціональне використання та збереження природних ресурсів, посилення безпеки і стійкості до неочікуваних змін та викликів» містить заходи спрямовані на підвищення рівня безпеки у громаді через створення Центру партнерської безпеки, облаштування укриттів; покращення екологічної ситуації у громаді шляхом відновлення природних водойм, налагодження системи управління відходами, рекультивацію забруднених земель; підвищення рівня екологічної свідомості мешканців, освітньо-інформаційні кампанії. Ця ціль максимально узгоджується з усіма стратегічними цілями державної екологічної політики.

У Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року, затвердженій Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.10.2021 №1363-р, визначено 12 стратегічних цілей для підвищення рівня екологічної безпеки, зменшення впливів та наслідків зміни клімату в Україні:

- зменшення рівня промислового забруднення;
 - створення ефективної системи хімічної безпеки;
 - забезпечення раціонального використання природних ресурсів;
 - досягнення «доброго» екологічного стану вод;
 - забезпечення сталого лісоуправління та підвищення здатності лісових екосистем адаптуватися до зміни клімату;
 - створення правових та економічних підстав для запровадження ієрархії поводження з відходами;
 - підвищення ефективності державної системи оцінки впливу на довкілля та державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища;
 - збереження біорізноманіття та забезпечення розвитку природно-заповідного фонду в Україні;
 - посилення адаптаційної спроможності та стійкості соціальних, економічних та екологічних систем до зміни клімату;
 - стабілізація екологічної рівноваги на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях, Автономної Республіки Крим та м. Севастополя після відновлення територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаного державного кордону;
 - включення заходів з екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату в національні, регіональні стратегії, плани управління річковими басейнами;
 - підвищення обізнаності представників центральних і місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування, які уповноважені на прийняття рішень у сфері навколишнього природного середовища, з питань пом'якшення та адаптації до зміни клімату.
- Аналіз відповідності цілей Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів з реалізації Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року стратегічним цілям Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року, затвердженої Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.10.2021 року № 1363-р (далі – стратегічні цілі Стратегії екологічної безпеки), представлено в таблиці 1.5.

Таблиця 1.5. Аналіз відповідності цілей Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів з реалізації Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року стратегічним цілям Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року

Стратегічні цілі Стратегії екологічної безпеки	Стратегічні цілі Стратегії розвитку Софіївської громади			
	1. Сприяння суспільній інтеграції, партисипації, розвитку людського капіталу, покращення якості медичних та соціальних послуг для зменшення міграції	2. Зміна парадигми місцевої економіки шляхом залучення інноваційних інструментів, адаптованих до сучасних економічних	3. Розвиток стійкої комплексної інфраструктури для забезпечення високої якості життя мешканок і мешканців	4. Раціональне використання та збереження природних ресурсів, посилення безпеки і стійкості до неочікуваних змін та викликів
1. Зменшення рівня промисловою забруднення	0	+	++	++
2. Створення ефективної системи хімічної безпеки	0	0	0	0
3. Забезпечення раціонального використання природних ресурсів	++	++	++	++
4. Досягнення «доброго» екологічного стану вод	0	++	++	++
5. Забезпечення сталого лісоуправління та підвищення здатності лісових екосистем адаптуватися до зміни клімату	0	0	0	+
6. Створення правових та економічних підстав для запровадження ієрархії поводження з відходами	0	0	0	++
7. Підвищення ефективності державної системи оцінки впливу на довкілля та державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища	+	+	+	+
8. Збереження біорізноманіття та забезпечення розвитку природно-заповідного фонду в Україні	0	+	+	++
9. Посилення адаптаційної спроможності та стійкості соціальних, економічних та екологічних систем до зміни клімату	+	+	++	++
10. Стабілізація екологічної рівноваги на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях, Автономної Республіки Крим та м. Севастополя після відновлення територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаного державного кордону	0	0	0	0

11. Включення заходів з екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату в національні, регіональні стратегії, плани управління річковими басейнами	0	0	0	0
12. Підвищення обізнаності представників центральних і місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування, які уповноважені на прийняття рішень у сфері навколишнього природного середовища, з питань пом'якшення та адаптації до зміни клімату	+	+	+	+

Для оцінки відповідності цілей використовувалася п'ятибальна шкала:

- ++ – цілі Стратегії узгоджені зі стратегічними цілями Стратегії екологічної безпеки;*
- +* – *цілі Стратегії та стратегічні цілі Стратегії екологічної безпеки опосередковано узгоджуються на рівні оперативних цілей та завдань;*
- 0 – цілі Стратегії та стратегічні цілі Стратегії екологічної безпеки нейтральні по відношенню одні до одних;*
- – цілі Стратегії та стратегічні цілі Стратегії екологічної безпеки не узгоджуються, але можуть бути узгоджені. В рамках наступного планування потрібні спеціальні заходи, спрямовані на узгодження цілей Стратегії та стратегічних цілей Стратегії екологічної безпеки;*
- – цілі Стратегії та стратегічні цілі Стратегії екологічної безпеки принципово суперечать одні одним. Необхідні термінові заходи, спрямовані на уточнення цілей Стратегії територіальної громади.*

Стратегічна ціль 1 «Сприяння суспільній інтеграції, партисипації, розвитку людського капіталу, покращення якості медичних та соціальних послуг для зменшення міграції» повністю узгоджується з 3 стратегічною ціллю Стратегії екологічної безпеки та опосередковано узгоджується з 7, 9, 12 цілями. Серед заходів Стратегії та проектів Плану заходів, ті що спрямовані на покращення фізичного та ментального здоров'я різних верст населення громади, реабілітації ветеранів.

Стратегічна ціль 2 «Зміна парадигми місцевої економіки шляхом залучення інноваційних інструментів, адаптованих до сучасних економічних» повністю узгоджується з 3 та 4 стратегічними цілями Стратегії екологічної безпеки та опосередковано узгоджується з 1, 7, 8, 9, 12 цілями. Заходи стратегії громади спрямовані на формування розвитку органічного землеробства, переробку сільськогосподарської продукції, виробництво натуральної косметики, створення насінневого банку, екологічної акваферми та інше. Громада планує розвивати сільське господарство, що буде екологічно орієнтоване, впроваджувати сучасні технології для зрошування та управління водними ресурсами. Разом з тим, слід приділити увагу заходам Стратегії розвитку Софіївської СТГ в частині впровадження екологічної освіти при формуванні школи аграрного підприємництва.

Стратегічна ціль 3 «Розвиток стійкої комплексної інфраструктури для забезпечення високої якості життя мешканок і мешканців» повністю узгоджується з 1, 3, 4 стратегічними цілями Стратегії екологічної безпеки та опосередковано узгоджується з 8, 9, цілями. Ця ціль спрямована на розвиток соціальної житлово-комунальної, транспортної інфраструктури. Модернізація інфраструктури через реконструкцію мереж водопостачання та водовідведення, створення рекреаційних зон матиме позитивний вплив на екологічну ситуацію у громаді. З огляду на норми природоохоронного законодавства, передбачено покращити дорожньо-транспортну інфраструктуру. Зокрема, ремонт доріг, облаштування придорожньої інфраструктури - реновація автобусних зупинок в громаді, встановити сміттєзбірники, інше. Такі заходи сприятимуть захисту довкілля та дотримання «доброго» стану водних, лісових, земельних ресурсів у Софіївській громаді, сприятимуть адаптації еколого-економічних систем до змін клімату.

Стратегічна ціль 4 «Раціональне використання та збереження природних ресурсів, посилення безпеки і стійкості до неочікуваних змін та викликів» повністю або опосередковано узгоджується з більшістю цілей Стратегії екологічної безпеки та передбачає урахування норм природоохоронного законодавства. Дана ціль спрямована на забезпечення екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату через налагодження системи управління ТПВ, побудову сонячної електростанції, рекультивацію забруднених земель, відновлення природних водойм. Посилення адаптаційної спроможності та стійкості соціальних систем до зміни клімату є зниження споживання енергоресурсів за рахунок підвищення енергоефективності споруд, впровадження системи енергоменеджменту у громаді. У Стратегії громади передбачені заходи направлені на покращення енергоефективності комунальних установ – заміни котлів опалення, термоізоляції будівель, перекриття дахів та утеплення горищ тощо.

Інші головні стратегічні документи державного та регіонального рівня, що мають відношення до проекту Стратегії перераховані нижче:

Дніпропетровська обласна комплексна програма (стратегія) екологічної безпеки та запобігання змінам клімату на 2016-2025 роки, метою якої є створення екологічно безпечних та комфортних умов для життя населення Дніпропетровської області шляхом зменшення антропогенного навантаження й відновлення довкілля за рахунок упровадження інноваційних технологій виробництва, зменшення викидів парникових газів, поліпшення стану водних об'єктів області та підвищення рівня екологічної культури і свідомості.

Регіональний план управління відходами у Дніпропетровській області до 2030 року. Заходами якого є:

- Дотримання ієрархії управління відходами;
- Посилення регулювання та контролю в секторі управління відходами;
- Створення інтегрованої системи управління відходами як для побутових, так і для інших потоків відходів.

Регіональна цільова програма захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, забезпечення пожежної безпеки Дніпропетровської області на 2021 – 2025 роки (від 26.02.2021 №27-4/VIII)

Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року (затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.02.2019 № 117) - метою цієї Стратегії є створення умов для підвищення стандартів життя населення шляхом впровадження системного підходу до поводження з відходами на державному та регіональному рівні, зменшення обсягів утворення відходів та збільшення обсягу їх переробки та повторного використання.

Цілями Стратегії є: визначення та розв'язання ключових проблем розвитку управління відходами в Україні на інноваційних засадах; визначення пріоритетних напрямів діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, організацій, установ, підприємств, громадських організацій та суспільства в цілому щодо переходу системи управління відходами на інноваційну модель; визначення шляхів та методів удосконалення існуючої інфраструктури з управління відходами, які не суперечать інноваційній моделі; забезпечення сталого розвитку України шляхом виконання завдань, спрямованих на екологічну та ресурсну безпеку;

Указ Президента України «Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» -враховує цілі сталого розвитку за рахунок захисту, відновлення та раціонального використання екосистем суші, раціонального лісокористування, припинення процесу деградації земель та зупинки процесу втрати біорізноманіття, вжиття невідкладних заходів щодо боротьби зі зміною клімату та її наслідками, забезпечення відкритості, безпеки, екологічної стійкості територіальної громади.

Національний плану дій з охорони навколишнього природного середовища на період до 2025 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України 21.04.2021 № 443-р;

Стратегія зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 688-р;

План заходів з реалізації Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.10.2020 № 1567-р;

Державна стратегія управління лісами України до 2035 року та операційний план її реалізації у 2022 – 2024 роках, затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 № 1777-р;

Водна стратегія України на період до 2050 року та плану її реалізації у 2022 – 2024 роках, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09.12.2022 № 1134.

Стратегія розвитку туризму та курортів на період до 2026 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16.03.2017 № 168-р.

Операційним планом заходів з реалізації у 2024-2026 роках Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.05.2024 № 483-р;

Національним планом дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.03.2016 № 271-р;

Рішенням Координаційної ради з питань боротьби з деградацією земель та опустелюванням, створеної згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 18.01.2017 № 20, зокрема стосовно схвалення представлених НААН добровільних національних завдань щодо досягнення нейтрального рівня деградації земель (далі - НРДЗ)

Національним планом управління відходами до 2033 року, затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 № 1353-р;

Національною економічною стратегією, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 № 179;

Окремі оперативні цілі Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року та проекти Плану заходів узгоджуються з окремими цілями, завданнями та напрямками низки галузевих документів державного планування (таблиця 1.6).

Таблиця 1.6. Відповідність оперативних цілей Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року та проектів Плану заходів з реалізації цілей Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року стратегічним цілям (завданням, напрямками) документів державного планування

ДДП	Оперативні цілі Стратегії та проекти Плану, які найбільше узгоджуються з стратегічними цілями / завданнями /напрямами інших ДДП
<i>Водна стратегія України на період до 2050 року</i>	Операційна ціль 2.3: Підтримка економічної і бізнес-освіти, розвиток цифрових компетенцій мешканок і мешканців (проект Сучасні технології для зрошення та управління водними ресурсами) Операційна ціль 3.4: Забезпечення доступу до якісних комунальних послуг для усіх груп мешканок і мешканців (проект Реконструкція та розвиток мереж водопостачання та водовідведення) Операційна ціль 4.3: Екологічна сталість та протидія кліматичним змінам (проект Проект з відновлення природних водойм)
<i>Енергетична стратегія України до 2050 року</i>	Операційна ціль 4.4: Забезпечення зеленого переходу та впровадження альтернативних джерел енергії для покращення економічної стійкості мешканок і мешканців (проект Побудова сонячної електростанції, проект Модернізація системи опалення в бюджетних установах) Операційна ціль 3.4: Забезпечення доступу до якісних комунальних послуг для усіх груп мешканок і мешканців (проект Модернізація вуличного освітлення з використанням енергоефективних технологій)

<i>Стратегія формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року та Операційний план заходів з реалізації у 2024-2026 роках Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року</i>	Операційна ціль 4.4: Забезпечення зеленого переходу та впровадження альтернативних джерел енергії для покращення економічної стійкості мешканок і мешканців (проект Побудова сонячної електростанції, проект Модернізація системи опалення в бюджетних установах) Операційна ціль 4.3: Екологічна сталість та протидія кліматичним змінам (проект Рекультивация забруднених земель) Операційна ціль 3.4: Забезпечення доступу до якісних комунальних послуг для усіх груп мешканок і мешканців (проект Модернізація вуличного освітлення з використанням енергоефективних технологій) Операційна ціль 4.1: Посилення громадської безпеки і стійкості до неочікуваних змін та викликів (проект Створення алгоритму дій для забезпечення безпеки під час неочікуваних змін та викликів)
<i>Національна економічна стратегія на період до 2030 року</i>	Операційна ціль 2.1: Зміна парадигми місцевої економіки, розвиток сталого бізнесу, сучасного виробництва та переробки продукції (проект Агроінноваційний кластер, проект Переробка сільськогосподарської продукції) Операційна ціль 2.2: Стимулювання економічної активності мешканок і мешканців (проект Розвиток органічного землеробства, проект Створення насінневого банку) Операційна ціль 2.3: Підтримка економічної і бізнес-освіти, розвиток цифрових компетенцій мешканок і мешканців (проект Школа аграрного підприємництва) Операційна ціль 2.4: Розвиток інфраструктури для підтримки економіки і бізнесу (проект Створення кооперативу для зберігання і логістики, проект Цех з виготовлення натуральної косметики та продуктів харчування на основі меду, проект Екологічна акваферма, проект Тепличний бізнес для овочевої розсади) Операційна ціль 3.5: Створення умов для розвитку сучасного будівництва житла та нових інституцій (проект Створення індустріального парку)
<i>Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16.03.2017 № 168-р.</i>	Операційна ціль 3.2: Будівництво та відновлення інфраструктури із застосуванням сучасних технологій та найкращих практик, які підтримуватимуть зміну парадигми розвитку громади (проект Облаштування зон відпочинку на водоймах)
<i>Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року</i>	Операційна ціль 2.1: Зміна парадигми місцевої економіки, розвиток сталого бізнесу, сучасного виробництва та переробки продукції (проект Агроінноваційний кластер) Операційна ціль 2.2: Стимулювання економічної активності мешканок і мешканців (проект Розвиток органічного землеробства) Операційна ціль 2.3: Підтримка економічної і бізнес-освіти, розвиток цифрових компетенцій мешканок і мешканців (проект Сучасні технології для зрошення та управління водними ресурсами) Операційна ціль 2.4: Розвиток інфраструктури для підтримки економіки і бізнесу (проект Цех з виготовлення натуральної косметики та продуктів харчування на основі меду)

Відтак проект Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року (а також проекти Плану заходів з її реалізації, які скеровані на досягнення визначених в Стратегії цілей) узгоджується з основними засадами збереження довкілля та адаптації до змін клімату, визначеними в документах державного планування, які охоплюють різні складові довкілля, а також здоров'я населення.

2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗИ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО

Софіївська селищна територіальна громада — громада Криворізького району Дніпропетровської області з адміністративним центром —селище Софіївка. Громада утворена 18 серпня 2016 року шляхом об'єднання Софіївської селищної ради і Запорізької сільської ради Софіївського району. 20 червня 2018 року до громади добровільно приєдналася Миколаївська сільська рада

У межах адміністративно-територіального устрою громада об'єднує 29 населених пунктів, зокрема селище Софіївка, а також села Любимівка, Петрове, Михайлівка, Тарасівка, Широке, Запорізьке, Братське, Авдотівка, Вишневе, Вільне Життя, Володимирівка, Зелене, Ізлучисте, Кам'янка, Катеринівка, Катерино-Наталівка, Миколаївка, Назарівка, Непереможне, Новопетрівка, Новохортиця, Новоюлівка, Олександрівка, Олексіївка, Петрівка, Степове, Трудолюбівка, і селище Лошкарівка.

У Громаді сформовано чотири старостинські округи – Запорізький, Миколаївський, Кам'янський, Новоюлівський.

Софіївська селищна територіальна громада займає значну територію на південному сході Придніпровської височини. Відстань до обласного центру, міста Дніпро, становить 110 км, а до одного з найбільших економічних і логістичних центрів регіону, міста Кривий Ріг, – 45 км. Така географічна близькість до великих міст забезпечує зручне сполучення з важливими економічними вузлами області.

Громада межує з такими територіальними громадами: Девладівською сільською, Вакулівською сільською, Божедарівською селищною, Затишненьською сільською, Святовасилівською сільською, Новопокровською селищною, Першотравневською сільською, Новопільською сільською, Глеюватською сільською громадами (рис.2.1).

Площа населених пунктів Софіївської селищної територіальної громади становить 488,8 км², що становить 8,5 % Криворізького району та 1,5 % Дніпропетровської області. Густота населення у громаді становить 24,1 осіб на км² та є не високою в порівнянні з середньообласною – 96,8 осіб на км².

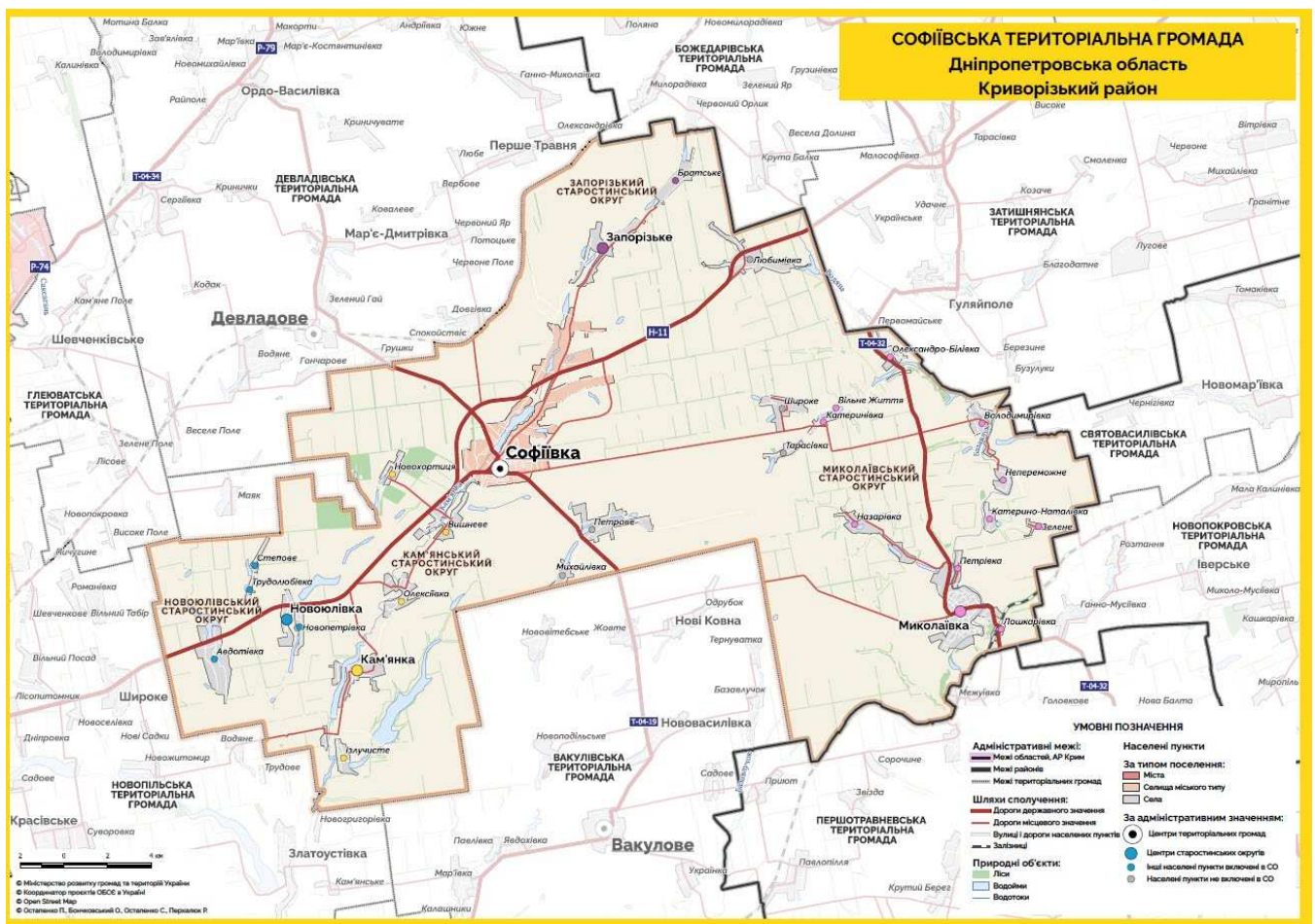

Рис 2.1. Картосхема Софіївської селищної територіальної громади

Населення Софіївської СТГ станом на 01.01.2024 року становило **11793** осіб (табл.2.1). У адміністративному центрі селищі Софіївка проживає 6723 осіб, або 57 % від усього населення громади.

Таблиця 2.1 Чисельність населення Софіївської територіальної громади в розрізі населених пунктів

Населений пункт	Зареєстровано всього
Авдотівка	256
Братське	88
Вишневе	537
Володимирівка	215
Запорізьке	291
Ізлучисте	108
Кам'янка	530
Катеринівка	13
Лошкарівка	209
Любимівка	224
Миколаївка	1147
Михайлівка	12
Назарівка	14
Непереможне	28
Новопетрівка	97
Новохортиця	17

Новоюлівка	291
Олександро- Білівка	152
Олексіївка	196
Петрівка	94
Петрове	349
Софіївка	6723
Степове	60
Тарасівка	18
Трудолюбівка	58
Широке	66
Всього	11793

Щодо гендерної структури населення протягом 2019-2023 років спостерігається стала ситуація (приблизно 48% чоловіків та 52% жінок). У 2019-2022 роки мають різке зниження показники кількості осіб чоловічої статі, осіб працездатного віку та зменшення народжуваності. У 2023 році спостерігається збільшення населення за рахунок внутрішньо переміщених осіб.

У громаді спостерігається негативна тенденція скорочення чисельності населення у 2021-2024 роках на 760 осіб або 6,2 % (рис.2.2.).

Загальна чисельність населення

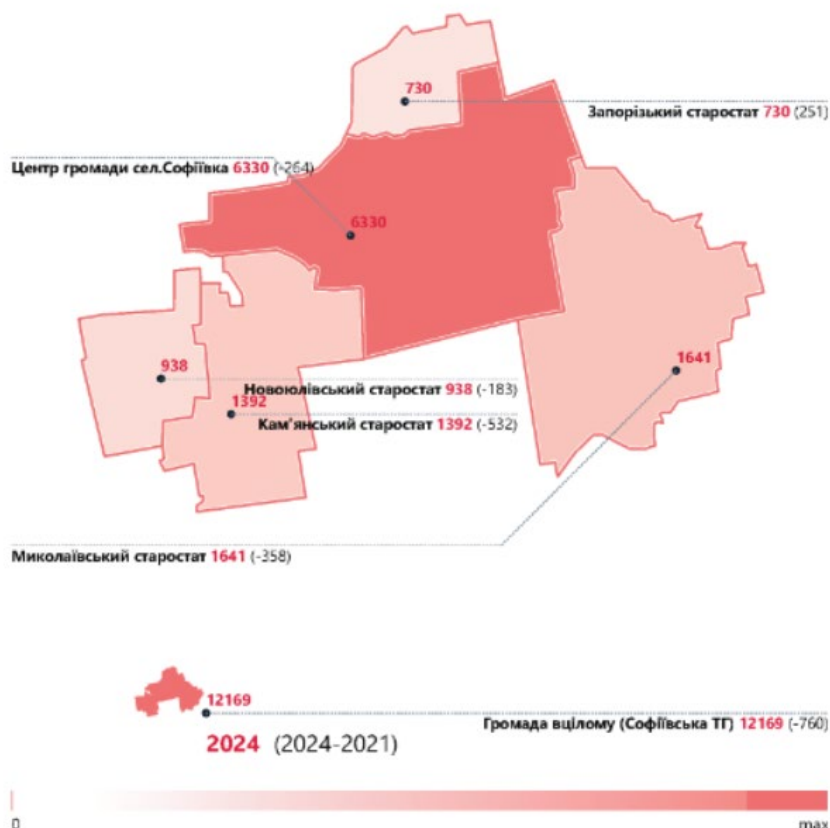

Рис.2.2. Динаміка та просторове розміщення населення Софіївської СТГ

Природний приріст населення залишається негативним, зважаючи на низький рівень народжуваності та зростаючий рівень смертності. Міграційний баланс також має негативний характер, оскільки молодь часто виїжджає на навчання, або для роботи в обласні центри чи за кордон. У той же час, на території громади зареєстровано близько 825 внутрішньо переміщених осіб, що приїхали внаслідок воєнних дій на сході країни.

У віковій структурі населення громади діти віком від 0 до 17 років становлять 16,9 %, працездатне населення у віці 18-59 років – 56,3 %, населення пенсійного віку 60 і старше – 26,8 % (табл. 2.2.).

Таблиця 2.2. Розподіл населення за віковими групами

Населений пункт	0-6	7-14	15-17	18-26	27-59	60-89	90+
Авдотівка	15	27	12	26	120	54	2
Братське	2	5	6	8	30	36	1
Вишневе	38	50	16	80	260	93	0
Володимирівка	3	10	7	20	99	76	0
Запорізьке	20	32	12	22	141	64	0
Ізлучисте	10	20	3	6	47	22	0
Кам'янка	25	52	18	52	243	138	2
Катеринівка	1	0	0	1	6	3	2
Лошкарівка	6	12	6	22	96	63	4
Любимівка	8	16	13	23	107	56	1
Миколаївка	64	104	51	106	537	270	15
Михайлівка	0	0	0	1	11	0	0
Назарівка	0	0	1	1	9	2	1
Непереможне	0	4	0	2	16	6	0
Новопетрівка	6	11	3	12	48	17	0
Новохортиця	0	0	0	1	9	7	0
Новоюлівка	8	22	13	18	125	105	0
Олександро-Білівка	6	15	2	14	84	30	1
Олексіївка	14	23	9	27	85	37	1
Петрівка	8	16	5	8	38	18	1
Петрове	22	36	16	35	176	62	2
Софіївка	304	527	230	523	3228	1841	70
Степове	0	4	2	5	25	24	0
Тарасівка	1	1	2	3	6	4	1
Трудолюбівка	2	8	1	6	22	18	1
Широке	1	5	4	10	37	9	0
Всього	564	1000	432	1032	5605	3055	105

Зайнятість населення. Основними галузями зайнятості в громаді є сільське господарство, торгівля та транспорт. Сільське господарство забезпечує робочі місця для 431 осіб, а транспортна галузь — для 208 осіб. Рівень безробіття становить близько 8-10%, що вимагає створення нових економічних можливостей. Торгівля та ремонт автотранспортних засобів охоплюють найбільшу частку зайнятих — 852 особи, що свідчить про зростаючу роль цього сектору в місцевій економіці.

Природні ресурси громади

Ландшафтні особливості рельєфу. Територія громади розміщена на південному сході Придніпровської височини.

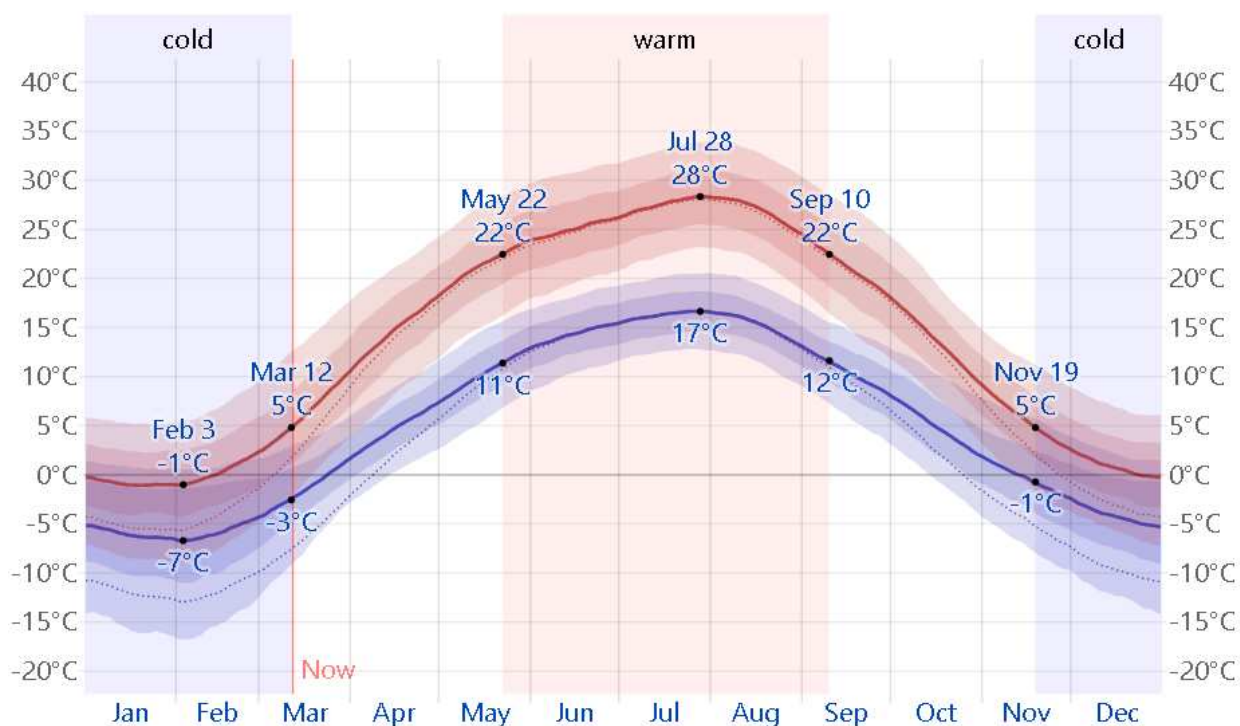
Придніпровська височина розташована в межах поширення кристалічних порід Українського кристалічного щита, що перекриті зверху шаром осадових піщано-глинистих порід незначної потужності. Характер поверхні кристалічних порід визначає головні риси гіпсометрії Придніпровської височини й особливості ландшафтів окремих його частин.

Височина є підняттям типу плато, що поступово знижується у південно-східному й східному напрямках. Середня висота становить 220—240 м у північно-західній частині та 150—180 м на сході та південному сході. Для Придніпровської височини загалом характерне чергування плоских вододілів із глибокими річковими долинами і балками. Вододіли середньої частини височини широкі, зрідка розчленовані балками з пологими схилами. З наближенням до Дніпра, а також до Південного Бугу вододіли звужуються і мають вигляд увалів із пласкою поверхнею. Характерною рисою річок у межах височини є наявність порогів і бистрин, утворення яких пов'язане з виходами кристалічних порід. Глибина врізу долин сягає 80—90 м. Поширені також залишкові прохідні долини завглибшки 15—40 м (іноді до 50 м). Трапляються й інші форми рельєфу — зсуви, конуси. Найбільше їх на схилах Дніпра.

Клімат.

Згідно зі схемою кліматичного районування Б. П. Алісова (1969), громада належить до атлантико-континентальної європейської недостатньо вологої, теплої області помірної кліматичної зони. Річні показники сумарної сонячної радіації дорівнюють 107-110 ккал/см.т Антициклональний тип циркуляції атмосфери спостерігається у 2/3 від загальної кількості днів на рік (229-242). Середньорічний показник атмосферного тиску становить - 753,7 мм. рт. ст., взимку - 788,1 мм рт. ст.

У зв'язку з тим, що територія громади знаходиться в глибині континентального простору Євразії, на значній відстані від Атлантичного океану, то повітряні маси надходять значно трансформованими - більш спорожнілі від вологи, сухі, а взимку зі сходу - холодні. Середньорічна температура повітря становить +8,5°C. Середня температура повітря у липні +22,2°C (середньодобова найвища температура +28° С.), у січні - -5,1°C. (середньодобова найнижча температура - -7° С). (рис.2.3) Тривалість безморозного періоду 175 днів. Середні дати першого та останнього приморозків навесні - 24 квітня, восени - 9 жовтня. Взимку звичайні відлиги - потепління серед зими, кількість таких днів - 45. Континентальність клімату - 56%, що характеризує клімат регіону як помірно-континентальний.

Середньодобова найвища (червона лінія) і найнижча (синя лінія) температура зі смугами від 25 до 75 і від 10 до 90 процентилів. Тонкі пунктирні лінії – це відповідні середні сприйняті температури.

Рис. 2.3. Середньодобові найвища та найнижча температура по місяцях у селищі Софіївка¹

Пересічний річний показник відносної вологості повітря 72%. Максимальні значення спостерігається взимку - 82-88%, найменші наприкінці календарного літа - 52-58%. Кількість атмосферних опадів 400-450 мм/рік (з максимумом на початку літа), територія відноситься до посушливих районів України.

Дощові опади в теплий період року випадають переважно у вигляді злив. Середня кількість днів зі зливами за вегетаційний відрізок - 29. Зливові дощі супроводжуються грозами та градом. Найчастіше грози трапляються в період з травня по серпень (5-9 днів на місяць), за рік 27-29 днів (максимум 84 дні). На протязі теплої періоду року град спостерігається в середньому 2 дні, максимум - 5. Взимку встановлюється стійкий сніговий покрив. Середня багаторічна декадна висота снігового покриву становить 10-15 см, середня тривалість періоду зі сніговим покривом складає 65 днів. В середньому за зиму буває 12-16 днів з хуртовиною, Максимальна кількість днів з хуртовиною за холодний період року - 27 днів. Упродовж зими частим явищем є ожеледь, яка фіксується, в середньому, 15 днів. 26 днів за зиму бувають з температурою атмосферного повітря нижче -10°C. 52% зим є безсніжними та малосніжними, якщо панують сухі східні та північно-східні вітри і стоїть антициклоніальна морозна погода. Структура, напрям та характеристики вітрів знаходяться в прямій залежності від особливостей загальної та місцевої циркуляції атмосфери. Переважають вітри північних румбів (49% повторюваності), а також східні вітри. Рідше за інших спостерігається південний вітер. Середня швидкість вітру за рік становить 5,0 м/сек. Сильні вітри (зі швидкістю понад 15 м/сек.) відмічаються в середньому 29 днів на рік. В теплий період часто спостерігаються суховії - вітри східних румбів, які характеризуються швидкістю більше 5,7 м/сек. при дуже низькій відносній вологості повітря - 25-30%. Вони формуються навесні - початку літа, в умовах трансформації сухих арктичних повітряних мас над просторами Середньої Азії та Заволжя. Число днів з суховіями

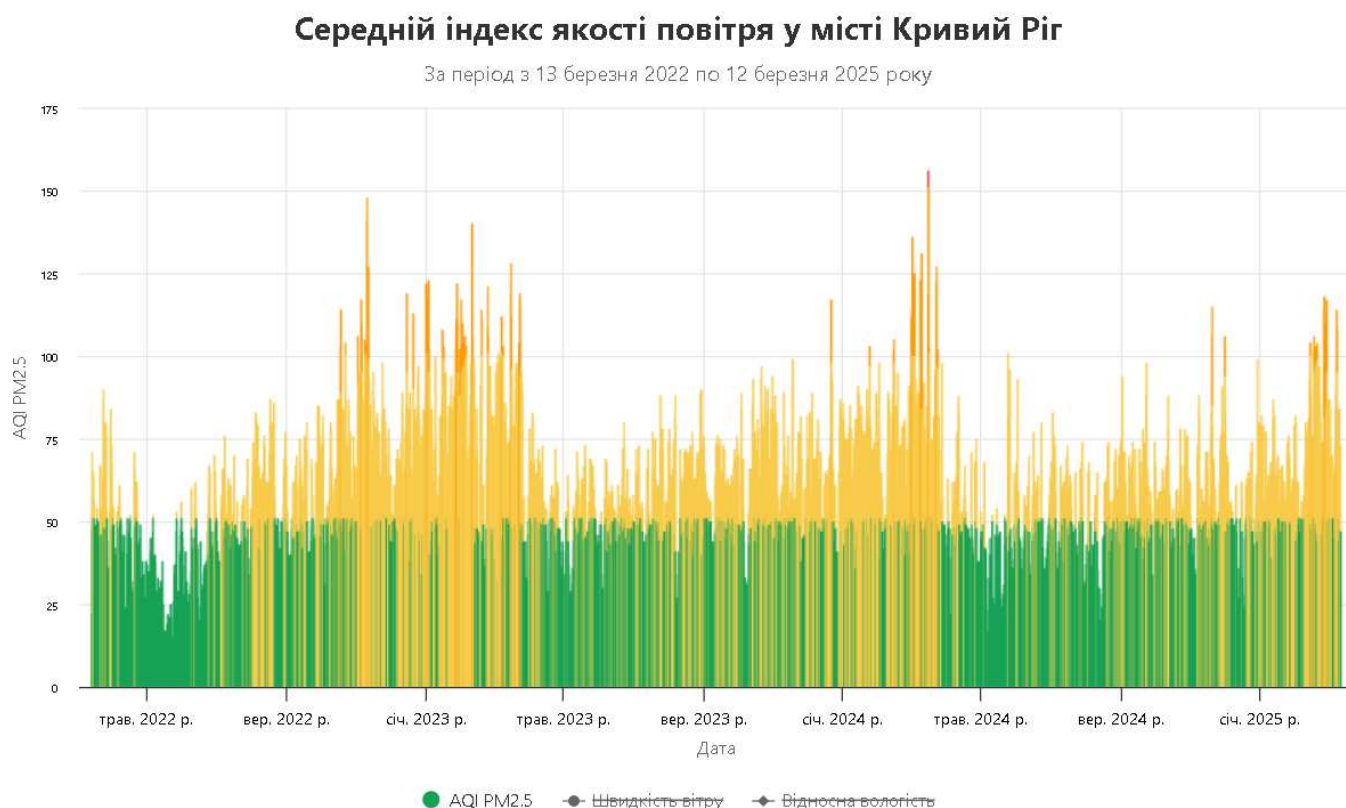
¹ <https://weatherspark.com/y/97941/Average-Weather-in-Sofiyivka-Ukraine-Year-Round>

досягає від 15-20 на рік, середня їх тривалість 4,4 дні.

Кліматичні фактори, що негативно впливають на ріст і розвиток рослинності:

- пізні весняні та ранні осінні заморозки;
- морози в зимовий період, снігопади, що спричиняють вітровальність та сніголомність насаджень;
- зливи з грозами у весняно-літній період.

У Софіївській СТГ не встановлено автоматичні станції моніторингу якості повітря і з яких система SaveEcoBot збирає дані. Найближчим до громади є місто Кривий Ріг, інформація щодо якості повітря на пунктах спостереження впродовж останніх трьох років зображена на рисунку 2.4.

Середнє арифметичне значення індексу якості атмосферного повітря за формулою NowCast (US EPA) для дрібнодисперсного пилу фракції PM2.5.
Дані швидкості вітру: Український гідрометеорологічний центр.

Рис.2.4 Середнє арифметичне індексу якості повітря у м. Кривий Ріг (2022-2024pp)²

Основними проблемами у сфері забруднення повітряного простору громади є:

- збільшення кількості автотранспорту;
- використання палива низької якості;
- експлуатація технічно-застарілого автомобільного парку;
- аварійний стан окремих доріг;
- наявність застарілих технологій виробництва та обладнання;
- відсутність ефективних методів очищення газоподібних забруднювальних речовин;
- спалювання відходів, гілля та листя в приватному секторі.

Тенденції зміни клімату у Софіївській територіальній громаді

Паризька угода 2015 року встановлює основу для обмеження глобального потепління до рівня значно нижчого за 2°C, бажано до 1.5°C (градусів Цельсія), порівняно з доіндустріальним рівнем.

² <https://www.saveecobot.com/maps/kryvyi-rih>

Для досягнення цієї глобальної температурної мети країни прагнуть якомога швидше зменшити зростання викидів парникових газів, а потім і швидко скоротити їх, спираючись на найкращі наявні наукові, економічні та соціальні обґрунтування.

Наслідки зміни клімату вже добре помітні через підвищення температури повітря, танення льодовиків і зменшення полярних крижаних шапок, підвищення рівня моря, зростання опустелювання, а також частіші екстремальні погодні явища, такі як спека, посухи, повені та шторми. Зміна клімату не є рівномірною в усьому світі і впливає на деякі регіони більше, ніж на інші. На рис 2.5 відображено зміну середньорічної температури у селищі Софіївка протягом останніх 40 років. Використане джерело даних - ERA5.

Підвищення середньорічної температури у селищі Софіївка з 9 градусів до 12,6 градусів за період 1979-2024 років свідчить, що температурний тренд відповідає обласному (з 8,2 градуси до 11,7 градусів), а отже стає тепліше. Наведені дані свідчать про те, що на території Дніпропетровської області та у Софіївській СТГ в останні роки можна спостерігати зміну клімату.

Як наслідок, посилилися посухи, змінилася водність річок та озер, з'явилися не характерні для території екстремальні погодні явища.

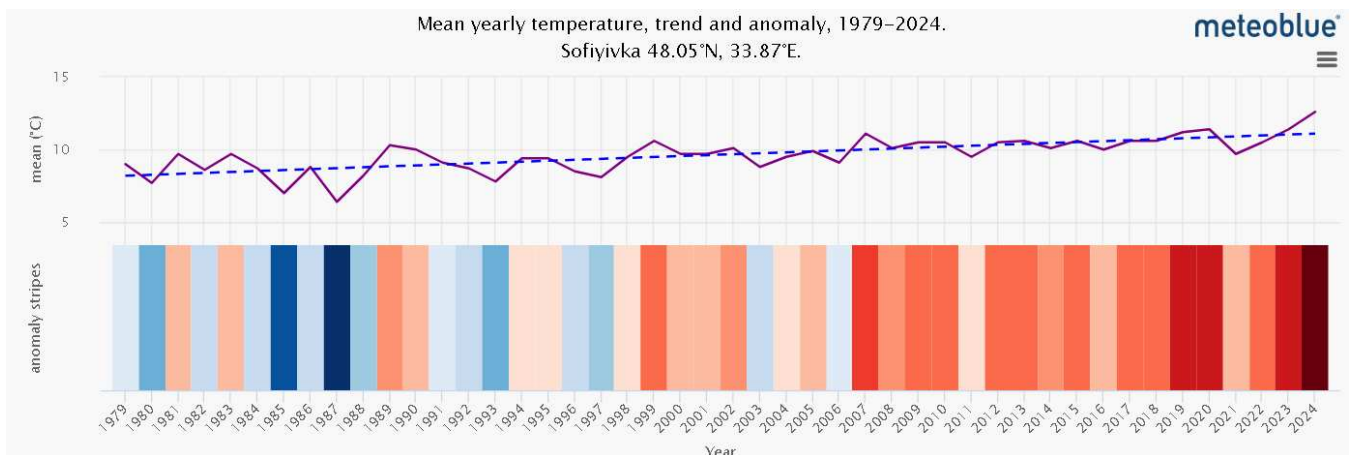

Рис. 2.5 Оцінка середньорічної температури у Софіївській СТГ³

Зміна клімату є результатом десятиліть неефективного виробництва та споживання енергії, використання земельних ресурсів та споживання, що суперечать принципам сталого розвитку, наслідком збройної агресії рф.

Стан атмосферного повітря. У Дніпропетровській області викиди шкідливих речовин в атмосферу у 2023 році становили 385,1 тис. т, що на 56,2 тис. т більше, ніж у 2022 році. У складі викинутих забруднюючих речовин оксиди вуглецю становлять 120,013 тис. т; діоксиди сірки – 71,740 тис. т; речовини у вигляді суспендованих твердих частинок – 34,161 тис. т; діоксиди азоту – 19,001 тис. т тощо.⁴

Перевищення граничних рівнів забруднюючих речовин в атмосферному повітрі в агломерації м. Кривий ріг у 2023 році не зафіксовано за показниками, що вимірювались – свинець -0,019 мкг/м³, Тверді частки (ТЧ10) - 7 мкг/м³, Тверді частки (ТЧ2,5) – 6 мкг/м³, нікель - 7,5 нг/м³, озон - 21 мкг/м³.

Найбільшими забруднювачами атмосферного повітря області є підприємства добувної промисловості, енергетики, металургії. Серед основних забруднювачів атмосферного повітря у Дніпропетровській області немає тих, що зареєстровані у Софіївській громаді.⁵

³ https://www.meteoblue.com/uk/climate-change/sofiyivka_ukraine_693325

⁴ Екологічний паспорт Дніпропетровської області 2023.

⁵ Екологічний паспорт Дніпропетровської області 2023.

Отже існуючий стан атмосферного повітря у межах громади можна визначити як задовільний, що обумовлено відсутністю великих підприємств-забруднювачів. У той же час наявність автомобільних доріг хоч і сприяють економічному розвитку громади, призводять до збільшення викидів від пересувних джерел забруднення.

Стан радіаційного забруднення атмосферного повітря. За інформацією ДРЦГМ щодо радіоактивного забруднення атмосферного повітря Дніпропетровської області, радіаційна обстановка на території області в цілому була стабільною і знаходилася у межах природного радіаційного фону. Екстремально-високі рівні радіоактивного забруднення не спостерігалися.⁵ Рівень експозиційної дози гамма-випромінювання у 2023 році становив 10-21 мікрорентгенів на годину, що відповідає рівню природного радіаційного фону області. Перевищення контрольного рівня - 25 мкР/год - у 2023 році не було.

На території Дніпропетровської області протягом 2023 року випадків перевищень контрольних рівнів сумарної бета-активності в пробах атмосферних випадінь виявлено не було.

Щільність випадів техногенних радіонуклідів знаходилась на рівні попередніх років.

Концентрація радіоактивних елементів як природного, так і штучного походження в приземному шарі атмосфери утримується на сталому рівні.

Водні ресурси.

Поверхневі води. Дніпропетровська область повністю розташована в межах басейну р. Дніпро, яка є головною рікою гідрографічної мережі Дніпропетровщини. Загальна довжина р. Дніпро в межах області складає 261 км.

Найбільшими притоками р. Дніпро, що беруть свій початок за межами області, є: Оріль, Самара, Вовча та Інгулець. Найбільш значними притоками р. Дніпро, басейни яких повністю розташовані у межах області (на правобережжі), є Саксагань, Мокра Сура і Базавлук. Загалом гідрографічна мережа басейну р. Дніпро в межах області представлена: 291 річкою, довжиною більше 10 км, 100 водосховищами, 3292 ставками та 1129 озерами, з яких лише 219 озер площею три і більше гектарів.

Зважаючи на те, що водні ресурси на території області розподіляються нерівномірно, покриття їх дефіциту частково вирішується за рахунок перекидання стоку р. Дніпро каналами Дніпро-Донбас, Дніпро-Кривий Ріг, Дніпро-Інгулець, а також водогонами регіонального значення.

Для річок області характерним є досить високий ступінь зарегульованості штучними водоймами — водосховищами і ставками (ставами).

На території колишнього Софіївського району знаходиться 167 ставків, загальною площею 1423 га та об'ємом V -20,4 млн.м³. На території Софіївської територіальної громади знаходиться водосховище площею 80 га з об'ємом 1,5 млн м³, а також 14 ставків загальною площею водного дзеркала 311,7 га, що забезпечує населення прісною водою для зрошення, рекреації та риборозведення.

Більшість штучних водойм заповнюються талими і зливовими водами. У період весняної повені розміри ставків збільшуються, у період літньої межени вони частково пересихають і міліють. Значна кількість ставків замулюється і заростає водяною рослинністю. Стан ставків в більшості своїй незадовільний (не розраховані на довготривалий термін служби, відсутні капітальні гідротехнічні споруди).

За рівнем забрудненості поверхневих вод громада знаходиться в зоні підвищеної забрудненості <https://geomap.land.kiev.ua/ecology-7.html>

На території Софіївської селищної ради протікає **річка Кам'янка**, яка у минулому створювала проблеми підтопленням присадибних ділянок в період весняного водопілля. Однак після проведення її очищення, порушилось русло річки, та натеper є проблема її пересихання.

Використання води. Загальний обсяг використання води у Софіївській СТГ у 2024 році 0,297 млн куб. м. Левова частка води надходить за рахунок поверхневих вод – 0,267 млн куб. м. або 89,8 %

та 0,031 млн куб. м або 10,2 % із підземних джерел. Найбільшим споживачем води є галузь водопостачання, каналізація, поводження з відходами – 0,281 млн куб. м., або 94,6 % На виробничі потреби використовується 0,045 млн куб. м., або 15,1 %. Основними галузями-споживачами води є житлово-комунальна сфера, сільське господарство (рослинництво), харчова промисловість. У 2024 році скиди зворотних вод становили 0,04 млн куб. м. Скиди здійснювались галуззю водопостачання, каналізації та поводження з відходами у об'єкти, що не відносяться до водних. (табл.2.3).

Таблиця. 2.3. Загальні показники використання води у Софіївській територіальній громаді у 2024 р., млн, куб, м.⁶

Назва виду діяльності	Використано прісної води							
	Всього	По категоріях				По джерелах водопостачання		
		Питної			Технічно	Поверхнево	Підземної	
		Всього	На виробничі потреби				Всього	Шахтнокар'єрної
			Всього	В т,ч, із ком, водопро				
[А] СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО ТА РИБНЕ ГОСПОДАРСТВО	0,002	0,002	0	-	-	0,002	0	-
[01,11] Вирощування зернових культур (крім рису) бобових культур і насіння олійних культур	0,002	0,002	0	-	-	0,002	0	-
[С] ПЕРЕРОБНА ПРОМИСЛОВІСТЬ	0,014	0,014	0,013	0,002	-	0,003	0,011	-
[10] Виробництво харчових продуктів	0,014	0,014	0,013	0,002	-	0,003	0,011	-
[10,41] Виробництво олії та тваринних жирів	0,014	0,014	0,013	0,002	-	0,003	0,011	-
[Е] ВОДОПОСТАЧАННЯ ; КАНАЛІЗАЦІЯ ПОВОДЖЕННЯ З ВІДХОДАМИ	0,281	0,281	0,032	0,032	-	0,262	0,02	-
[36] Забір очищення та постачання води	0,281	0,281	0,032	0,032	-	0,262	0,02	-
[І] ТИМЧАСОВЕ РОЗМІЩУВАННЯ Й ОРГАНІЗАЦІЯ ХАРЧУВАННЯ	-	-	-	-	-	-	-	-
[55] Тимчасове розміщування	-	-	-	-	-	-	-	-
всього	0,297	0,297	0,045			0,267	0,031	

В громаді забезпечено централізоване питне водопостачання а адміністративному центрі громади

⁶ Державне агентство водних ресурсів України <https://davr.gov.ua/>

та в наступних селах: Петрове, Запорізьке, Братське, Новохортиця, Кам'янка, Олексіївка, Вишневе, Ізлучисте Лошкарівка та Миколаївка. Загальна протяжність мереж водопостачання становить 150 км.

Після підриву Каховського водосховища у 2023 році мешканці впродовж трьох місяців стикнулись з обмеженим водопостачання (1 раз в тиждень).

Вода, що отримує населення є технічною. Для пиття населення закупає очищену воду (вартість 50 коп за літр). Відібрані проби води з свердловин, колодязів показали невідповідність санітарним нормам через перевищення вмісту солей та інших забруднюючих речовин.

Частково селище Софіївка має централізоване водовідведення, з загальною протяжністю мереж 10,1 км. Однак мережі водопостачання (90%), водовідведення та каналізаційна насосна станція знаходяться в незадовільному стані та потребують заміни та модернізації для покращення функціональності та надійності.

Стан земельних ресурсів.

Земельний фонд громади – важливий її актив, адже економіка громади є орієнтована на сільське господарство. Земельний фонд громади охоплює 66 866,761 га, з яких основну частину займають землі сільськогосподарського призначення — 61 321,5792 га., або 91,7 %. Сільськогосподарські угіддя становлять 59 591,2234 га, включаючи:

- Рілля: 53 180,15 га, що є основною базою для вирощування культур.
- Багаторічні насадження: 454,93 га — використовуються для садівництва та виноградарства.
- Пасовища: 5 866,1434 га, необхідні для розвитку тваринництва.
- Господарські двори: 1 437,9937 га і господарські шляхи — 308,3621 га, які забезпечують допоміжну інфраструктуру для аграрного сектору.

Окрім цього, на території громади є:

- Лісові землі: 2 518,7 га, зокрема ліси — 2 563,3 га, а також полезахисні смуги площею 1 009,1 га, які запобігають ерозії та сприяють збереженню екосистем.
- Житлова забудова: 363,53 га, землі промисловості — 94,6794 га, землі для комерційного використання — 17,9083 га, а також землі громадського призначення — 73,3549 га, що забезпечують соціально-культурні потреби населення.
- Землі транспорту та зв'язку: 477,1246 га, з яких 476,5051 га використовуються під транспортну інфраструктуру, та землі технічної інфраструктури — 225,7999 га.
- Землі для відпочинку: 379,7747 га, мають рекреаційне значення для громади.

Структура земельного фонду представлена на рисунку 2.6

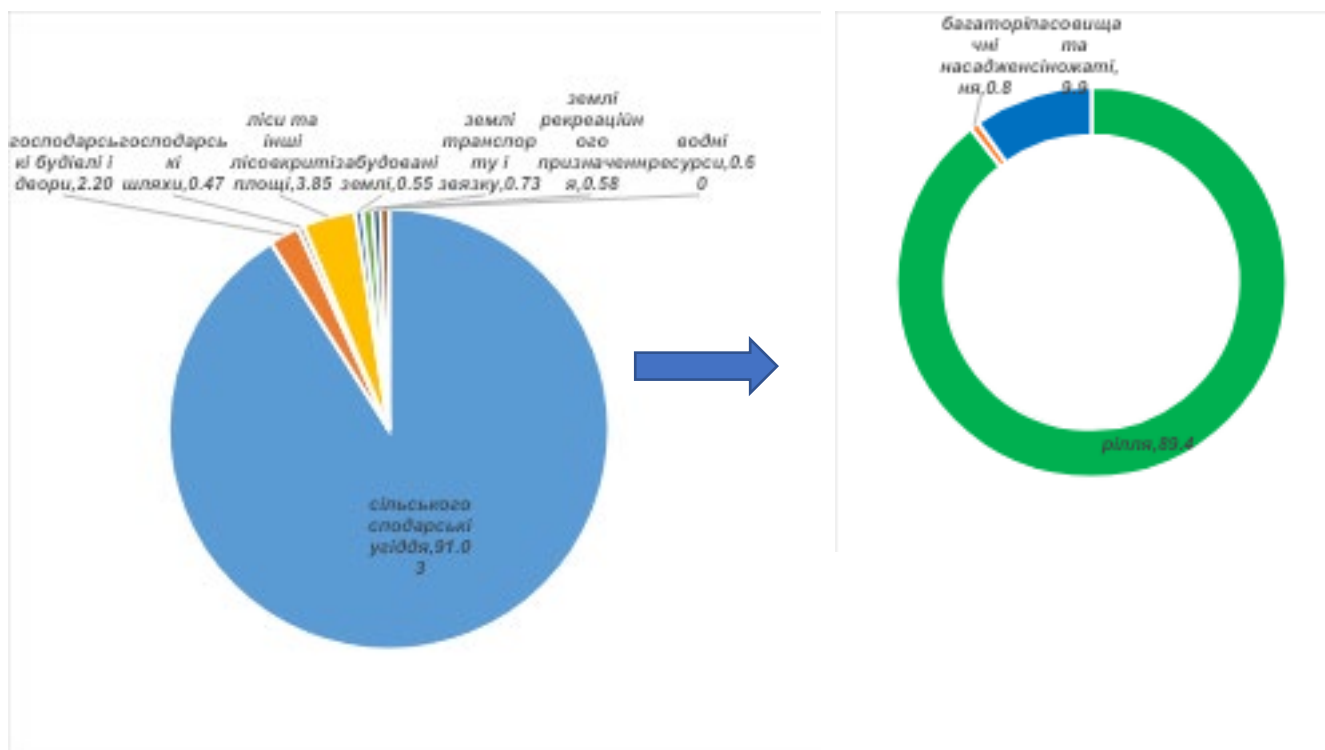

Рис. 2.6. Структура земельного фонду Софіївської селищної територіальної громади, %

Характеристика ґрунтів

На території Софіївської територіальної громади переважають чорноземи звичайні на лесових породах, а саме чорноземи звичайні малогумусні та чорноземи звичайні малогумусні неглибокі (рис. 2.7.)

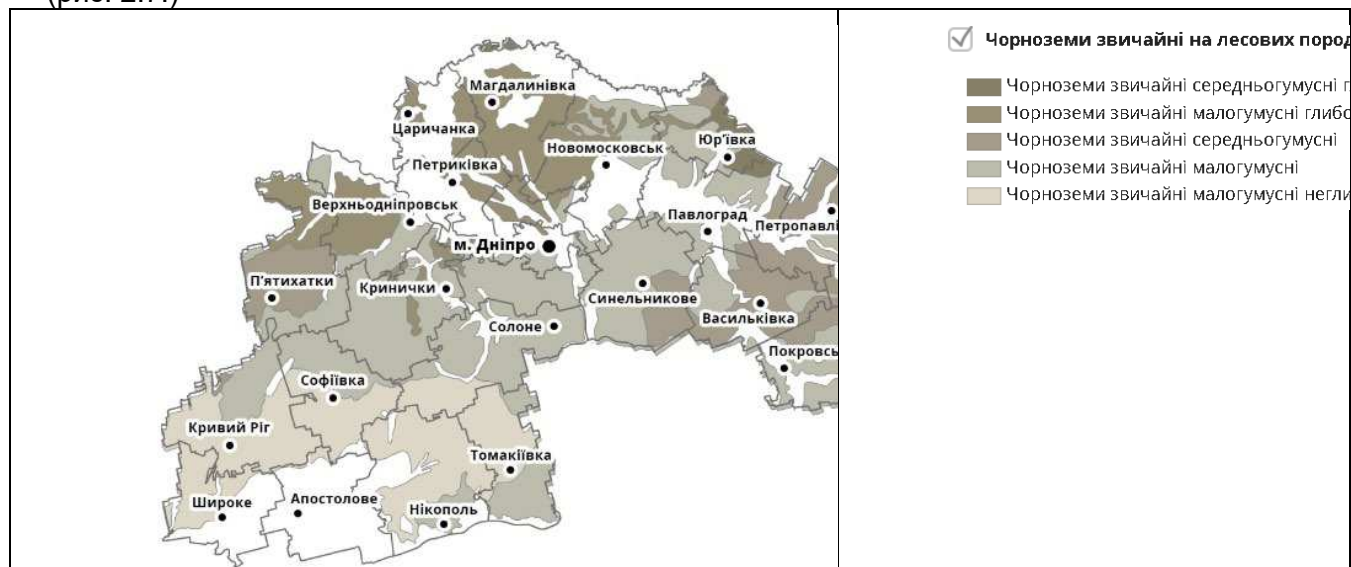

Рис. 2.7. Карта ґрунтів Дніпропетровської області

Чорноземи звичайні мають сприятливі для більшості рослин водно-фізичні властивості: водотривку зернисту структуру, що пов'язано з важким гранулометричним складом, високим вмістом гумусу і насиченістю ГВК Ca^{2+} і Mg^{2+} ; пухке складення (щільність 1.1-1,25 г/см³); високу водопроникність, повітря- і вологоємність. Ґрунти мають підвищену й високу забезпеченість

фосфором (45-60 мг/кг) і калієм (300-400 мг/кг). Придатні для вирощування усіх районуваних сільськогосподарських культур. Природна родючість цих ґрунтів досить висока, але відчувається нестача вологи. Їх бонітет коливається від 55 (неглибокі ґрунти) до 86 балів (глибокі ґрунти).

Діяльність господарств агропромислового комплексу в галузі рослинництва здійснюється із застосуванням заходів вмісту органічної речовини (гумусу) у ґрунтах.

Шкоди родючості чорноземів завдає водна ерозія, причинами якої є велика розораність сільськогосподарських угідь, насиченість сівозмін просапними культурами, невиконання протиерозійних заходів на схилах.

Головною причиною забруднення ґрунтів є наднормативне внесення отрутохімікатів, мінеральних добрив.

Надра

Дніпропетровська область є унікальною за різноманітністю і запасами корисних копалин, тут зосереджені унікальні родовища копалин, значні запаси залізної і марганцевої руд, кам'яного та бурого вугілля, є нафта, природний газ, рідкісні та кольорові метали. Мінерально-сировинна база області на близько 30 % складається з корисних копалин паливно-енергетичного комплексу, на майже 36 % – із сировини для виробництва будівельних матеріалів, решта – це руди металів, а також питні, технічні та мінеральні підземні води (рис.2.8)

Рис.2.8 Корисні копалини Дніпропетровської області⁷

На території Софіївської СТГ розташовані корисні копалини для будівельної промисловості - поклади глини та каоліну.

- гранітний кар'єр (закритий) площею 2,3 га, знаходиться в селищі Софіївка;
- кар'єр каоліну (біла глина) площею 5,5 га, знаходиться в селищі Софіївка;

⁷ Доповідь Про стан природного навколишнього середовища Дніпропетровської області у 2023р.

- кар'єр каоліну (червона глина) площею 5,0 га, знаходиться в селі Любимівка. Усі ці місця вимагають додаткових і дорогих досліджень, перш ніж вони будуть використовуватися. Тому, на даний момент, не з'явилися підприємства, які могли зайнятися видобутком даних природних ресурсів.

Біорізноманіття, природоохоронні території та об'єкти

Рослинний та тваринний світ. Відповідно лісотипологічному районуванню України (за <https://geomap.land.kiev.ua/zoning-14.html>), територія Софіївської СТГ розташована у межах сухі ліси, де трапляються сухі байрачні берестово-пакленові діброви. На території області зареєстровано 356 видів адвентивних судинних рослин. Це складає 19,5 % від загальної кількості видів рослин. Частина їх є інвазійними видами, які добре пристосувалися до місцевих умов, є постійними у складі природних рослинних угруповань, а, іноді і заміщують домінантні види у цих угрупованнях. Значна інвазійна здатність даних видів становить загрозу аборигенному фіторізноманіттю, негативно впливає на здоров'я населення. На території громади переважають трав'янисті рослини, чагарники та листяні дерева.

Відповідно зоографічного районування України території громади розташована у степовій провінції, понтійському округу, Азово-Чорноморському районі, а саме - Західна степова (Приазовська) ділянка. Фауна хребетних нараховує 384 види тварин. У степових системах домінуюче положення займають мишоподібні гризуни, ховрах сірий, сліпак звичайний, заєць сірий, лисиця звичайна. У заплавах лісах – численний кріт європейський, бурузубка звичайна, вовк, ласка, куниця, кабан дикий. Фауна амфібій степу налічує 10 видів (Булахов та ін. 2007), найхарактерніші серед яких – часничниця звичайна (*Pelobates fuscus*), ропуха зелена (*Bufo viridis*), жаба озерна (*Rana ridibunda*) та інші. У межах степового Придніпров'я також знайдено 11 видів рептилій (Булахов та ін. 2007).

На території Дніпропетровської області зустрічаються 132 види тварин, занесених до Червоної книги України, з них круглих черв'яків – 1, кільчастих черв'яків – 2, членистоногих – 66, хордових – 63. Також зустрічаються 29 видів тварин, що занесені до додатків Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори та перебувають під загрозою зникнення (CITES); 241 види тварин, занесені до додатків Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернської конвенції); 96 види, занесені до додатків Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин (Боннської конвенції, CMS); 52 видів, що охороняються відповідно до Угоди про збереження афро-євразійських мігруючих водноболотних птахів (AEWA); 7 видів, що охороняються відповідно до Угоди про збереження популяцій європейських кажанів (EUROBATS).

Згідно з картою ареалів поширення тваринного світу України територія громади розташована на території, де біотопи докорінно змінені людиною (сільськогосподарські угіддя). Відповідно карти (<https://geomap.land.kiev.ua/animals-1.html>) на даній території переважають:

- ссавці - миша хатня, миша польова, миша лісова звичайна, миша курганцева, полівка звичайна, полівка східно-європейська;
- птахи: шуліка чорний, куріпка сіра, дрохва, журавель степовий, припутень, жайворонок польовий, посмітюха, просянка;
- земноводні: часничниця звичайна.

Степова фауна, мабуть більше ніж будь-яка інша, зазнала змін. Степи майже повністю були розорені, а значить ареали деяких степових тварин значно зменшилися, або повністю ліквідовані. Разом з тим, внаслідок зміни ландшафтних умов, окремі степові види, як то: заєць-русак, хом'як, ховрахи, сіра куріпка, перепел, степовий лунь розширили свій ареал.

Лісозахисні смуги створили нові умови для заселення, стали містками для розселення тваринного світу.

Річки, озера і болота мають досить багату фауну. Значні зміни в фауні водоймищ сталися в зв'язку з будівництвом водосховищ, каналів, зрошувальних систем, ставків. Основним видом риби в ставках є короп, тобто напівдомашня форма сазана. Є також карась, линь, судак. Найбільш поширені у водоймищах лящ, щука, судак, сом, плітка, окунь, синець та інші.

Основними причинами, що можуть спричинити до **збіднення біорізноманіття**, є антропогенні чинники: ризик забруднення природного середовища; денатуралізація природних ландшафтів; монокультурні способи ведення лісового та сільського господарства.

Чинниками, що можуть впливати на чисельність рослин із «червонокнижним» статусом, є зривання їх на букети для продажу та деградація місцезростань (для лучних та болотних видів – надмірне випасання худоби, викошування, випал трави, осушення; для лісових – проведення лісогосподарських робіт). Загрозами для лісової рослинності є: випалювання сухої рослинності у весняний період; самовільні рубки, поширення хвороби та шкідників. Збереження біологічного та ландшафтного різноманіття є обов'язковою умовою сталого (збалансованого) розвитку громади.

Екомережа – це єдина територіальна система, яка утворюється з метою поліпшення умов для формування та відновлення довкілля, підвищення природно-ресурсного потенціалу території, збереження біорізноманіття, місць оселення та зростання цінних видів тваринного і рослинного світу, генетичного фонду, шляхів міграції тварин через поєднання територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, які мають особливу цінність для охорони навколишнього природного середовища і відповідно до законів та міжнародних зобов'язань України підлягають особливій охороні.

Офіційне формування екологічної мережі на території України розпочато після набуття чинності Закону України від 21 вересня 2000 року № 1989-III «Про затвердження Загальнодержавної програми формування національної екологічної мережі України на 2000-2015 року».. Рішенням Дніпропетровської обласної ради від 24.03.2017 № 176-8/VII затверджено Регіональну схему екологічної мережі Дніпропетровської області (рис.2.9.). Основною метою є формування територіально-функціональної системи екологічної мережі в області, яка забезпечить збільшення відсотку заповідності, а також збереження всього різноманіття природних і напівприродних типів ландшафтів, геологічних пам'яток, ґрунтів, популяцій рідкісних та зникаючих видів флори та фауни регіону, можливість природних шляхів міграції та поширення видів рослин і тварин.

Загальна площа ключових території екомережі Криворізького району - -103 141 га (18,0 % території області).

На території Софіївської громади знаходяться зарезервовані природні ядра екомережі місцевого значення, а саме:

- **Витоки річки Кам'янка** - Криворізький, Кам'янський р-ни. Між селами Червоний Орлик і Софіївка
- **Новохортицькі Дубки** - Криворізький р-н. Біля с. Новохортиця
- **Річка Жовтенька** - Криворізький р-н. Між селами Петрове, Кам'янка
- **Середньо-кам'янський** - Криворізький р-н. Між селами Софіївка, Михайлівка
- **Балка Солоня**- Криворізький р-н. Між селами Авдотівка, Степове

Ключові території регіональної екомережі Дніпропетровської області.
СОФІЇВСЬКИЙ РАЙОН

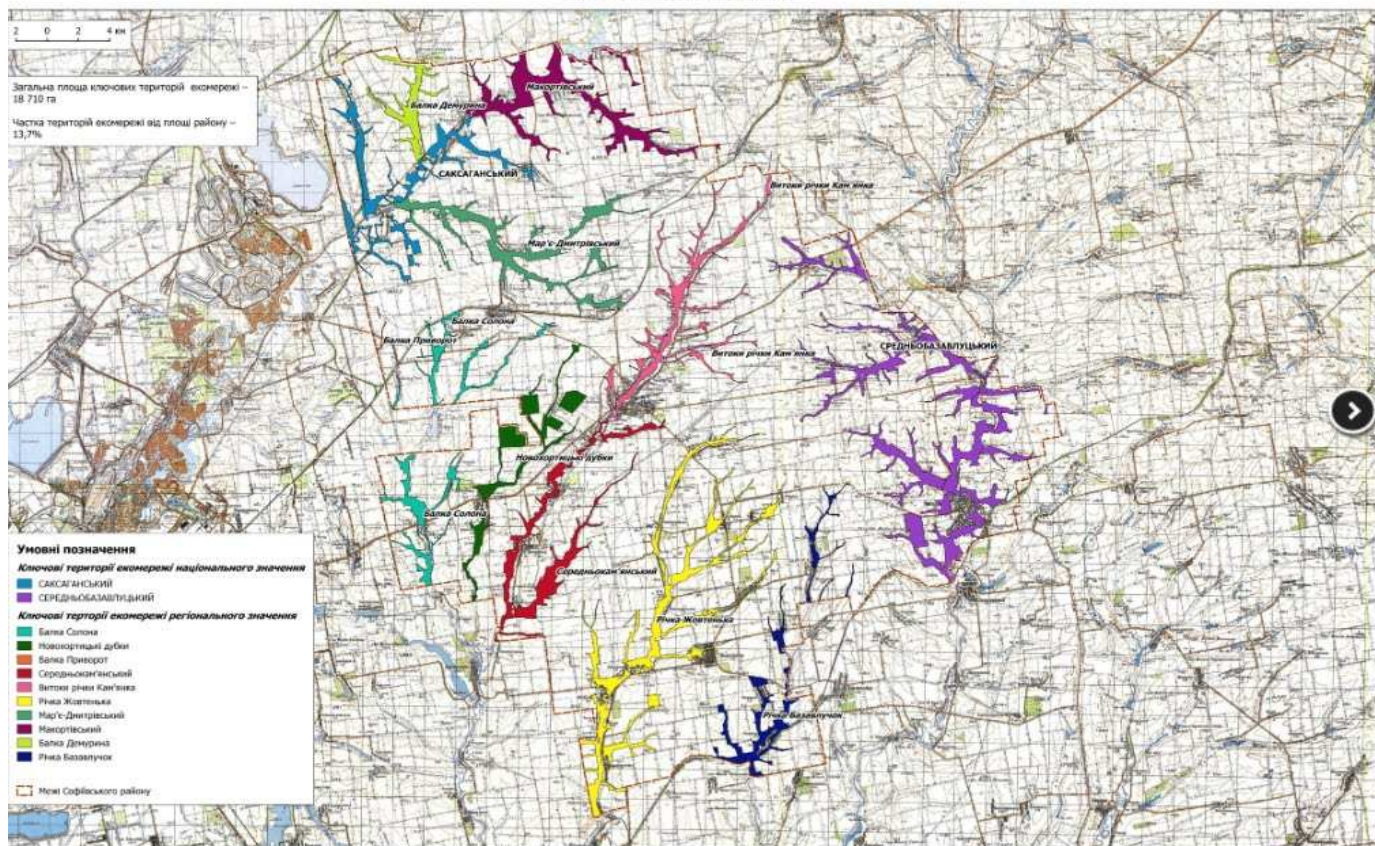

Рис.2.9 Ключові території екомережі Дніпропетровської області, Софіївський район

На території Софіївської селищної територіальної громади присутні елементи смарагдової мережі - Базавлук (Код сайту: UA0000467) (рис. 2.10).

Територія є одним із найцінніших і репрезентативних річкових басейнів Правобережного степового Подніпров'я, де достатньо збережені степові та петрофільно-степові екосистеми зі степовим комплексом видів. Популяції таких видів, як *Anemone pratensis* L., *Adonis vernalis* L., *Tulipa biebersteiniana* Schult. & Schult.f., *Hyacinthella leucophaea* (K.Koch) Schur стабільні та численні (десятки тисяч особин). Тут представлені рідкісні ендемічні види (наприклад *Cymbaria borysthenica* Pall. Ex Schltdl.). Значну роль у формуванні ландшафтного та біологічного різноманіття «Базавлука» відіграють біотопи, пов'язані з виходами на поверхню кристалічних порід, як гранітоїдних, так і базальтових угруповань: скелі та обриви, схили пагорбів, каньйони, невеликі пороги та перекиди, важливі для підтримки популяцій рідкісних рептилій та рослин. Басейн простягається майже на 100 км з півночі на південь, що робить територію ключовим екологічним степовим і річковим коридором національного значення. Серед видів птахів з Резолюції 6 слід додатково відзначити наступні, але без оцінки чисельності: *Ardea purpurea* (A029), *Egretta alba* (A027), *Egretta garzetta* (A026), *Himantopus himantopus* (A131), *Philomachus pugnax* (A151), *Ixobrychus minutus* (022), *Nycticorax nycticorax* (023), *Ardeola ralloides* (A024), *Plegadis falcinellus* (A032), *Platalea leucorodia* (A034), *Milvus migrans* (073), *Haliaeetus albicilla* (075), *Circus aeruginosus* (081), *Circus cyaneus* (082), *Crex crex* (122), *Asio flammeus* (A222), *Alcedo atthis* (229), *Coracias garrulus* (A231), *Melanocorypha calandra* (A242), *Luscinia svecica* (272), *Ficedula parva* (A320), *Ficedula albicollis* (321), *Lanius collurio* (338), *Lanius minor* (A339), *Dendrocopos syriacus* (A429), *Oenanthe pleschanka* (A533).

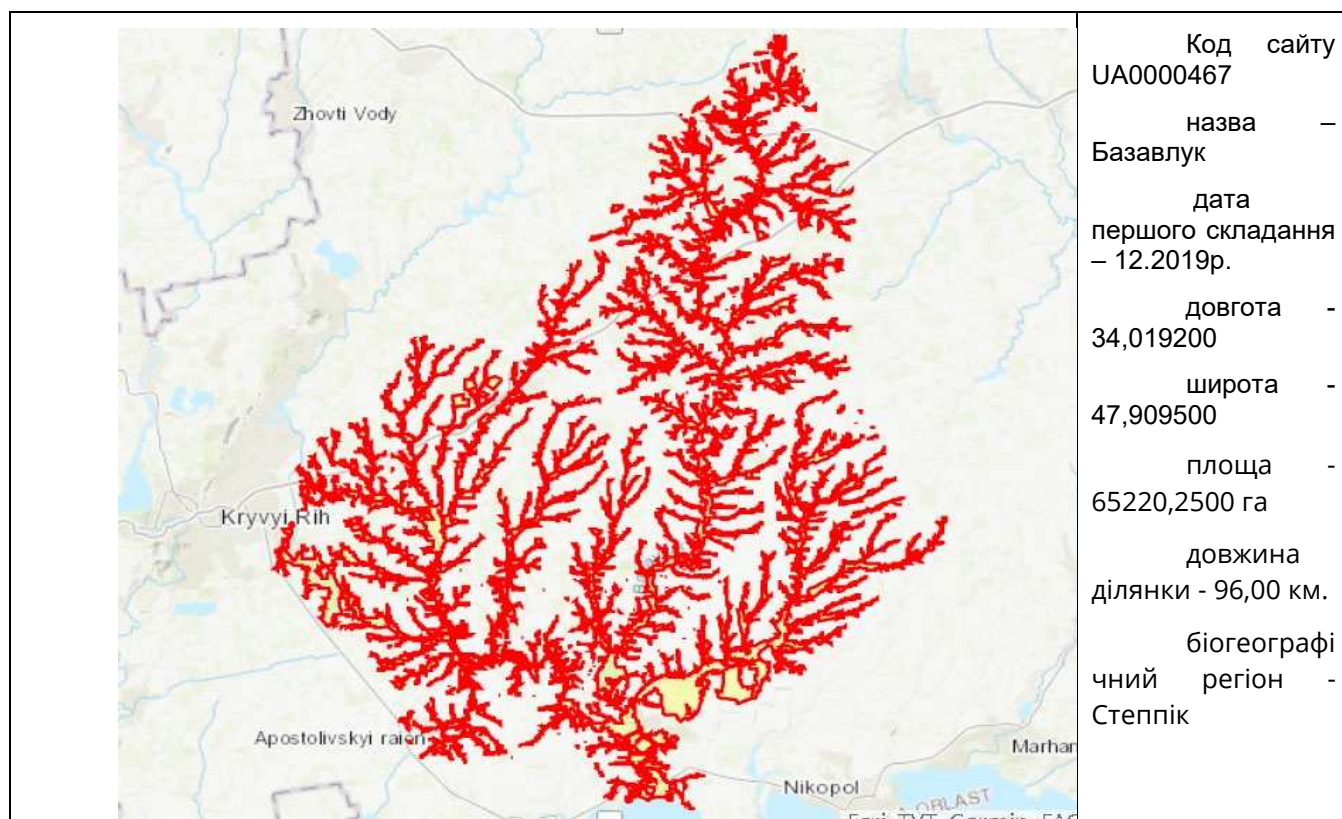

Рис. 2.10. Смарагдова мережа, Софіївська СТГ⁸

Стан управління відходами

Надавач послуги з управління відходами КП «Софіївське». Підприємство створено рішенням Софіївської селищної ради від 20.05.2010 року №461- 33/5. Підприємство належить до комунальної власності Софіївської селищної ради та перебуває в управлінні Софіївської селищної ради.

У 2018 році у Софіївському районі було утворено 134,7 тон побутових відходів, що небагато в порівнянні з іншими районами.⁹ Побутових та подрібнених відходів зібрано 45,6 тон, в т.ч. від економічної діяльності підприємств та організацій – 46,8 тон та від домогосподарств 38,8 тон. У 2018 році у Софіївському районі дуло утворено 948,1 тона відходів I-IV класу небезпеки та утилізовано 19,6 тон відходів I-IV класу небезпеки.

У всіх населених пунктах Софіївської селищної територіальної громади відсутні санкціоновані звалища відходів. Це призводить до формування несанкціонованих сміттєзвалищ. Побутові відходи складаються у природних рельєфних утвореннях - балках, ярах, долинах річок. Це становить екологічну небезпеку, оскільки стічні води, насичені забруднюючими речовинами, потрапляють у водні об'єкти.

Послуга з вивезення та поводження з ТПВ потребує оновлення та збільшення спецавтотранспорту, як для збору і вивезення ТПВ так і для проведення робіт на майданчику складування відходів.

⁸ <https://emerald.eea.europa.eu/?query=Adopted%20sites,SITECODE,UA0000252>

⁹ Регіональний план управління відходами у Дніпропетровській області до 2030 року

Вказаний майданчик на сьогоднішній день не відповідає вимогам сміттєзвалища, не забезпечений відповідною документацією, тобто являється стихійним звалищем.

Надання послуги з вивезення ТПВ, їх якість, не відповідають вимогам сьогодення. Для надання послуги використовується один трактор та сміттєвоз 2011 року. Вказаний спецтранспорт щотижня виходить з ладу. Зривається графік вивозу ТПВ що породжує справедливі скарги від мешканців громади на період ремонту техніки задіюється інший транспорт.

За останні роки КП «Софіївське» за підтримки селищної ради покращило надання послуги з поводження ТПВ. На масивах де розміщено багатоквартирні будинки побудовано кілька майданчиків для збору ТПВ, які огорожені з твердим покриттям з встановленими новими сміттєвими баками.

На сьогоднішній день вдосконалено та розроблено нові графіки збору та вивезення ТПВ. Проводяться роботи по облаштуванню нових сміттєвих майданчиків по інших вулицях та селах.

Завершено роботи по оформленню матеріалів на відведення земельної ділянки під будівництво полігону для ТПВ. Розробляється проектно-кошторисна документація на будівництво та облаштування полігону для ТПВ.

У 2023 році послуга із збору та вивезення ТПВ надавалась лише у двох населених пунктах громади, а саме у смт Софіївка та у селі Петрове. Договори на вивезення ТПВ заключено із 4843 домогосподарствами.

У 2024-2028 роках у громаді реалізуватиметься Програма удосконалення надання послуги поводження з твердими побутовими відходами Софіївської селищної ТГ, розроблена за підтримки Агентства міжнародного розвитку США за участю «Global Communities» та програмою DOBRE «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність».

В рамках проекту буде розширено територію надання послуг із збору та вивезення ТПВ на території Софіївської ТГ. Послуга буде надаватись додатково 13 населеним пунктам, а саме:

Запорізький старостинський округ:

- с. Запорізьке
- с. Братське
- с. Любимівка

Новоюлівський старостинський округ:

- с. Новоюлівка
- с. Новопетрівка
- с. Авдотівка
- с. Трудолюбівка
- с. Степове

Кам'янський старостинський округ:

- с. Кам'янка
- с. Вишневе
- с. Олексіївка
- с. Новохортиця
- с. Ізлучисте

Кількість домогосподарств, які додатково отримають послугу складає 1765. Загальна кількість домогосподарств, які будуть забезпечені послугою із збору та вивезення ТПВ складе 3604, що на 50% більше, як було до реалізації проекту.

Об'єкти культурної спадщини

Згідно з статтею 334 Закону України «Про охорону культурної спадщини», передбачено розроблення науково-проектної документації у сфері охорони культурної спадщини, що визначає спеціальний режим використання території або об'єктів, у тому числі планувальні обмеження у використанні земель у сфері забудови, гранично допустимі висотність будівель та споруд.

Відповідно до статті 141 Закону України «Про охорону культурної спадщини», до затвердження науково-проектної документації, межі території пам'ятки встановлюються на основі облікової документації пам'ятки. Відповідно до статті 32 Закону, до затвердження науково-проектної документації, межі зони охорони встановлюються як нормативні розміри 100 метрів в межах населеного пункту від межі території пам'ятки та 300 м – за межами населеного пункту.

Згідно Державного реєстру нерухомих пам'яток України на території Софіївської громади є пам'ятки археології – кургани (с. Жовте, дорога Софіївка-Апостолове, дорога Кам'янка-Софіївка) <https://mcsc.gov.ua/kulturna-spadshchyna/derzhavnyy-reiestr-nerukhomykh-pam-iatok-ukrainy/>

Здоров'я населення

За даними Центру громадського здоров'я Дніпропетровська область задовільно забезпечена медичною інфраструктурою та медичними кадрами, але тягар на систему громадського здоров'я має відчутну тенденцію до зростання у зв'язку з повномасштабною війною з РФ.

Профіль захворюваності регіону на найпоширеніші, зокрема, респіраторні інфекції (ГРВІ, вітряна віспа, скарлатина) в порівнянні з показниками сукупного населення України є відносно сприятливим. Захворюваність на ГРВІ майже не відрізняється від загального показника України. Серед інших поширених респіраторних інфекцій в 2023 році в області показники захворюваності були суттєво меншими, ніж в цілому в Україні. Стан захворюваності на кишкові інфекції в Дніпропетровській області дещо гірший, ніж в цілому в Україні. Інтенсивність спалахів інфекційних хвороб в Дніпропетровській області суттєво відрізнялась від загального в Україні в кращий бік. В 2023 р. в області спостерігались суттєво вищі показники інцидентності та смертності від туберкульозу та ВІЛ/СНІД в порівнянні із загальноукраїнськими показниками. Близько 25,5 % злоякісних новоутворень в області виявляється на пізніх стадіях, що потребує вжиття заходів з покращення виявлення онкозахворювань системою охорони здоров'я регіону, Материнська смертність в області була суттєво вище загальноукраїнського показника (28,44 на 100000 новонароджених проти 18,37 на 100000 новонароджених загалом в Україні). Малюкова смертність дітей у віці до 1 року в області також була більше загальноукраїнської (9,31 дітей на 1 000 народжених живими проти 7,49 на 1 000 народжених живими загалом по Україні). Отже, доцільним є інтегрування в діяльність первинної ланки охорони здоров'я послуг з планування сім'ї, антенатального догляду, а також медико-соціальних послуг для підлітків та молоді з використанням принципу «дружнього підходу». Для зменшення кількості ДТП та травмованих і/або загиблих в них та підвищення безпеки на дорогах потрібна роз'яснювальна робота серед населення та/або проведення інших відповідних заходів.

Медичні заклади Софіївської громади. Послуги у сфері охорони здоров'я надають медичні заклади першого та другого рівня: КНП «Софіївський ЦПМСД», КП «Софіївська ЦЛ», ФОП Бідулько Т.В. Вони обслуговують населення Софіївської селищної територіальної громади та прилеглих територій.

В складі КНП «**Софіївський ЦПМСД**» функціонує 2 амбулаторії загальної практики сімейної медицини, 10 фельдшерських акушерських пунктів. Загальною проблемою для сільських закладів охорони здоров'я є низький рівень матеріально-технічної бази, що не відповідає табелям оснащення, затверджених наказами МОЗ України. Амбулаторії загальної практики сімейної медицини та фельдшерські пункти (далі – АЗПСМ та ФАП) потребують поточних ремонтів.

КП «Софіївська ЦЛ» має укладено договір з НСЗУ за шістьма пакетами послуг. У структурі лікарні, педіатричне відділення, терапевтичне відділення, хірургічне відділення, відділення анестезіології з ліжками для інтенсивної терапії, денний стаціонар.

Здоров'я населення Софіївської ТГ. В останні роки на території Софіївської селищної територіальної громади, як і в цілому по країні, незадовільний стан здоров'я населення характеризується низьким рівнем народжуваності, високою смертністю, від'ємним природним приростом і демографічним старінням населення.

Демографічний стан Софіївської територіальної громади характеризується переважанням несприятливих тенденцій. Вікова структура населення району відноситься до регресивного типу, що свідчить про виразність процесу старіння населення.

На фоні несприятливих демографічних змін відбувається подальше погіршення стану здоров'я населення з істотним підвищенням в усіх вікових групах рівнів захворюваності і поширеності хвороб, зокрема хронічних неінфекційних захворювань, включаючи хвороби системи кровообігу, злоякісні новоутворення, цукровий діабет, хронічні захворювання нирок, опорно-рухового апарату та інші хвороби. На хронічну патологію страждають до 60% дорослого та майже 20% дитячого населення. Викликає занепокоєння тенденція до погіршення стану здоров'я молоді, збільшення частоти соціально-небезпечних хвороб, у тому числі туберкульозу та ВІЛ/СНІД, тощо. Зростання захворюваності населення відбувається внаслідок поширення чинників ризику, зокрема : безробіття, тютюнопаління, зловживання алкоголем і вживання наркотиків, особливо серед осіб молодого віку. Не аби яке значення має своєчасне діагностування захворювання, особливо ранньої діагностики злоякісних новоутворень певних локалізацій. Щороку діагностується до 85 випадків злоякісних новоутворень. Через запізнилу діагностику онкологічних захворювань значна чисельність хворих (до 12%) помирають протягом року після встановлення діагнозу.

Відмічається високий рівень захворюваності на цукровий діабет, його ускладнень, спричинених ними інвалідності і смертності. Соціальною проблемою є цукровий діабет , для розв'язання якої необхідна державна підтримка, координація зусиль усіх центральних та місцевих органів виконавчої влади.

Занепокоєння викликає стан репродуктивного здоров'я жителів , яке має стратегічне значення для забезпечення сталого розвитку громади. Рівень обізнаності населення щодо здорового способу життя, безпечної статевих поведінки, планування сім'ї, відповідального батьківства, методів профілактики не планованої вагітності, використання сучасних методів контрацепції зумовлює необхідність подальшого поліпшення комплексу заходів спрямованих на покращання репродуктивного здоров'я.

З метою покращення здоров'я населення у громаді реалізується дві програми Програма "Здоров'я населення Софіївської селищної територіальної громади" на 2023 - 2025 роки та ПРОГРАМА фінансової підтримки комунального некомерційного підприємства «Софіївський Центр первинної медико-санітарної допомоги» Софіївської селищної ради Дніпропетровської області на 2025 рік

Метою їх є збереження і зміцнення здоров'я населення шляхом підвищення якості та ефективності надання медичної допомоги, з пріоритетним напрямом профілактики та лікування хронічних неінфекційних та інфекційних захворювань, найбільш значущих в соціально-економічному та медико-демографічному плані класів і нозологічних форм хвороб.

Для реалізації завдань Програмою передбачені заходи щодо: забезпечення умов безпечного материнства, здорового дитинства та збереження репродуктивного здоров'я населення; забезпечення профілактики ВІЛ-інфекції, допомоги та лікування ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД, хворих на туберкульоз; раннє виявлення та лікування наркозалежності; зниження захворюваності на серцево-судинні хвороби; боротьба із захворюванням на цукровий діабет; зменшення поширеності інфекційних хвороб; боротьба з онкологічними захворюваннями; стаціонарна допомога; стоматологічна допомога;

Інфраструктура та матеріальні активи

Економіка

Згідно даних <https://clarity-project.info/hromada/UA12060270000017282/business> у Софіївській СТГ зареєстровано 252 юридичних осіб суб'єктів господарювання та 486 ФОПів.

Економіка Софіївської селищної територіальної громади має багатогалузеву структуру, основою якої є сільськогосподарське виробництво. Громада спеціалізується на вирощуванні зернових культур, зокрема пшениці та кукурудзи, а також соняшнику. Переробка сільськогосподарської

продукції представлена виробництвом соняшникової олії, що дозволяє реалізовувати частину місцевої сировини безпосередньо у громаді.

Сільське господарство залишається основною галуззю економіки, яка залучає 431 суб'єкта господарювання. Значну частку в структурі економіки займає також транспортна сфера, складське господарство та кур'єрські послуги, де працює 208 суб'єктів. Цей сектор підтримує логістичні потреби сільськогосподарського виробництва та забезпечує зв'язок із сусідніми регіонами.

Торгівля відіграє важливу роль у житті громади, однак більшість великих торгових мереж представлені лише своїми відділеннями, як-от супермаркет "Маркетопт" і відділення "Епіцентру". Через те, що ці мережі не сплачують податки до місцевого бюджету, громада не отримує значного фінансового надходження від їхньої діяльності. Натомість малий бізнес, зокрема продуктові магазини та місцеві торговельні точки, підтримують економічну активність на місцевому рівні.

Сфера послуг також розвинена в громаді, охоплюючи 124 суб'єкти господарювання, що надають послуги населенню. Важливу роль відіграють освітні установи (53 суб'єкти) та заклади культури (52 суб'єкти), які сприяють соціальному розвитку громади. Будівельна галузь, де працює 42 суб'єкти, забезпечує потреби у будівництві житлових і господарських об'єктів.

Попри наявність різних секторів економіки, одним із основних викликів для громади залишається недостатній розвиток сучасної переробної промисловості. Це обмежує можливості для створення доданої вартості та нових робочих місць. Потреба в модернізації інфраструктури та залученні інвестицій є критично важливою для стимулювання економічного зростання та підвищення рівня життя мешканців громади.

У ТОП-10 за рівнем доходів промислових підприємств громади входять такі як: ТОВ "САНОИЛТРЕЙД" – виробництво олії; ТОВ "КАМ'ЯНСЬКЕ", СФГ "СЛАВІЯ", С(Ф)Г "АСТРОН", СФГ "ДОБРОБУТ", ФГ "КАЛАУС АГРО", ТОВ "АГРО РІЧ" СФГ "ОЛЕКСАНДРО-ВОЛОДИМИРІВСЬКЕ"- сільське господарство, ТОВ "ТД "МАШМЕТ" харчова промисловість (табл.2.4).

Таблиця 2.4. ТОП-10 підприємств громади за рівнем доходу у 2024 році¹⁰

Назва підприємства	Вид діяльності	дохід тис грн	Активи тис грн	Персонал осіб
ТОВ "САНОИЛТРЕЙД" 38200058	10.41 Виробництво олії та тваринних жирів	339 642	74 169	43
ТОВ "КАМ'ЯНСЬКЕ" 30852089	01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	54 237	74 533	23
СФГ "СЛАВІЯ" 32170987	01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	46 619	91 996	19 ч
С(Ф)Г "АСТРОН" 30852204	01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	43 505	87 195	20
СФГ "ДОБРОБУТ" 30205771	01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	40 303	81 419	6
ФГ "КАЛАУС АГРО" 25516809	01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	39 052	46 594	12 ч
ТОВ "АГРО РІЧ" 40178399	01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	37 357	25 243 т	10
ТОВ "АГРО ЛАЙТ" 36188261	01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	36 654	80 123	23
ТОВ "ТД "МАШМЕТ" 38975532	10.61 Виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості	32 784	13 363	21
СФГ "ОЛЕКСАНДРО-ВОЛОДИМИРІВСЬКЕ" 32075386	01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	28 404	6 148	7

¹⁰ За інформацією <https://clarity-project.info/hromada>

Транспортна інфраструктура

У Софіївській громаді наразі відсутній громадський транспорт, а також водне та повітряне сполучення.

Залізничний транспорт:

На території громади є проміжна залізнична станція в селі Лошкарівка, що належить до Криворізької дирекції Придніпровської залізниці. Станція розташована на 309 км магістральної лінії Мерефа — Херсон, яка проходить через важливу ділянку Нижньодніпровськ-Вузол — Апостолове. Це дає змогу зручно використовувати залізничний транспорт для перевезення вантажів та пасажирів, але станція не є великим транспортним вузлом.

Автомобільні дороги:

Громада має велику мережу доріг національного та регіонального значення, що сполучають Софіївку з іншими населеними пунктами та важливими транспортними магістралями. До основних доріг, що проходять через громаду, належать:

- **Н-11 Дніпро-Миколаїв** — одна з ключових магістралей, що зв'язує громаду з важливими містами на південь;
- **О-041803 Братське – Софіївка** до а/д Н-11;
- **О-041808 від а/д Н-11 – Кам'янка**;
- і багато інших регіональних доріг, що з'єднують окремі села та селища громади.

Загальна протяжність комунальних доріг у громаді становить **185,5 км**, з яких **141,11 км мають тверде покриття**. Це дозволяє забезпечити основні транспортні зв'язки в межах громади. Однак, через тривалий відсутність капітального ремонту, стан доріг є незадовільним, і потребує оновлення та покращення для забезпечення безпеки та комфортного пересування.

Таким чином, хоча Софіївська громада має доступ до основних автомобільних та залізничних шляхів, недостатня кількість громадського транспорту та поганий стан доріг є значними викликами для розвитку транспортної інфраструктури.

Житловий фонд та водопостачання:

Житловий фонд громади складають 4005 будинки з яких 3975 індивідуальні будинки та 35 багатоквартирні будинки (табл. 2.5).

Таблиця 2.5 Житловий фонд Софіївської громади

Житловий фонд, тис. м2 загальної площі	
Кількість багатоквартирних будинків	35
Кількість індивідуальних будинків	3970
Кількість покинутих будинків	125
Кількість аварійних та ветхих будинків	125
Протяжність мережі водопостачання, км	150
Протяжність мережі водовідведення, км	0,5
Протяжність мережі газопостачання, км	145
Частка помешкань, підключених до комунального водопостачання, %	75
Частка помешкань, підключених до комунального водовідведення, % від загальної кількості	5
Частка помешкань, підключених до централізованого тепlopостачання, % від загальної кількості	0
Частка газифікованих населених пунктів, % від загальної кількості	100

Частка домогосподарств з договорами про централізоване вивезення відходів, % від загальної кількості	61
Обсяг утворених відходів, т	10853,277 куб.м.

Водопостачання та водовідведення у громаді здійснює КП "Софіївське" та КП "Показове". Послугою водопостачання охоплено 4547 абонентів у селищі Софіївка та 13 селах. Водовідведення є лише у селищу Софіївка – 615 абонентів (табл. 2.6) Загальна протяжність мереж водопостачання становить 150 км. У селах Лошкарівка та Миколаївка централізоване водопостачання забезпечує подачу технічної води. мережі водопостачання (90%), Загалом водовідведення та каналізаційна насосна станція знаходяться в незадовільному стані та потребують заміни та модернізації для покращення функціональності та надійності.

Система очисних споруд та водовідведення в громаді потребує значних зусиль для покращення. Застарілі мережі, відсутність модернізації та часткова неефективність системи призводять до необхідності капітального ремонту та вдосконалення. Ці заходи мають бути включені в стратегію розвитку інфраструктури громади.

Таблиця 2.6 Обсяг послуг житлово-комунальної сфери Софіївської територіальної громади

Послуга	Назва підприємства, що надає послугу	Населені пункти, які обслуговує підприємство	Кількість підключених абонентів
Водопостачання	КП "Софіївське" Софіївської селищної ради Дніпропетровської області	с-ще Софіївка, села Петрове, Запорізьке, Братське, Новоюлівка, Авдотівка, Новопетрівка, Степове, Трудолюбівка	3891
	КП "Показове" Софіївської селищної ради Дніпропетровської області	села Вишневе, Олексіївка, Кам'янка, Ізлучисте, Новохортиця	680
Водовідведення	КП "Софіївське" Софіївської селищної ради Дніпропетровської області	селище Софіївка	614
Теплопостачання	Дочірньому підприємству «Західтеплоенерго»	селище Софіївка	4
	Товариству з обмеженою відповідальністю «Альтернативтеплосервіс»	селище Софіївка	5
	Комунальному підприємству «Софіївське»	селище Софіївка	6
	Товариству з обмеженою відповідальністю «Титантеплоенерго»	села Миколаївка, Кам'янка	2
Газопостачання	Софіївське управління по експлуатації газового господарства	селище Софіївка, Лошкарівка, села: Петрове, Михайлівка, Тарасівка, Широке, Любимівка, Запорізьке, Братське, Миколаївка, Олександрівка, Володимирівка, Непереможне, Катеринівка, Петрівка, Назарівка, Новоюлівка, Авдотівка, Новопетрівка, Степове, Трудолюбівка, Кам'янка, Ізлучисте, Вишневе, Олексіївка, Новохортиця	4372

Електропостачання	Софіївська діляниця Західного регіону АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі»	селище Софіївка, Лошкарівка, села: Петрове, Михайлівка, Тарасівка, Широке, Любимівка, Запорізьке, Братське, Миколаївка, Олександрівка-Білівка, Володимирівка, Непереможне, Катеринівка, Петрівка, Назарівка, Новоюлівка, Авдотівка, Новопетрівка, Степове, Трудолюбівка, Кам'янка, Ізлучисте, Вишневе, Олексіївка, Новохортиця	4546
Вивезення ТПВ	КП "Софіївське" Софіївської селищної ради Дніпропетровської області	селище Софіївка, село Петрове	4843
Інтернет (місцеві Інтернет- провайтери)	ВАТ "Укртелеком"	селище Софіївка, село Вишневе	510

Загалом, більшість житлово-комунальних мереж громади потребує модернізації та оновлення. Ремонт та підтримка в належному стані водопостачання, газопостачання, водовідведення та каналізації є важливими завданнями для підвищення рівня життя мешканців громади та зменшення негативного впливу на навколишнє середовище.

Соціальна інфраструктура

У Софіївській громаді функціонує розвинута соціальна інфраструктура. Релігійні потреби жителів задовольняють дві православні церкви та чотири молитовні будинки інших конфесій. Галузь охорони здоров'я представлена такими установами, як КП «Софіївська центральна лікарня», КНП «Софіївський центр первинної медико-санітарної допомоги», а також дев'ятьма аптеками та аптечними кіосками.

Система освіти охоплює кілька закладів: Софіївський ліцей та його філії, Запорізька філія, Миколаївський ліцей та його філія, гімназії в селах Володимирівка, Новоюлівка, Кам'янка, Вишневе, а також ДПТНЗ «Софіївський професійний ліцей». Центр творчості, дитячо-юнацька спортивна школа, сім садочків, а також заклади культури, як-от Центр культури та дозвілля з двома філіями та бібліотеки, забезпечують всебічний розвиток та дозвілля для мешканців громади.

З 2020 року діє Центр надання соціальних послуг, який складається з трьох відділень: соціальної роботи, надання послуг за місцем проживання та стаціонарного догляду на 25 місць. Цей центр надає підтримку вразливим верствам населення, зокрема літнім людям та людям з інвалідністю. Для внутрішньо переміщених осіб облаштовано гуртожиток, який перебуває на балансі комунального підприємства «Софіївське».

1 червня 2023 року відкрито Софіївський молодіжний центр, який слугує платформою для молодіжних ініціатив, навчання та дозвілля. У селищі також є дитячий будинок сімейного типу та дві прийомні сім'ї, що забезпечують догляд за дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування.

Софіївська громада надає широкий спектр адміністративних послуг через свій Центр надання адміністративних послуг (ЦНАП), що був створений у вересні 2020 року. ЦНАП пропонує 302 послуги, зокрема соціальні, земельні, паспортні, архітектурні, а також державну реєстрацію нерухомості та бізнесу.

Екологічне управління та моніторинг. У межах своїх повноважень стежать за дотриманням норм природо-охоронного законодавства наступні структурні підрозділи селищної ради, зокрема: відділ містобудування, архітектури, будівництва та благоустрою; відділ соціальної сфери; відділ контролю за дотриманням законодавства про працю, оподаткування та регулювання земельних відносин.

В Софіївській СТГ затверджено низку місцевих програм, скерованих на запобігання шкоди довкіллю та збереження здоров'я населення. Серед них:

- Програма «Охорона та раціональне використання природних ресурсів на 2023-2025 роки»;
- ПРОГРАМА покращення послуги поводження з твердими побутовими відходами Софіївської селищної територіальної громади на 2024-2028 роки;
- Програма "Здоров'я населення Софіївської селищної територіальної громади" на 2023 - 2025 роки;
- Програма соціально-економічного та культурного розвитку Софіївської селищної ради на 2025 рік;
- Програма фінансової підтримки комунального підприємства «Показове» Софіївської селищної ради на 2024-2026 роки;
- Програма фінансової підтримки комунального некомерційного підприємства «Софіївський Центр первинної медико-санітарної допомоги» Софіївської селищної ради Дніпропетровської області на 2025 рік.

У випадку, якщо Стратегію розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року та План заходів з реалізації Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року не буде затверджено, рівень ризику погіршення екологічної ситуації в громаді та його негативного впливу на здоров'я мешканців громади може зрости. Водночас не прийняття Стратегії спричинить до не вирішення низки проблем, які б дозволили знизити ймовірність настання цих ризиків. Зокрема:

- забруднення ґрунтів та довкілля буде продовжуватись через несанкціоновані сміттєзвалища та недосконалу систему управління відходами на місцевому рівні;
- не здійснюватиметься рекультивація ґрунтів;
- рівень медичного обслуговування населення не зростатиме; погіршуватиметься стан здоров'я населення через те, що рівень якості та доступності медичних послуг не зростатиме, не надаватимуться послуги з оздоровлення дітей;
- погіршення якості та доступності послуг через постійні аварії та перебої у водопостачанні;
- низькою залишатиметься енергоефективність будівель в громаді, в т. ч. закладів освіти і охорони здоров'я, не використовуватимуться переваги альтернативної енергетики, зокрема сонячної;
- екологічна культура мешканців громади залишиться на низькому рівні;
- не розвиватиметься органічне землеробство та не використовуватимуться сучасні технології для зрошення та управління водними ресурсами;
- у громаді не реалізуватимуть заходи інтеграції маломобільних груп населення, ветеранів у суспільство та їх адаптації у просторі;
- незадовільний стан дорожнього покриття сприятиме збільшенню ДТП;
- не відбудуватиметься збільшення площ рекреаційних зон та створення зелених зон, покращення стану природних водойм;
- призупинення роботи над розбудовою та облаштуванням укриттів створить суттєві загрози для життя і здоров'я населення.

В разі неприйняття Стратегії, несприятливий характер розвитку ситуації в економіці та соціальному житті громади сприятиме накопиченню екологічних проблем, що можуть спричинити загрози техногенного характеру. Може виникнути кумулятивний ефект з проблем, що загострять екологічну ситуацію в громаді.

3. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ

Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, в межах території громади наведена у розділі 2 цього Звіту.

Стратегія розробляється для громади в цілому, тому вплив від реалізації цього документа буде зазнавати вся її територія.

В цілому, стан навколишнього середовища в громаді оцінюється як **задовільний**, ключовими факторами впливу на довкілля громади є:

1. **Забруднення атмосферного повітря** є порівняно невисоким, оскільки на території громади та прилеглий до неї відсутні потужні стаціонарні джерела викидів. Основний внесок у забруднення атмосферного повітря Криворізького району вносять такі підприємства як ПАТ —АрселорМіттал Кривий Ріг, ПРАТ «ПІВНГЗК», ПРАТ «Кривий Ріг Цемент», ПРАТ «ЦГЗК» та інші

Основним джерелом забруднення атмосфери у Софіївській громаді, економіка якої є аграрно орієнтована, є транспорт (територією громади проходить ключова магістраль національного значення - **Н-11 Дніпро-Миколаїв**). Більшість доріг комунального значення потребують поточного чи капітального ремонту. Повітряний простір забруднюється через збільшення кількості автотранспорту; використання палива низької якості; експлуатацію технічно-застарілого автомобільного парку; аварійний стан окремих доріг. Для підтримання належного стану повітряного басейну необхідне чітке дотримання вимог природоохоронного законодавства. Компенсаційними заходами є створення територій зелених насаджень, усунення проблем аварійності доріг. Серед завдань Стратегії є ті що направлені на ремонт та модернізацію місцевих доріг.

Поверхневі води: Для регіону характерним є високий ступінь зарегульованості штучними водоймами. На території громади 167 ставків, стан яких у більшості незадовільний, відсутні капітальні гідротехнічні споруди. За рівнем забрудненості поверхневих вод громада знаходиться у зоні підвищеної забрудненості. Річка Кам'янка після підриву Каховського водосховища має проблему пересихання та обміління.

Водопостачання у громаді здійснюється з підземних та поверхневих джерел. Населення отримує технічну воду. Якість води є низькою (багато солей). Вода використовується в питтєвих цілях лише після ґрунтової очистки.

Стан систем водопостачання та водовідведення незадовільний, є високий рівень зношеності та аварійності мереж. Послуга водовідведення надається лише у селищі Софіївка, очисні споруди у незадовільному стані. Більшість мешканців відводять побутові стоки на власні вигрібні ями – навантаження на водні ресурси від домоволодінь є досить високим.

Серед проектів Плану заходів є ті, що матимуть позитивний вплив на водні ресурси - Проект Відродження природних водойм, Проект Облаштування зон відпочинку на водоймах, Проект Реконструкція та розвиток мереж водопостачання та водовідведення.

3. **Навантаження на земельні ресурси** є досить значним внаслідок розвинутого аграрного виробництва, що використовує значні площі земельних угідь – основу економічного потенціалу громади складають сільськогосподарські підприємства, а майже 90 % від загальної площі земель громади зайнято сільськогосподарськими угіддями.

Джерелами забруднення ґрунтів є й автодороги, стихійні сміттєзвалища, інтенсивні методи ведення сільського господарства, добування корисних копалин тощо.

Серед проектів Плану заходів є ті, що матимуть позитивний вплив на земельні ресурси – Проект Рекультивация забруднених земель, Проект Покращення послуг поводження з відходами та інші.

4. Негативний вплив на біо- та ландшафтне різноманіття може відбуватись через зменшення площ природних територій через забудову, розвиток сільського господарства та високу розораність земель, поширення інвазійних видів рослин.

5. Подальша зміна клімату, що супроводжуватиметься збільшення концентрації CO₂, підвищення глобальних температур, зміни кількості опадів і зміни в характері «екстремальних» погодних явищ, таких як циклони, пожежі може призвести до поширення інфекційних хвороб рослин та шкідників, вимирання окремих видів представників рослинного та тваринного світу.

6. Негативний вплив на умови проживання та здоров'я населення може посилюватись внаслідок зміни клімату; забруднення атмосферного повітря, водних ресурсів та ґрунтів; скорочення зелених зон в населених пунктах. Серед проектів плану, що протистоятимуть негативному впливу – Проект Будівництво та модернізація медичних амбулаторій, Проект Психологічна допомога населенню, Проект Мобільні медичні послуги для сільських жителів.

7. Негативний вплив на матеріальні активи та культурну спадщину є малоймовірним оскільки у стратегічних цілях громади розвиток житлової та інженерної інфраструктури, яка б сприяла підвищенню добробуту мешканців -Проект Соціальне житло для вразливих груп населення, низка проектів економічного зростання громади, розвитку соціальної інфраструктури, тощо .

Отже, стратегія містить цілі, досягнення яких може посилити негативний вплив на довкілля, проте передбачені й заходи та поректи, реалізація яких сприятимуть покращенню екологічного стану та умов проживання населення.

У Стратегії та Плані заходів не проведено поділу та конкретизації територій громади, в межах яких будуть реалізуватися ті чи інші заходи. Конкретні заходи, які увійшли до Плану заходів з реалізації Стратегії, і які реалізуватимуться для досягнення цілей та виконання завдань Стратегії, у разі необхідності, якщо це передбачено чинним законодавством, будуть проходити процедуру стратегічної екологічної оцінки чи оцінки впливу на довкілля.

В разі прийняття Стратегії т а Плану характеристики стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я у короткостроковому періоді не зміняться. Проте в середньо- і довгостроковій перспективі після реалізації заходів Стратегії та Плану, спрямованих на формування ефективної системи управління відходами, в тому числі організації роздільного збирання сміття, розширення покриття населених пунктів якісним водопостачанням, водовідведенням, проведення капітального та поточного ремонту доріг, підвищення енергоефективності комунальних установ та використання переваг альтернативної енергетики, створення умов для інтеграції ветеранів, маломобільних груп населення та низки інших очікується покращення умов життєдіяльності та стану здоров'я мешканців громади.

4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ СТРАТЕГІЇ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ

Аналіз тенденцій змін екологічного стану довкілля Софіївської селищної територіальної громади вказує на деяке погіршення екологічної ситуації. На території громади є **низка екологічних проблем**:

Забруднення атмосферного повітря та зміна клімату. Негативний вплив на зміну клімату чинять викиди парникових газів в атмосферу. Збільшуючи викиди парникових газів в атмосферу, люди порушують баланс, що склався впродовж століть. В результаті діяльності людини концентрація парникових газів збільшується, через що посилюється парниковий ефект, а це вже неприродний та потенційно небезпечний процес. До парникових газів належать діоксид вуглецю (CO_2), метан (CH_4), закис азоту (N_2O), гідрофторвуглеці (HFCs), перфторвуглеці (PFCs), гексафторид сірки (SF_6).

Основні джерела антропогенних викидів парникових газів наступні:

- вуглекислий газ – виділяється у великих кількостях при спалюванні палива;
- метан – виділяється в процесі розкладу гною та побутових відходів.

Основний внесок у забруднення атмосферного повітря Криворізького району вносять такі підприємства як ПАТ — АрселорМіттал Кривий Ріг, ПРАТ «ПІВНІЗК», ПРАТ «Кривий Ріг Цемент», ПРАТ «ЦГЗК» та інші. Серед найбільших забруднювачів атмосферного повітря Дніпропетровської області немає тих, що розміщені у Софіївській громаді.

Громада має сільськогосподарське спрямування, а більшість підприємств, що тут працює є сільськогосподарськими виробниками чи тими що переробляють с/г продукцію. Відтак можна припустити, що основною загрозою негативного впливу на стан атмосферного повітря на території громади, може бути хімізація сільського господарства, надмірне використання азотних добрив. Підживлення азотом може вивільняти гази NH_3 в атмосферу, які потім можуть бути перетворені в сполуки NO_x . Велика кількість сполук NO_x в атмосфері може призвести до закислення водних екосистем і викликати різні проблеми з диханням у людей. Удобрення також може виділяти N_2O , який є парниковим газом і може сприяти руйнуванню озону (O_3) у стратосфері.

Забруднювачем атмосферного повітря в громаді є також автотранспорт. Через територію громади проходять шлях національного значення. Викиди шкідливих речовин від автотранспорту відчувуються, головним чином, в місцях житлової забудови та дорогах з відносно інтенсивним транспортним рухом. Рівень забруднення повітря там на порядок вищий ніж на територіях, де відповідний рух відсутній, а також в зелених зонах відпочинку населення. З огляду на застарілий парк автотранспортних засобів та незадовільний стан дорожнього покриття між населеними пунктами громади, автотранспорт є одним з чинників забруднення атмосферного повітря в громаді.

Погіршення якості води

У громаді велика кількість ставків, що є штучними водоймами. Значна кількість ставків замулюється і заростає водною рослинністю. Стан ставків в більшості своїй незадовільний (не розраховані на довготривалий термін служби, відсутні капітальні гідротехнічні споруди).

За рівнем забрудненості поверхневих вод громада знаходиться в зоні підвищеної забрудненості <https://geomap.land.kiev.ua/ecology-7.html>

На території Софіївської селищної ради протікає **річка Кам'янка**, яка у минулому створювала проблеми підтопленням присадибних ділянок в період весняного водопілля. Однак після проведення її очищення, порушилось русло річки, та натеper є проблема її пересихання. Проблеми незадовільного стану поверхневих вод посилюються через підлив Каховського водосховища.

Основними галузями-споживачами води є житлово-комунальна сфера, сільське господарство (рослинництво), харчова промисловість. Скиди здійснювались галуззю водопостачання, каналізації та поводження з відходами у об'єкти, що не відносяться до водних.

В громаді забезпечено централізоване питне водопостачання а адміністративному центрі громади та в наступних селах: Петрове, Запорізьке, Братське, Новохортиця, Кам'янка, Олексіївка, Вишневе, Ізлучисте Лошкарівка та Миколаївка.

Частково селище Софіївка має централізоване водовідведення, з загальною протяжністю мереж 10,1 км. Однак мережі водопостачання (90%), водовідведення та каналізаційна насосна станція знаходяться в незадовільному стані та потребують заміни та модернізації для покращення функціональності та надійності.

Отже, через тривалу експлуатацію без належних ремонтів та профілактики, використання застарілих технологій, фізичного і морального зносу обладнання і споруд, відсутність коштів для оновлення, галузь водопостачання та водовідведення може негативно впливати на екологічну ситуацію у громаді..

Одним із важливих чинників, що впливає на санітарно-епідемічне благополуччя є питна вода. Нажаль вода, що отримує населення є технічною. Для пиття населення закуповує очищену воду (вартість 50 коп за літр).

Збільшення побутових відходів В громаді гостро стоїть питання налагодження системи управління відходами. У громаді відсутній полігон ТПВ, що призводить до формування стихійних сміттєзвалищ. Послуга централізованого вивезення ТПВ надається лише у двох населених пунктах – селищі Софіївка та селі Петрове, загальна кількість абонентів 4843 одиниць. В структурі сміття переважають тверді побутові відходи (ТПВ). Небезпечні відходи на території громади не утворюються, проте існує проблема з відходами органічного походження (харчові відходи, відходи тваринного походження). Накопичення побутового сміття в природних рельєфних утвореннях - балках, ярах, долинах річок, поблизу річок та водоймищ, в зоні житлової забудови - є одним із найбільших джерел забруднення довкілля і являє собою велику загрозу навколишньому природному середовищу та підлягає утилізації.

В зв'язку з вище вказаним є необхідність будівництва полігону твердих побутових відходів відповідно до містобудівної документації, екологічного та санітарного законодавства. Разом з тим цей процес є дороговартісний для громади та зарегульований. Водночас, завершено роботи по оформленню матеріалів на відведення земельної ділянки під будівництво полігону для ТПВ. Розробляється проектно-кошторисна документація на будівництво та облаштування полігону для ТПВ.

Послуга з вивезення та поводження з ТПВ потребує оновлення та збільшення спецавтотранспорту, як для збору і вивезення ТПВ так і для проведення робіт на майданчику складування відходів.

Деградація земельних ресурсів

Надмірна розораність земель, у тому числі на схилах, призводить до порушення екологічно збалансованого співвідношення сільськогосподарських угідь, лісів та водойм, що негативно позначається на стійкості агроландшафтів і зумовлює значне техногенне навантаження на екосферу.

До основних джерел забруднення сільськогосподарських угідь відносять забруднення важкими металами, пестицидами, нітратами, радіоактивними елементами. Головною причиною забруднення ґрунтів є наднормативне внесення отрутохімікатів, мінеральних добрив.

Основні підприємства, що порушують землі області, це гірничозбагачувальні комбінати, які проводять розробку корисних копалин відкритим способом та шахти. Процес формування гумусового шару та процес його деградації носять довгостроковий характер, тому виділити зміни, які відбулися за останні два – три роки, не уявляється можливим.

Основною метою програм розвитку земельних відносин є забезпечення ефективного використання та підвищення цінності земельних ресурсів. Основними напрямками яких є: – проведення робіт із інвентаризації земель; – розроблення документації із землеустрою; – забезпечення подальшого розвитку відносин власності на землю; – розвиток ринку земель; – підготовка, організація та проведення земельних торгів у формі аукціонів; – організація моніторингу земель громади.

До ризиків втрати біорізноманіття та ландшафтного різноманіття в громаді, як і в області в цілому, доцільно віднести не завжди ефективне вирішення питання щодо визначення особливо цінних ділянок, які є перспективними для заповідання з подальшим наданням їм статусу природно-заповідного фонду, а також скорочення площ з природним рослинним покривом внаслідок переведення таких земель в інші категорії, що дозволяє їх нераціональну експлуатацію, збільшення площ із порушеними ділянками із знищеним рослинним покривом, стихійних сміттєзвалищ, не відповідність технологій будівництва та експлуатації дорожньо-транспортної мережі та інфраструктури, не досконала та місцями повністю відсутня рекреаційна інфраструктура та запланованих місць для коротко- та довготривалого відпочинку.

Головними чинниками, що можуть впливати на чисельність рослин із «червонокнижним» статусом, є зривання їх на букети для продажу та деградація місцезростань (для лучних та болотних видів – надмірне випасання худоби, викошування, випал трави, осушення; для лісових – проведення лісгосподарських робіт).

Загрозами для лісової рослинності є: випалювання сухої рослинності у весняний період; самовільні рубки.

До ризиків впливу на здоров'я населення, які стосуються Стратегії та Плану Софіївської селищної територіальної громади можна віднести: якість атмосферного повітря на ділянках впливу автотранспорту; недостатнє забезпечення об'єктами обслуговування, а саме: закладами охорони здоров'я, дошкільної та загальної середньої освіти, об'єктами фізкультурно-оздоровчого, рекреаційного спрямування та недостатня якість та доступність наданих послуг; недофінансування НСЗУ за пакетами медичних послуг (тарифи на медичні послуги не покривають витрати на лікарські засоби, медичні вироби); застаріле медичне обладнання та потреба в оновленні лабораторного обладнання, медичних транспортних засобів; нестача вузькоспеціалізованих лікарів через міграційні процеси, мобілізацію до ЗСУ, доступність сільського населення до медичних послуг.

Прямо пов'язати ті чи інші наслідки для здоров'я населення з впливом конкретних заходів з реалізації документів державного планування досить складно (так само, як і навпаки, довести відсутність такого зв'язку), оскільки, вплив на здоров'я часто неспецифічний і носить опосередкований характер, має пролонгований прояв, характеризується наявністю часового лагу між моментом виникнення та проявом наслідків. Можуть спостерігатися кумулятивні ефекти, пов'язані з декількома видами господарської діяльності. Так, наприклад, захворювання дихальної системи можуть бути наслідками впливу як об'єктів житлово-комунального господарства, так і транспорту.

5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Під час підготовки Стратегії та Плану заходів було враховано необхідність дотримання зобов'язань у сфері охорони довкілля, визначені правовими актами на міжнародному та державному рівнях.

Україна взяла на себе міжнародні обов'язки у сфері збереження та збалансованого використання біорізноманіття, підписавши понад 50 міжнародних багатосторонніх угод. Серед них:

- Конвенція про біологічне різноманіття, яка була започаткована під час Всесвітньої конференції глав держав та міністрів довкілля у 1992р. в м. Ріо-де-Жанейро (Бразилія) й ратифікована Верховною Радою України 29 листопада 1994 р.;

- Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення головним чином як середовище існування водоплавних птахів (Рамсарська конвенція, м. Рамсар, Іран, 1971 р.);

- Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція) (Берн, 1979 р.);

- Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин (Бонн, 1979 р.);

- Угоди про збереження кажанів в Європі (1991р.);

- Європейська конвенція про охорону археологічної спадщини (Валлетта, 1992 р.);

- Угода про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (1995 р.);

- Рамкова конвенція ООН про зміну клімату (ратифікована Україною 29 жовтня 1996 р.);

- Конвенція про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер (Гельсінкі, 1992), що є чинною в Україні з 1 липня 1999 р. та інші.

На виконання Бернської конвенції в Європі створена мережа територій особливого природоохоронного значення – Смарагдова мережа, важливих для збереження біорізноманіття в країнах Європи і деяких країнах Африки. Смарагдова мережа України є українською частиною Смарагдової мережі Європи, розробляється з 2009 року. В листопаді 2016 року було затверджено першу версію Смарагдової мережі для України, яка потребує доопрацювання на основі наукових даних. На території Софіївської СТГ об'єктом Смарагдової мережі – Базавлук (Код сайту: UA0000467).

Відповідно до Рамсарської конвенції, стороною якої є Україна, на території держави здійснюються заходи для збереження мігруючих водно-болотних птахів, шляхом виділення певних територій та надання їм охоронного статусу. На території України виділено 39 водно-болотних угідь міжнародного значення, офіційно визнаних Рамсарською конвенцією, а ряд водно-болотних угідь є перспективними для визнання. Деякі водно-болотні угіддя погоджені розпорядженням Кабінету Міністрів України і подані на розгляд Секретаріату Рамсарської конвенції. За результатами аналізу даних матеріалів визначено, що в межах території громади вищезазначені угіддя відсутні.

Європейський вектор України, відповідно до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (ратифікована із заявою Законом № 1678-VII від 16.09.2014), визначає

і орієнтацію на виконання зобов'язань у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язаних із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлених на міжнародному рівні, зокрема:

- Директивою № 2008/50/ЄС про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи;
- Директивою №2004/107/ЄС щодо миш'яку, кадмію, ртуті, нікелю та поліциклічних ароматичних вуглеводнів у навколишньому повітрі;
- Директивою № 2008/98/ЄС про відходи;
- Директивою № 2000/60/ЄС про встановлення рамок діяльності Співтовариства у сфері водної політики зі змінами і доповненнями, внесеними Рішенням № 2455/2001/ЄС і Директивою 2009/31/ЄС;
- Директивою № 2009/147/ЄС про захист диких птахів;
- Директива № 92/43/ЄС про збереження природного середовища існування, дикої флори та фауни, зі змінами і доповненнями, внесеними Директивами №№ 97/62/ЄС, 2006/105/ЄС та Регламентом (ЄС) № 1882/2003.
Також Стратегія та План заходів орієнтується на положення документа Європейської Комісії COM/2021/82 final 24/02/2021 «Формування стійкої до клімату Європи – нова стратегія ЄС щодо адаптації до зміни клімату», щодо адаптації до зміни клімату.
Основними міжнародними правовими документами щодо CEO є:
- Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про CEO) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015).
 - Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС. В Україні проведення CEO регламентується Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку» від 20.03.2018 р. № 2354-VIII.
Стратегія та План заходів враховує зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, визначені національними нормативно-правовими актами. Зокрема Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» від 28 лютого 2019 року № 2697- VIII регламентує цілеспрямованість державної політики у сфері екології на досягнення доброго стану довкілля шляхом запровадження екосистемного підходу до всіх напрямів соціально- економічного розвитку України з метою забезпечення конституційного права кожного громадянина України на чисте та безпечне довкілля, впровадження збалансованого природокористування і збереження та відновлення природних екосистем. Основними засадами державної екологічної політики є:
 - збереження такого стану кліматичної системи, який унеможливить підвищення ризиків для здоров'я та благополуччя людей і навколишнього природного середовища;
 - досягнення Україною Цілей Сталого Розвитку (ЦСР), які були затверджені на Саміті Організації Об'єднаних Націй зі сталого розвитку у 2015 році;
 - сприяння збалансованому (сталому) розвитку шляхом досягнення збалансованості складових розвитку (економічної, екологічної, соціальної), орієнтування на пріоритети збалансованого (сталого) розвитку;
 - інтегрування екологічних вимог під час розроблення і затвердження документів державного планування, галузевого (секторального), регіонального та місцевого розвитку та у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності об'єктів, які можуть мати

значний вплив на довкілля;

- міжсекторальне партнерство та залучення заінтересованих сторін;
 - запобігання виникненню надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру, що передбачає аналіз і прогнозування екологічних ризиків, які ґрунтуються на результатах стратегічної екологічної оцінки, оцінки впливу на довкілля, а також комплексного моніторингу стану навколишнього природного середовища;
 - забезпечення екологічної безпеки і підтримання екологічної рівноваги на території України, підвищення рівня екологічної безпеки в зоні відчуження;
 - забезпечення невідворотності відповідальності за порушення природоохоронного законодавства;
 - застосування принципів перестороги, превентивності (запобігання), пріоритетності усунення джерел шкоди довкіллю, «забруднювач платить»;
 - відповідальність органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування за доступність, своєчасність і достовірність екологічної інформації;
 - стимулювання державою вітчизняних суб'єктів господарювання, які здійснюють скорочення викидів парникових газів, зниження показників енерго- та ресурсоемності, модернізацію виробництва, спрямовану на зменшення негативного впливу на навколишнє природне середовище, у тому числі вдосконалення системи екологічного податку за забруднення довкілля та платежів за використання природних ресурсів;
 - упровадження новітніх засобів і форм комунікацій та ефективної інформаційної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.
- Закон № 2697-VIII визначає 5 стратегічних цілей державної екологічної політики (аналіз відповідності стратегічних цілей Стратегії стратегічним цілям державної екологічної політики наведено в Розділі 1 цього Звіту).
- Указом Президента України від 30.09.2019 р. № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» визначено 17 цілей сталого розвитку України до 2030 року (серед яких цілі, скеровані на захист та раціональне поводження з довкіллям), які є орієнтирами для розроблення документів державного планування для забезпечення збалансованості економічного, соціального та екологічного вимірів сталого розвитку України.
- Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25 червня 1991 року № 1264-XII визначає, що об'єктом охорони і регульованого використання на території України є навколишнє природне середовище як сукупність природних і природно-соціальних умов та процесів, природні ресурси, як залучені в господарський обіг, так і невикористовувані в економіці в даний період (земля, надра, води, атмосферне повітря, ліс та інша рослинність, тваринний світ), ландшафти та інші природні комплекси. Також державній охороні від негативного впливу несприятливої екологічної обстановки підлягають здоров'я і життя людей. Закон означає основні принципи охорони довкілля:
- пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних нормативів та лімітів використання природних ресурсів при здійсненні господарської, управлінської та іншої діяльності;
- гарантування екологічно безпечного середовища для життя і здоров'я людей;
 - запобіжний характер заходів щодо охорони навколишнього природного середовища;
 - екологізація матеріального виробництва на основі комплексності рішень у питаннях охорони навколишнього природного середовища, використання та відтворення відновлюваних природних ресурсів, широкого впровадження новітніх технологій;
 - збереження просторової та видової різноманітності і цілісності природних об'єктів і комплексів;

- науково обґрунтоване узгодження екологічних, економічних та соціальних інтересів суспільства на основі поєднання міждисциплінарних знань екологічних, соціальних, природничих і технічних наук та прогнозування стану навколишнього природного середовища;
- обов'язковість оцінки впливу на довкілля;
 - гласність і демократизм при прийнятті рішень, реалізація яких впливає на стан навколишнього природного середовища, формування у населення екологічного світогляду;
 - науково обґрунтоване нормування впливу господарської та іншої діяльності на навколишнє природне середовище;
 - безоплатність загального та платність спеціального використання природних ресурсів для господарської діяльності;
 - компенсація шкоди, заподіяної порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища;
 - вирішення питань охорони навколишнього природного середовища та використання природних ресурсів з урахуванням ступеня антропогенних змін територій, сукупної дії факторів, що негативно впливають на екологічну обстановку;
- поєднання заходів стимулювання і відповідальності у справі охорони навколишнього природного середовища;
- вирішення проблем охорони навколишнього природного середовища на основі широкого міждержавного співробітництва;
- встановлення екологічного податку, рентної плати за спеціальне використання води, рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів, рентної плати за користування надрами відповідно до Податкового кодексу України;
- врахування результатів стратегічної екологічної оцінки.

Цілям та завданням Закону № 1264-XII відповідає Стратегічна ціль 4. Раціональне використання та збереження природних ресурсів, посилення безпеки і стійкості до неочікуваних змін та викликів. Під час розробки документів державного планування ці принципи повинні бути враховані.

Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» від 23.05.2017 № 2059-VIII встановлює правові та організаційні засади оцінки будь-яких наслідків планованої діяльності для довкілля, в тому числі наслідків для безпечності життєдіяльності людей та їхнього здоров'я, флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, повітря, води, клімату, ландшафту, природних територій та об'єктів, історичних пам'яток та інших матеріальних об'єктів чи для сукупності цих факторів, а також наслідків для об'єктів культурної спадщини чи соціально-економічних умов, які є результатом зміни цих факторів. Виконання норм Закону № 2059-VIII спрямоване на запобігання шкоді довкіллю, забезпечення екологічної безпеки, охорони довкілля, раціонального використання і відтворення природних ресурсів, у процесі прийняття рішень про провадження господарської діяльності, яка може мати значний вплив на довкілля, з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів. Цілям та завданням Закону № 2059-VIII відповідає Оперативна ціль 4.3. Екологічна сталість та протидія кліматичним змінам, Операційна ціль 4.4. Забезпечення зеленого переходу та впровадження альтернативних джерел енергії для покращення економічної стійкості мешканок і мешканців, Операційна ціль 4.5. Впровадження механізмів рецеркуляційної економіки та створення системи ефективного управління відходами

Закон України «Про природно-заповідний фонд України» від 16.06.1992 р. № 2456-XII регламентує правові основи організації, охорони, ефективного використання природно-заповідного фонду України, відтворення його природних комплексів та об'єктів, які повинні бути враховані при розробці документів державного планування. Законом № 2456-XII визначено, що збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду забезпечується шляхом:

- встановлення заповідного режиму;
- організації систематичних спостережень за станом заповідних природних комплексів та об'єктів;
- проведення комплексних досліджень з метою розробки наукових основ їх збереження та ефективного використання;
- додержання вимог щодо охорони територій та об'єктів природно-заповідного фонду під час здійснення господарської, управлінської та іншої діяльності, розробки проектної і проектно-планувальної документації, землевпорядкування, лісовпорядкування, здійснення оцінки впливу на довкілля;
- запровадження економічних важелів стимулювання їх охорони;
- здійснення державного та громадського контролю за додержанням режиму їх охорони та використання;
- встановлення підвищеної відповідальності за порушення режиму їх охорони та використання, а також за знищення та пошкодження заповідних природних комплексів та об'єктів;
- проведення широкого міжнародного співробітництва у цій сфері;
- проведення інших заходів з метою збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Водночас території та об'єкти природно-заповідного фонду можуть використовуватися у природоохоронних, науково-дослідних, освітньо-виховних, оздоровчих та інших рекреаційних цілях, а також для потреб моніторингу навколишнього природного середовища.

Цілям та завданням Закону № 2456-XII відповідає Операційна ціль 4.3. Екологічна сталість та протидія кліматичним змінам

Правові основи поводження з водними ресурсами визначені Водним кодексом України (від 06.06.95 № 213/95-ВР) та іншими законодавчими актами, що були розроблені для забезпечення збереження, збалансованого й науково обґрунтованого використання та відновлення водних ресурсів, захисту водних ресурсів від забруднення, зараження й виснаження, запобігання та пом'якшення негативного впливу, покращення екологічного стану водних об'єктів і захисту прав водокористувачів.

Найголовнішими питаннями у сфері водопостачання та водовідведення є дозвіл на забір води із джерел водопостачання (дозвіл на спеціальне водокористування) і дозвіл на скидання очищених та неочищених стічних вод у навколишнє середовище. З 04.06.2017 року набув чинності Закон України

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, що регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру щодо спеціального водокористування» від 07.02.2017 року № 1830-VIII, яким внесено зміни до Водного кодексу України в частині процедури отримання дозволів на спеціальне водокористування.

Відповідно до внесених змін до ст. 49 Водного кодексу України дозвіл на спеціальне водокористування видається територіальними органами центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства (Державне агентство водних ресурсів України).

До основних нормативно-правових актів у сфері екології та користування водними ресурсами належать:

- Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку видачі дозволів на спеціальне водокористування» (від 13.03.2002 р. №321, зі змінами);
- Постанова Кабінету Міністрів України «Про Порядок розроблення і затвердження нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин та перелік забруднюючих речовин, скидання яких нормується» (від 11.09.1996 р. № 1100, зі змінами);

- Постанова Кабінету Міністрів України від 11.09.1996 р. № 1100 «Про затвердження Порядку розроблення нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин у водні об'єкти та перелік забруднюючих речовин, скидання яких у водні об'єкти нормується»;
- Постанова Кабінету Міністрів України «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів» (від 18.12.1998р. № 2024, зі змінами);
- Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 12.05.2010 р. № 400 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до питної води, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-171-10).

Цілям та завданням Закону № 1830-VIII відповідає Оперативна ціль 3.4. Забезпечення доступу до якісних комунальних послуг для усіх груп мешканок і мешканців, Оперативна ціль 3.2: Будівництво та відновлення інфраструктури із застосуванням сучасних технологій та найкращих практик, які підтримуватимуть зміну парадигми розвитку громади

- Правові та організаційні основи, а також екологічні вимоги в галузі охорони атмосферного повітря регламентуються Законом України «Про охорону атмосферного повітря» від 16.10.1992 р. № 2707-XII. Закон № 2707-XII спрямований на збереження та відновлення природного стану атмосферного повітря, створення сприятливих умов для життєдіяльності, забезпечення екологічної безпеки та запобігання шкідливому впливу атмосферного повітря на здоров'я людей та довкілля. Документ передбачає регулювання діяльності, що впливає на погоду і клімат.

Серед основних нормативно-правових актів у галузі охорони атмосферного повітря є:

- Постанова Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2001 р. N 1655 «Про затвердження Порядку ведення державного обліку в галузі охорони атмосферного повітря»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 13 березня 2002 р. N 302 «Про затвердження Порядку проведення робіт, пов'язаних з видачею дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, обліку суб'єктів господарювання, які отримали такі дозволи»;
- Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 14.01.2020 № 52 «Про затвердження гігієнічних регламентів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць»;
- Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.96 № 173 «Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів».

Цілям та завданням Закону № 2707-XII відповідає Оперативна ціль 3.3: Впровадження і розвиток нових функцій транспортної та дорожньої інфраструктури, Оперативна ціль 4.1: Посилення громадської безпеки і стійкості до неочікуваних змін та викликів

Закон України «Про управління відходами» від 20.06.2022 № 2320-IX регламентує правові, організаційні, економічні засади діяльності щодо запобігання утворенню, зменшення обсягів утворення відходів, зниження негативних наслідків від діяльності з управління відходами, сприяння підготовці відходів до повторного використання, рециклінгу і відновленню з метою запобігання їх негативному впливу на здоров'я людей та навколишнє природне середовище. Закон № 2320-IX визначає, що основними цілями державної політики у сфері запобігання утворенню та управління відходами є:

- захист здоров'я людей та навколишнього природного середовища від негативного впливу відходів; здійснення заходів у сфері управління відходами без загрози здоров'ю людей та спричинення шкоди навколишньому природному середовищу в межах встановлених нормативів шкідливого впливу фізичних факторів;
- дотримання ієрархії управління відходами;
- запровадження розширеної відповідальності виробника.

Цілям та завданням Закону № 2320-IX відповідає Оперативна ціль 4.5: Впровадження механізмів

рецеркуляційної економіки та створення системи ефективного управління відходами

Закон України «Про рослинний світ» від 09.04.1999 р. № 591-XIV встановлює основні вимоги до охорони, використання та відтворення рослинного світу під час здійснення діяльності, яка впливає на стан його охорони, використання та відтворення. Серед них:

- збереження природної просторової, видової, популяційної та ценотичної різноманітності об'єктів рослинного світу;
- збереження умов місцезростання дикорослих рослин і природних рослинних угруповань;
- науково обґрунтованого, невиснажливого використання природних рослинних ресурсів;
- здійснення заходів щодо запобігання негативному впливу господарської діяльності на рослинний світ;
- охорони об'єктів рослинного світу від пожеж, захист від шкідників і хвороб;
- здійснення заходів щодо відтворення об'єктів рослинного світу;
- регулювання поширення та чисельності дикорослих рослин і використання їх запасів з врахуванням інтересів охорони здоров'я населення.

Закон України «Про тваринний світ» від 13.12.2001 р. № 2894-III регламентує здійснення заходів щодо охорони, науково обґрунтованого, невиснажливого використання і відтворення тваринного світу. Згідно із Законом № 2894-III під час здійснення будь-якої діяльності, яка може вплинути на середовище існування диких тварин та стан тваринного світу, повинно забезпечуватися дотримання таких основних вимог і принципів:

- збереження умов існування видового і популяційного різноманіття тваринного світу в стані природної волі;
- недопустимість погіршення середовища існування, шляхів міграції та умов розмноження диких тварин;
- збереження цілісності природних угруповань диких тварин;
- додержання науково обґрунтованих нормативів і лімітів використання об'єктів тваринного світу, забезпечення невиснажливого їх використання, а також відтворення;
- раціональне використання корисних властивостей і продуктів життєдіяльності диких тварин;
- платність за спеціальне використання об'єктів тваринного світу;
- регулювання чисельності диких тварин в інтересах охорони здоров'я населення і запобігання заподіяння шкоди довкіллю, господарській та іншій діяльності;
- урахування результатів оцінки впливу на довкілля об'єктів господарської та іншої діяльності, які можуть негативно впливати на стан тваринного світу.
- Цілям та завданням Законів № 2894-III, № 591-XIV відповідає Оперативна ціль 4.3: Екологічна сталість та протидія кліматичним змінам.

Закон України «Про охорону культурної спадщини» від 08.06.2000 р. № 1805-III регулює правові, організаційні, соціальні та економічні відносини у сфері охорони культурної спадщини з метою її збереження, використання об'єктів культурної спадщини у суспільному житті, захисту традиційного характеру середовища в інтересах нинішнього і майбутніх поколінь. Охорона об'єктів культурної спадщини є одним із пріоритетних завдань органів державної влади та органів місцевого самоврядування. Відтак доречним є передбачити їх охорону в документах державного планування.

Охорону довкілля забезпечують також містобудівні заходи шляхом раціонального функціонального зонування території, створення санітарно-захисних зон, визначення територій природно-заповідного фонду, забезпечення екологічного балансу природно-ландшафтних та

урбанізованих територій.

Основним правовим актом, який встановлює правові та організаційні основи містобудівної діяльності і спрямований на забезпечення сталого розвитку територій з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів, є Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17 лютого 2011 року №3038-VI. Закон № 3038-VI передбачає обов'язкову розробку комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад, що визначає планувальну організацію, функціональне призначення території, основні принципи і напрями формування єдиної системи громадського обслуговування населення, дорожньої мережі, інженерно-транспортної інфраструктури, інженерної підготовки і благоустрою, цивільного захисту, охорони земель та інших компонентів навколишнього природного середовища, формування екомережі, охорони і збереження культурної спадщини та традиційного характеру середовища населених пунктів, а також послідовність реалізації рішень, у тому числі етапність освоєння території.

Цілям та завданням Закону №3038-VI відповідає Оперативна ціль 3.5: Створення умов для розвитку сучасного будівництва житла та нових інституцій, Оперативна ціль 3.3: Впровадження і розвиток нових функцій транспортної та дорожньої інфраструктури, Оперативна ціль 3.2: Будівництво та відновлення інфраструктури із застосуванням сучасних технологій та найкращих практик, які підтримуватимуть зміну парадигми розвитку громади.

Процедурні аспекти стратегічної екологічної оцінки документів державного планування в Україні регламентуються Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку» від 20.03.2018 року № 2354-VIII (зі змінами). Так, CEO – це процедура визначення, опису та оцінювання наслідків виконання документів державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виправданих альтернатив, розроблення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків, яка включає визначення обсягу CEO, складання звіту про CEO, проведення громадського обговорення та консультацій, врахування у документі державного планування звіту про CEO, результатів громадського обговорення та консультацій, інформування про затвердження документа державного планування. Метою стратегічної екологічної оцінки є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування. Відповідно до підпункту 6 пункту 1 статті 1 Закону № 2354-VIII наслідки для довкілля, в т. ч. здоров'я населення, під час проведення стратегічної екологічної оцінки повинні бути оцінені в розрізі компонентів довкілля.

До основних документів, які регламентують CEO також належать:

- Постанова Кабінету Міністрів України від 2 травня 2023 р. № 430 «Про затвердження Порядку ведення Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки»;

- Постанова Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 р. № 1272 «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення».

Засади захисту довкілля під час інвестиційної діяльності закладено в Законі України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 р. №1560-XII. Він встановлює заборону інвестування в об'єкти, створення і використання яких не відповідає вимогам санітарно-гігієнічних, радіаційних, екологічних, архітектурних та інших норм, встановлених законодавством України. У разі порушення екологічних, санітарно-гігієнічних та архітектурних норм державний орган може прийняти рішення про зупинення або припинення інвестиційної діяльності. Інвестор також зобов'язаний одержати висновок з оцінки впливу на довкілля його діяльності у випадках та порядку, встановлених Законом України

«Про оцінку впливу на довкілля» від 23.05.2017 № 2059-VIII.

Відповідно до нормативно-правової бази України Стратегія та План заходів відповідають низці зобов'язань:

- пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів;

- проведення природоохоронних заходів, що гарантують екологічну безпеку середовища для життя і здоров'я людей, а також запобіжний характер заходів щодо охорони довкілля;
- проєктне спрямування на збереження просторової та видової різноманітності і цілісності природних об'єктів і комплексів;
- підвищення комфортності сформованої інфраструктури за рахунок її відновлення, будівництва, реконструкції та модернізації;
- вжиття заходів щодо зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин і зменшення впливу фізичних факторів;
- вдосконалення системи управління відходами, в т. ч. впровадження роздільного збору сміття;
- забезпечення загальної доступності Стратегії та Плану заходів, а також самого звіту про СЕО відповідно до вимог Законів України «Про доступ публічної інформації» і «Про стратегічну екологічну оцінку» шляхом розміщення на офіційному веб-сайті селищної ради та в Єдиному реєстрі стратегічної екологічної оцінки.

Цілям та завданням Закону №1560-XII відповідають Оперативна ціль 3.2: Будівництво та відновлення інфраструктури із застосуванням сучасних технологій та найкращих практик, які підтримуватимуть зміну парадигми розвитку громади, Операційна ціль 3.4: Забезпечення доступу до якісних комунальних послуг для усіх груп мешканок і мешканців, Операційна ціль 3.5: Створення умов для розвитку сучасного будівництва житла та нових інституцій, Операційна ціль 4.5: Впровадження механізмів рециркуляційної економіки та створення системи ефективного управління відходами, Операційна ціль 4.3: Екологічна сталість та протидія кліматичним змінам

Під час підготовки Звіту враховані документи якими встановлено на регіональному та місцевому рівні зобов'язання щодо охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, зокрема:

Дніпропетровська обласна комплексна програма (стратегія) екологічної безпеки та запобігання змінам клімату на 2016-2025 роки, метою якої є створення екологічно безпечних та комфортних умов для життя населення Дніпропетровської області шляхом зменшення антропогенного навантаження й відновлення довкілля за рахунок упровадження інноваційних технологій виробництва, зменшення викидів парникових газів, поліпшення стану водних об'єктів області та підвищення рівня екологічної культури і свідомості.

Регіональний план управління відходами у Дніпропетровській області до 2030 року. Заходами якого є:

- Дотримання ієрархії управління відходами;
- Посилення регулювання та контролю в секторі управління відходами;
- Створення інтегрованої системи управління відходами як для побутових, так і для інших потоків відходів.

Проект Схеми про формування екологічної мережі Дніпропетровської області затвердженої рішенням Дніпропетровської обласної ради від 24.03.2017р. №178-8/VII. <https://oblrada.dp.gov.ua/rishennia/sklikannia-7/viii-session/176-8vii/>

Регіональна цільова програма захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, забезпечення пожежної безпеки Дніпропетровської області на 2021 – 2025 роки (від 26.02.2021 №27-4/VIII)

6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (І, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ -50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

Відповідно до Методичних рекомендацій зі здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 року № 296, наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – це будь-які ймовірні наслідки для флори і фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, безпеки життєдіяльності населення та взаємодії цих факторів. Вторинні наслідки – це вигоди, які полягають у широкому залученні громадськості до прийняття рішень та встановлення прозорих процедур їх прийняття. Кумулятивні наслідки – це нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання. Синергічні наслідки – це сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії двох або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту.

Робоча група здійснила експертну оцінку ймовірного впливу Стратегії та Плану на складові довкілля відповідно до контрольного переліку питань, наведеного в таблиці 6.1.

Таблиця 6.1.Оцінка ймовірних наслідків для довкілля від реалізації Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів з реалізації Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року відповідно до контрольного переліку питань

Чи може реалізація Стратегії спричинити:	Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
	Так	Ймовірно	Ні	
Повітря				
1. Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел?			+	+
2. Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел?		+		+
3. Погіршення якості атмосферного повітря?			+	+
4. Появу джерел неприємних запахів?			+	
5. Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату?			+	+
Водні ресурси				
6. Збільшення обсягів скидів у поверхневі води?			+	+
7. Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)?		+		+
8. Збільшення скидання шахтних і кар'єрних вод у водні об'єкти?			+	
9. Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню?			+	
10. Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод?			+	
11. Появу загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)?			+	
12. Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь-якого поверхневого водного об'єкту?			+	
13. Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону?			+	
14. Зміни напряму або швидкості потоків підземних вод?			+	
15. Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)?			+	
16. Забруднення підземних водоносних горизонтів?			+	

Відходи				
17. Збільшення кількості утворюваних побутових відходів?			+	+
18. Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки?			+	
19. Збільшення кількості відходів I-III класу небезпеки?			+	
20. Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами?			+	
21. Утворення або накопичення радіоактивних відходів?			+	
Земельні ресурси				
22. Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару?		+		+
23. Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів?			+	
24. Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу?			+	
25. Появу таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної структури?			+	
26. Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель?		+		+
27. Виникнення конфліктів між ухваленими цілями стратегії та цілями стратегії регіону?			+	
Біорізноманіття				
28. Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)?			+	+
29. Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві?			+	
30. Збільшення площ зернових культур або сільськогосподарських угідь в цілому?		+		+
31. Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин?			+	
Рекреаційні зони та культурна спадщина				
32. Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей?		+		+
33. Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини?			+	
34. Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично неприйнятних місць, руйнування пам'ятників природи тощо)?			+	
Населення та інфраструктура				
35. Зміни в локалізації, розміщенні, щільності та зростанні кількості населення будь-якої території?		+		+
36. Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі?		+		+
37. Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему? Зміни в структурі транспортних потоків?			+	+
38. Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень?			+	+
39. Потреби в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги?		+		+
40. Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей?			+	
Екологічне управління та моніторинг				
41. Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки?			+	
Чи може реалізація Стратегії спричинити:	Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
	Так	Імовірно	Ні	

42. Погіршення екологічного моніторингу?			+	
43. Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження?			+	
44. Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва?			+	
Інше				
45. Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів?			+	
46. Суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу?			+	
47. Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії?			+	
48. Суттєве порушення якості природного середовища?			+	
49. Появу можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому?			+	
50. Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності спричиняють значний негативний екологічний ефект, що матиме вагомий негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей?			+	

Визначені в проєкті Стратегії та Плані заходів стратегічні та оперативні цілі та проєкти місцевого розвитку, скеровані на досягнення визначених цілей, дозволяють оцінити їх ймовірний вплив на стан довкілля, в т. ч. здоров'я населення, в розрізі його окремих компонентів: атмосферне повітря, водні ресурси, земельні ресурси, біорізноманіття та природоохоронні території, рекреаційні території та культурна спадщина, управління відходами, здоров'я населення та інфраструктура. Загалом цілі і завдання Стратегії та проєкти місцевого розвитку Плану заходів зорієнтовані на забезпечення високої якості життя та економічного зростання на основі екологічно невиснажливого господарювання через відновлення та розвиток комунальної інфраструктури та публічних послуг. Відтак у середньо- та довгостроковій перспективі їх реалізація не повинна мати негативного впливу на довкілля, в т. ч. здоров'я населення, а навпаки сприяти охороні і збереженню навколишнього природного середовища та покращенню здоров'я населення.

Проте під час виконання окремих завдань Стратегії та проєктів Плану можуть мати місце тимчасові короткотермінові негативні впливи на довкілля. Здебільшого до них належать проєкти, пов'язані з будівництвом житла, розвитком дорожньо-транспортної інфраструктури, інфраструктури громадської безпеки та цивільного захисту тощо (наприклад, під час будівництва/капітального ремонту доріг, водопровідних, водовідвідних та каналізаційних мереж, житлових будинків, укріплень а також інших об'єктів інфраструктури, в т. ч. тимчасового негативного впливу може зазнати довкілля, зокрема ґрунти, прилеглих територій, де виконуватимуться роботи, збільшиться обсяг відходів, в т. ч. відходів будівництва; заходи з підвищення енергоефективності, теплоізоляції в закладах соціальної сфери можуть завдати тимчасової короткотермінової шкоди довкіллю під час їх проведення; і т. п.). Загалом реалізація завдань, які можуть мати тимчасовий короткостроковий негативний вплив на компоненти довкілля, з високою ймовірністю буде супроводжуватися позитивними вторинними наслідками для здоров'я населення та його життєдіяльності, оскільки передбачає розвиток інфраструктури (в т. ч. сфери охорони здоров'я, фізичної культури та спорту), створення рекреаційних зон, підвищення доступності соціальних та адміністративних послуг для мешканців громади, покращення водопостачання та водовідведення тощо. Реалізація завдань Стратегії та проєктів Плану не повинна спричинити до появи вторинних негативних наслідків для довкілля та здоров'я населення.

У таблиці 6.2 наведено оцінку ймовірного вливу реалізації цілей Стратегії на компоненти довкілля.

Таблиця 6.2. Оцінка ймовірного впливу реалізації цілей Стратегії на компоненти довкілля

Фактори впливу	Компоненти довкілля, що зазнають впливу							
Стратегічні та оперативні цілі	Атмосферне повітря	Водні ресурси	Відходи	Земельні ресурси	Біорізноманіття і природоохоронні території	Рекреаційні зони та культурна спадщина	Населення та інфраструктура	Екологічне управління та моніторинг
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 1. СПРИЯННЯ СУСПІЛЬНІЙ ІНТЕГРАЦІЇ, ПАРТИЦИПАЦІЇ, РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ, ПОКРАЩЕННЯ ЯКОСТІ МЕДИЧНИХ ТА СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ ДЛЯ ЗМЕНШЕННЯ МІГРАЦІЇ								
Оперативна ціль 1.1. Забезпечення рівного доступу до медичних та соціальних послуг	0	0	0	0	0	0	++	0
Оперативна ціль 1.2. Розвиток програм соціальної інтеграції та адаптації	0	0	0	0	0	0	++	0
Оперативна ціль 1.3. Підтримка і розвиток професійного потенціалу мешканців	0	0	0	0	++	+	++	+
Оперативна ціль 1.4. Створення привабливих умов для проживання та праці	-	0	-	-	0	0	++	0
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 2. ЗМІНА ПАРАДИГМИ МІСЦЕВОЇ ЕКОНОМІКИ ШЛЯХОМ ЗАЛУЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ІНСТРУМЕНТІВ, АДАПТОВАНИХ ДО СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ УМОВ								
Оперативна ціль 2.1. Зміна парадигми місцевої економіки, розвиток сталого бізнесу, сучасного виробництва та переробки продукції	0	0	0	-	0	0	++	0
Оперативна ціль 2.2. Стимулювання економічної активності мешканок і мешканців	0	0	0	++	++	0	+	0
Оперативна ціль 2.3. Підтримка економічної і бізнес-освіти, розвиток цифрових компетенцій мешканок і мешканців	0	++	0	0	0	0	++	+
Оперативна ціль 2.4. Розвиток інфраструктури для підтримки економіки і бізнесу	-	+	+	0	+	0	++	+
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 3. РОЗВИТОК СТИКОЇ КОМПЛЕКСНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИСОКОЇ ЯКОСТІ ЖИТТЯ МЕШКАНОК І МЕШКАНЦІВ								
Оперативна ціль 3.1. Створення умов для переходу до міської громади та створення інфраструктурних умов для надання міських публічних послуг	-	-	-	-	0	0	++	0
Оперативна ціль 3.2. Будівництво та відновлення інфраструктури із застосуванням сучасних технологій та найкращих практик, які підтримуватимуть зміну парадигми розвитку громади	-	++	0	0	+	++	++	0
Оперативна ціль 3.3. Впровадження і розвиток нових функцій транспортної та дорожньої інфраструктури	-	0	0	-	0	+	++	+
Оперативна ціль 3.4. Забезпечення доступу до якісних комунальних послуг для усіх груп мешканок і мешканців	+	++	+	+	0	+	++	++

Оперативна ціль 3.5. Створення умов для розвитку сучасного будівництва житла та нових інституцій	0	0	-	-	0	0	++	0
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 4. РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ, ПОСИЛЕННЯ БЕЗПЕКИ І СТІЙКОСТІ ДО НЕОЧІКУВАНИХ ЗМІН ТА ВИКЛИКІВ								
Оперативна ціль 4.1. Посилення громадської безпеки і стійкості до неочікуваних змін та викликів	0	0	-	-	0	0	++	0
Оперативна ціль 4.2. Підвищення інформаційної стійкості та протидія ворожій пропаганді серед різних груп мешканок і мешканців	0	0	0	0	0	0	++	0
Оперативна ціль 4.3. Екологічна сталість та протидія кліматичним змінам	+	++	0	++	0	+	++	0
Оперативна ціль 4.4. Забезпечення зеленого переходу та впровадження альтернативних джерел енергії для покращення економічної стійкості мешканок і мешканців	++	0	0	0	0	0	++	0
Оперативна ціль 4.5. Впровадження механізмів рецеркуляційної економіки та створення системи ефективного управління відходами	++	++	++	++	0	0	++	0

(--) – значний негативний вплив. Значний негативний вплив слід звести до мінімуму із застосуванням заходів щодо пом'якшення наслідків, щоб він став незначним;

(-) – помірний (короткостроковий та/або тимчасовий, та/або непрямий) негативний вплив. Цей вплив є прийнятним;

(0) – немає впливу;

(+) – помірний (короткостроковий та/або тимчасовий, та/або непрямий) позитивний вплив;

(++) – значний позитивний вплив.

На основі наведених в таблицях 6.1 і 6.2 оцінок можна зробити наступні висновки щодо ймовірних наслідків від реалізації цілей і завдань Стратегії та проектів місцевого розвитку Плану заходів для компонентів довкілля та здоров'я населення:

Атмосферне повітря. До короткострокових негативних впливів на стан атмосферного повітря (викидів забруднюючих речовин від стаціонарних та пересувних джерел) ймовірно може спричинити виконання наступних проектів Плану заходів:

- Проект «Створення індустріального парку», проект «Створення кооперативу для зберігання і логістики», проект «Цех з виготовлення натуральної косметики та продуктів харчування на основі меду», проект «Переробка сільськогосподарської продукції» передбачають сприяння розвитку бізнесових структур в громаді. Водночас громада поставивши такі завдання окреслює рамки діяльності для бізнесу – це **екологічно чиста** сг продукція та **не шкідливі** виробництва, зокрема громада реалізуватиме такі проекти як проект «Агроінноваційний кластер», проект «Розвиток органічного землеробства», проект «Екологічна акваферма». Однак можна очікувати збільшення кількості автотранспортних засобів на території громади, особливо зважаючи на пролягання через громаду автошляхів національного значення, що в перспективі може спричинити до збільшення об'єму викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел забруднення;
- Проекти, що пов'язані з будівництвом, зокрема проект «Будівництво та модернізація медичних амбулаторій», проект «Будівництво багатофункціональних спортивних майданчиків», проект «Соціальне житло для вразливих груп населення». Під час будівництва та капітальних ремонтів закладів соціальної сфери, житла передбачаються

незначні викиди забруднюючих речовин від процесів зварювання, газорізання, фарбування, вантажно-розвантажувальних процесів та при роботі будівельної автотехніки. Такий вплив матиме короточасний характер.

- *Проект «Ремонт та модернізація місцевих доріг»*, зокрема під час капітального ремонту доріг, тротуарів, системи вуличного освітлення, зупинок громадського транспорту, встановлення пандусів і т.п., які будуть пов'язані з роботою великогабаритної спецтехніки під час проведення будівельних та ремонтних робіт.

Водночас у Стратегії та Плані заходів передбачено цілі та проекти, орієнтовані на зменшення викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря, а саме:

- *Проект «Облаштування зон відпочинку на водоймах»* - створення рекреаційних зон.
- *Проект «Модернізація системи опалення в бюджетних установах» та проект «Побудова сонячної електростанції»* - проведення енергоаудиту та впровадження енергозберігаючих заходів, встановлення сонячних панелей на громадських будівлях.

Також очікується, що формування якісної дорожньої та придорожньої інфраструктури в громаді, впровадження енергозберігаючих технологій і т. п. в середньостроковій перспективі дозволить зменшити кількість шкідливих викидів в атмосферне повітря від автомобільного транспорту і матиме позитивний вплив на стан довкілля загалом та атмосферного повітря зокрема.

Погіршення клімату і мікроклімату в результаті реалізації цілей і завдань Стратегії та Плану заходів не очікується, оскільки відсутні причини, які спричиняють до їх зміни, а цілі і завдання скеровані на покращення екологічної ситуації в громаді.

Водні ресурси. До ймовірного негативного впливу на стан водних ресурсів може спричинити реалізація завдань, пов'язаних з розвитком сільськогосподарського виробництва та залученням і розвитком нового бізнесу загалом, під час здійснення яких у водні об'єкти можуть потрапляти забруднюючі речовини, пестициди, відходи будівництва тощо. Однак громада, стимулюючи сільськогосподарського виробника ставить вимогу розвивати екологічно чисте сільське господарство. Проекти місцевого розвитку Плану заходів скеровані на раціональне використання водних ресурсів громади та запобіганню їх забруднення, зокрема завдання:

Проект «Реконструкція та розвиток мереж водопостачання та водовідведення» покликаний розширити доступ населення громади до питної води, провести реконструкцію та розширення систем водопостачання в населених пунктах громади, модернізацію водовідведення, встановлення нових каналізаційних мереж та очисних споруд та інше.

Проект «Проект з відновлення природних водойм» та проект «Облаштування зон відпочинку на водоймах» сприятиме проведенню паспортизації та очищення водойм, покращення якості та стану поверхневих вод громади.

Тому реалізація Стратегії та Плану заходів не має призвести до погіршення стану водних ресурсів.

Відходи. Ймовірно збільшення обсягу утворюваних побутових відходів може спричинити реалізація окремих завдань Стратегії та проектів Плану заходів, скерованих на їх виконання, що пов'язані з будівництвом та ремонтами житла, об'єктів соціальної сфери та інфраструктури, зокрема будівництвом і облаштуванням укріплень, доріг тощо. Серед таких проектів : *проект «Будівництво та модернізація медичних амбулаторій»*, *проект «Будівництво багатофункціональних спортивних майданчиків»*, *проект «Соціальне житло для вразливих груп населення»*, *проект «Створення індустріального парку»*, *проект «Переробка сільськогосподарської продукції»*.

Водночас Стратегія містить оперативну ціль 4.5: *«Впровадження механізмів рецеркуляційної економіки та створення системи ефективного управління відходами»* а План заходів містить проект *«»спрямований на підвищення ефективності системи управління відходами –проект «Покращення послуг поводження з відходами»*, в межах якого буде запроваджено роздільне сортування сміття, збільшення ТПВ, зазнають вторинної переробки, вжито заходи для підвищення

екосвідомості мешканців громади, здійснення екологічного моніторингу. Також це завдання передбачає ліквідацію та запобігання утворенню несанкціонованих сміттєзвалищ, підвищення рівня технічного оснащення комунальних підприємств тощо. Відтак реалізація Стратегії та Плану заходів сприятиме покращенню стану довкілля, через створення ефективної системи управління відходами у громаді. Крім того, у громаді реалізується програма «Програма поводження з твердими побутовими відходами на 2022-2026 роки», яка реалізувати заходи управління ТПВ.

Земельні ресурси. Короткостроковий тимчасовий негативний вплив на природні ландшафти, земельні ресурси та ґрунти може спричинити реалізація завдань Стратегії та виконання проєктів місцевого розвитку Плану заходів, пов'язаних з будівництвом, капітальними ремонтами та модернізацією об'єктів соціальної сфери (будівель закладів освіти, охорони здоров'я, спорту, соціального захисту населення) та дорожньо-транспортної й інженерної інфраструктури (доріг та супутньої інфраструктури, мереж водопостачання та водовідведення, каналізаційних очисних споруд), розвиток бізнесових структур.

Проте до Стратегії та Плану заходів включені завдання та проєкти для їх виконання, які повинні забезпечити подальший позитивний вплив на ґрунти та запобігати їхньому забрудненню, зокрема:

- *Проєкт «Рекультивация забруднених земель», який передбачає відновлення забруднених земель*
- *Проєкт «Впровадження механізмів рецеркуляційної економіки та створення системи ефективного управління відходами»* впровадження роздільного сортування сміття, підвищення екосвідомості, ліквідацію та запобігання появі несанкціонованих сміттєзвалищ, підвищення рівня технічного оснащення комунальних підприємств тощо.
- *Програма розвитку земельних відносин та охорони земель у Софіївській селищній раді на 2022-2026 роки.*

Біорізноманіття і природоохоронні території. Стратегія та План заходів, як невід'ємна складова її реалізації, не передбачають виконання завдань, які можуть спричинити до негативного впливу на біорізноманіття, об'єкти природно-заповідного фонду, а також об'єкти Смарагдової мережі. Проте ймовірність настання ризиків негативного впливу на біорізноманіття та території з природними обмеженнями буде залежати від розташування територій, на яких будуть реалізовуватися завдання Стратегією, пов'язані з розвитком інфраструктури та дорожнього господарства, та їх наближенням до природоохоронних об'єктів і територій. Оцінка їх потенційного впливу на довкілля та здоров'я населення буде здійснена окремо відповідно до вимог законодавства України. Водночас окремі оперативні цілі Стратегії та проєктів місцевого розвитку Плану заходів опосередковано зосереджені на збереження та охорону біорізноманіття і територій з природними обмеженнями. Серед них:

- *проєкт «Проєкт з відновлення природних водойм»* передбачає очищення та відновлення водойм, створення берегових захисних смуг, збільшення чисельності риб, птахів та інших представників фауни в регіоні;
- *Програма «Охорона та раціональне використання природних ресурсів» на 2023-2025 роки» та Програма благоустрою населених пунктів Софіївської селищної територіальної громади на 2023-2025 роки.* передбачає збільшення площ рекреаційних земель відновлення алей, висадження дерев, створення клумб;

Рекреаційні зони та культурна спадщина. У Стратегії та Плані заходів є оперативні цілі та проєкти реалізація яких націлена на відновлення та розвиток рекреаційних зон та збереження культурної спадщини. Серед них:

- *Проєкт «Облаштування зон відпочинку на водоймах»* сприятиме проведенню паспортизації та очищення водойм, покращення якості та стану поверхневих вод громади,

створення рекреаційно-відпочинкової зони.

- *Програма розвитку туризму в Софіївській селищній територіальній громаді на 2022-2025 роки, яка сприятиме збереженню культурної спадщини у громаді.*

Населення та інфраструктура. Реалізація певних завдань Стратегії та проєктів місцевого розвитку Плану заходів, які скеровані покращення умов життєдіяльності населення, в т. ч. через відновлення та розвиток інженерної та дорожньо-транспортної інфраструктури тощо, а також збереження здоров'я населення, може мати тимчасові негативні впливи на довкілля. Проте, за умови дотримання встановлених екологічних нормативів та санітарних норм та правил, цей вплив буде зведено до мінімуму. А в середньо- та довгостроковій перспективі очікується позитивний вплив від їх реалізації. Серед таких завдань:

Проєкт «Будівництво та модернізація медичних амбулаторій»

Проєкт «Будівництво багатофункціональних спортивних майданчиків»

Проєкт «Реконструкція освітніх закладів»

Проєкт «Створення центру психологічної та реабілітаційної підтримки ветеранів та їх сімей»

Проєкт «Програма реабілітації ветеранів»

Проєкт «Центр підтримки сім'ї та дітей»

Проєкт «Стартап-інкубатор для молоді»

Проєкт «Клуб активного довголіття для людей похилого віку»

Слід звернути увагу, що реалізація стратегії матиме позитивний вплив для різних поколінь та соціальних груп населення зокрема дітей, молоді, маломобільних осіб, ветеранів, військовослужбовців тощо.

Екологічне управління та моніторинг. Стратегія та План заходів не передбачають послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки. Водночас у Стратегії та Плані заходів передбачено заходи з покращення системи управління відходами та підвищення енергоефективності громади, ефективного пвикористання території та ресурсів громади тощо. Водночас в громаді реалізувалась низка місцевих програм, скерованих на запобігання шкоди довкіллю.

Таким чином, реалізація Стратегії може мати тимчасовий та локальний негативний вплив, але в цілому на перспективу негативний вплив від реалізації завдань та досягнення цілей Стратегії не прогнозується. Завдяки реалізації завдань, спрямованих на раціонально використання та відновлення природних ресурсів, розширення використання відновлювальних джерел енергії, можна очікувати поліпшення існуючої екологічної ситуації в громаді та посилення її адаптації до змін клімату.

7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ СТРАТЕГІЇ

Повномасштабна війна поставила перед громадою нові виклики у сфері безпеки, включно з ризиками для здоров'я, навколишнього середовища та потребою у зміцненні місцевої життєстійкості. Руйнівний вплив на екосистеми внаслідок війни, проблеми з доступом до питної води та збільшення екологічних загроз вимагають пріоритетної уваги до питань безпеки в усіх вимірах. Стратегічні цілі в цій сфері зосереджені на посиленні безпеки і стійкості до неочікуваних змін і викликів та раціональному використанні й збереженні природних ресурсів

Одна з стратегічних цілей (ціль 4) Стратегії спрямована на покращення стану довкілля громади інша – ціль 3 - спрямована на поліпшення умов проживання населення, а ще дві інші цілі містять завдання, які забезпечують пом'якшення наслідків реалізації документу.

• **Стратегічна ціль 1: «Сприяння суспільній інтеграції, партисипації, розвитку людського капіталу, покращення якості медичних та соціальних послуг для зменшення міграції»** передбачає створення умов забезпечення рівного доступу до медичного та соціального забезпечення, адаптації та інтеграції різних верст населення у громаду, створення привабливих умов для проживання та праці.

Стратегічна ціль 2: «Зміна парадигми місцевої економіки шляхом залучення інноваційних інструментів, адаптованих до сучасних економічних умов» Громада орієнтована на сталий розвиток, а економічний розвиток громади буде орієнтований на підтримку сільськогосподарських виробників, малого та середнього бізнесу, залучення інвестицій у розвиток екологічно чистого сільського господарства та не шкідливих виробництв. Проте розвиток аграрного і промислового секторів супроводжується зростанням обсягів використання природних та енергетичних ресурсів, обсягів викидів, скидів, утворення відходів, проте ця ж ціль одночасно передбачає інвентаризацію ресурсів громади, створення рекреаційних зон, що забезпечить пом'якшення наслідків.

• **Стратегічна ціль 3: «Розвиток стійкої комплексної інфраструктури для забезпечення високої якості життя мешканок і мешканців»** передбачає модернізацію інфраструктури закладів соціальної сфери, забезпечення безпечності та інклюзивності процесів життєдіяльності, що супроводжується проведенням поточних капітальних ремонтів будівель, відновленням зруйнованих будівель, створенням інклюзивного простору. Такі заходи вимагають використання природних, енергетичних ресурсів, сприяють утворенню відходів. Проте ця ціль спрямована на покращення здоров'я мешканців через підвищення якості та доступності медичних послуг та розвитку фізичної культури та спорту, зростання вартості людського капіталу через освіту, розвиток талантів та компетенцій - *позитивний вплив* при досягненні цілі.

• **Стратегічна ціль 4: «Розвиток стійкої комплексної інфраструктури для забезпечення високої якості життя мешканок і мешканців»**– передбачається покращення транспортної інфраструктури, забезпечення мешканців якісною питною водою, побудови ефективної системи управління відходами, дотримання правил благоустрою населених пунктів громади, підвищення рівня енергоменеджменту у громаді та використання переваг альтернативної енергетики. Наслідками досягнення цілі є зниження рівнів забруднення довкілля; раціональніше використання ресурсів; покращення умов проживання людей та збереження зелених зон –*позитивний вплив*.

13 проектів Плану передбачають заходи, які спрямовані на *поліпшення стану* довкілля та здоров'я населення:

Проект Реконструкція та розвиток мереж водопостачання та водовідведення

Проект Проект з відновлення природних водойм

Проект Рекультивація забруднених земель

Проект Модернізація системи опалення в бюджетних установах

Проект Побудова сонячної електростанції

Проект Покращення послуг поводження з відходами

Проект Облаштування зон відпочинку на водоймах

Проект Будівництво та модернізація медичних амбулаторій

Проект Мобільні медичні послуги для сільських жителів

Проект Психологічна допомога для населення

Проект Створення центру психологічної та реабілітаційної підтримки ветеранів та їх сімей

Проект Програма реабілітації ветеранів

Проект Облаштування зеленої кімнати

Пом'якшення наслідків буде забезпечувати реалізація 11 проектів:

Проект Облаштування укриттів для цивільного населення

Проект Створення Центру Партнерської Безпеки у Софіївській ТГ

Проект Створення алгоритму дій для забезпечення безпеки під час неочікуваних змін та викликів

Проект Модернізація вуличного освітлення з використанням енергоефективних технологій

Проект Будівництво та реконструкція тротуарів і пішохідних зон

Проект Розвиток транспортної інфраструктури

Проект Ремонт та модернізація місцевих доріг

Проект Будівництво багатофункціональних спортивних майданчиків

Проект Розвиток органічного землеробства

Проект Клуб активного довголіття для людей похилого віку

Проект Центр підтримки сім'ї та дітей

Водночас для зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків виконання Стратегії та Плану заходів пропонується реалізація комплексу заходів в розрізі компонентів довкілля. Зокрема:

Атмосферне повітря. Для зменшення впливу викиду шкідливих речовин в атмосферу, в т. ч. автомобільним транспортом, доцільно:

- створити території зелених насаджень обабіч автошляхів;
- стимулювати заходи з підвищення енергетичної ефективності і енергозбереження у всіх галузях (в першу чергу, комунальних закладів);
- впровадити проекти з використання альтернативних джерел енергії.

Кліматичні питання. Для зниження впливу зміни клімату на довкілля громади доцільно:

- проводити моніторинг рекреаційних навантажень на ландшафти;
- сприяти зменшенню викидів парникових газів за рахунок енергозбереження, раціоналізації структури енергозбереження, зниження непродуктивних втрат енергоресурсів, впровадження нових малоресурсоємних технологій, а також збільшення лісових насаджень;
- сприяти впровадженню біоенергетичних технологій в громаді.

Водні ресурси. Для забезпечення екологічної безпеки водних ресурсів у громаді та запобігання потрапляння стічних вод домогосподарств та підприємств в ґрунт та поверхневі води потрібно:

- провести паспортизацію водних об'єктів на території громади;
- впровадити систему моніторингу за станом водопостачання та водовідведення, а також здійснювати контроль за дотриманням норм водоохоронних зон;

- забезпечити очистку води для питного водопостачання;
- провадити регулярне очищення водних об'єктів;
- провести заходи з охорони підземних вод та ліквідацію джерел їх забруднення;
- будівництво та реконструкція очисних споруд.

Земельні ресурси. Для запобігання забрудненню ґрунтів та зниженню їхньої родючості слід:

- здійснити рекультивацію земель сільськогосподарського призначення, які зазнали негативного екологічного впливу;
- провадити будівництво, реконструкцію та ремонти автомобільних доріг виключно за умови комплексного обґрунтування екологічних і соціальних переваг обраного варіанту будівництва;
- провести інвентаризацію та нормативну грошову оцінку земель громади;
- здійснити заходи по очищенню, відновленню земель засмічених побутовими та іншими відходами;
- провести інженерно-технічні, агролісомеліораційні та ґрунтозахисні заходи;
- створювати нові та реконструювати існуючі лісові смуги та інші насадження вздовж водних об'єктів та полезахисних смуг;
- запровадити заходи по попередженню підпалів та незаконної вирубки лісів;
- здійснювати ліквідацію аварійних, фаутичних дерев та сухостою, крокування та обрізки дерев на території громади;
- провести закупівлю та висадку саджанців дерев і квітів, розбивки клумб, квітників тощо в громадських місцях;
- своєчасно проводити викошування узбіч, зон зелених насаджень, парків, скверів, місць загального користування.

Території та об'єкти природно-заповідного фонду та біорізноманіття. Для збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також рослинного і тваринного світу громади доцільно:

- підвищити кваліфікацію і розвиток професійних компетенцій представників організацій громадянського суспільства у сфері охорони довкілля;
- розробити, розширити і впровадити нові форми залучення громадськості до процесу формування і реалізації місцевої політики, у тому числі екологічної, зокрема розробки місцевих програм розвитку у сфері захисту довкілля;
- залучити представників бізнесу до реалізації місцевих екологічних програм, проєктів;
- ліквідувати наслідки буреломів, сніголомів, вітровалів;
- здійснити заходи щодо запобігання інтродукції та поширення чужорідних видів рослин, які загрожують природним екосистемам;
- провести заходи з озеленення населених пунктів;
- впровадити заходи щодо охорони тваринного світу та боротьби з браконьєрством.

Рекреаційні зони та культурна спадщина. З метою розвитку рекреаційних зон на території громади, а також збереження та використання об'єктів культурної спадщини у суспільному житті, захисту традиційного характеру середовища в інтересах нинішнього і майбутніх поколінь необхідно:

- здійснити облаштування рекреаційних зон на території громади, а також здійснювати їх обслуговування (прибирання, вивезення сміття тощо) на періодичній основі;
- забезпечити захист об'єктів культурної спадщини від загрози знищення, руйнування або пошкодження, зокрема від руйнування внаслідок ворожих ракетних обстрілів;
- розробити відповідні програми охорони культурної спадщини;
- сприяти підготовці, перепідготовці та підвищенні кваліфікації працівників у сфері охорони культурної спадщини.

Управління відходами. Для запобігання забруднення території громади ПВ, в т. ч. появи несанкціонованих сміттєзвалищ, необхідно:

- створити паспортизовані сміттєзвалища;
- регулярно провадити моніторинг появи стихійних сміттєзвалищ на території громади та своєчасно їх ліквідовувати;
- покращити рівень технічного оснащення комунальних підприємств, що надають послуги зі збору та вивезенню ПВ (зокрема здійснити придбання обладнання та машин для збору, транспортування та складування побутових відходів);
- запроваджувати систему роздільного сортування сміття (встановити окремі контейнери для скла, паперу, пластикових пляшок і змішаних відходів) в населених пунктах громади;
- забезпечити екологічно безпечне збирання, перевезення, зберігання відходів та небезпечних хімічних речовин, у тому числі непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин;
- посилити просвітницьку діяльність щодо створення екологічної культури місцевих мешканців не лише серед дітей, але й серед осіб зрілого віку;
- створити сприятливі умови для розвитку бізнесу у сфері управління відходами.

Здоров'я населення. Для запобігання погіршенню здоров'я населення громади необхідно:

- вдосконалювати і розширювати медичні послуги, що надають заклади охорони здоров'я в громаді;
- покращити матеріально-технічну базу закладів охорони здоров'я громади;
- збільшити кількість аптечних закладів на території громади;
- впроваджувати телемедичні послуги;
- проводити інформаційно-оздоровчі заходи щодо популяризації активного способу життя, формування відповідального ставлення до оточуючого середовища та власного здоров'я.

Окремі рекомендації для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Стратегії та План заходів були враховані під час підготовки заходів з реалізації оперативних цілей Стратегії (див. розділ 6 цього Звіту). На всіх етапах реалізації Стратегії та Плану заходів заплановані рішення будуть здійснюватися у відповідності до норм і правил охорони навколишнього середовища і вимог екологічної безпеки, в тому числі згідно з вимогами Водного кодексу України, Законів України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про природно-заповідний фонд України», «Про екологічну мережу України», «Про охорону земель», «Про охорону атмосферного повітря» та інших.

8. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ

Стратегія розвитку Софіївської СТГ розроблена на довгостроковий період і є документом стратегічного планування.

Оцінка ймовірних наслідків для довкілля від реалізації Стратегії вказує на те, що її реалізація позитивно вплине на стан атмосферного повітря, водних об'єктів, ситуацію з відходами, земельні ресурси, біорізноманіття тощо. Це означає, що Стратегія спрямована на екологічно збалансований сценарій розвитку.

Водночас у контексті стратегічної екологічної оцінки Стратегії та Плану заходів можуть бути розглянуті й інші сценарії розвитку. У рамках стратегічної екологічної оцінки Стратегії та Плану як альтернативні розглянуто три сценарії, а саме

1) «Нульовий сценарій», за яким Стратегія та План заходів не затверджується та більшість зовнішніх загроз і багато внутрішніх проблем з високою ймовірністю погіршать існуючу екологічну ситуацію у громаді ;

2) «Оптимістичний сценарій» —сценарій передбачає врахування в документі державного планування усіх пропозицій та зауважень щодо покращення стану довкілля, в тому числі здоров'я населення, які надійдуть за результатами громадського обговорення та консультацій з органами виконавчої влади Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів з реалізації Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року та Звіту про їх стратегічну екологічну оцінку.

3) «Реалістичний сценарій» – затвердження проєкту Стратегії та Плану (у новій редакції), але частина передбачених заходів, які враховані у проєктах, не реалізуються через обмежені можливості місцевого бюджету та бюджетів усіх рівнів.

Гіпотетичний «нульовий» сценарій пов'язаний із збереженням нинішнього стану речей. Цей варіант виходить з того, що зміни практично не відбуватимуться. При цьому якісні показники відновлення і розвитку громади будуть залишатись малорухомими. А це стримує реалізацію заходів з охорони та збереження компонентів довкілля і забезпечення збалансованого розвитку територіальної громади. Головною потенційною загрозою гіпотетичного «нульового» сценарію є потенційна втрата системності розвитку територіальної громади в середньо- та довгостроковій перспективі, що може стати причиною її інерційного розвитку.

В разі не затвердження Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів з реалізації Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року тенденції змін у стані довкілля збережуться, вплив на компоненти довкілля та здоров'я людей залишиться на теперішньому рівні з перспективою подальшого погіршення, оскільки не буде забезпечено реалізацію завдань і заходів, які спрямовані на покращення екологічної ситуації. Погіршення ситуації може проявитись у збільшенні викидів в атмосферу, забрудненні водних та земельних ресурсів, посиленні проблем поводження з ТПВ та збільшення чисельності несанкціонованих сміттєзвалищ, руйнуванні заліснених територій, а також об'єктів культурної спадщини. Водночас може погіршитися і стан здоров'я населення через зниження рівня доступності та спроможності мережі закладів охорони здоров'я, падіння якості медичних послуг, підвищення загроз життєдіяльності населення тощо.

Реалізація гіпотетичного «нульового» сценарію ілюструє значне загострення екологічних проблем, які не сприятимуть формуванню комфортних умов життєдіяльності населення та можуть спричинити до погіршення його здоров'я.

Відтак за результатами аналізу визначено, що в рамках гіпотетичного «нульового» сценарію розвиток Софіївської територіальної громади буде ускладнений, і цей сценарій з високою ймовірністю може призвести до погіршення екологічної ситуації, що в кінцевому результаті негативно позначиться на здоров'ї населення.

Другий альтернативний «оптимістичний» сценарій передбачає затвердження проєкту Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів з реалізації Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року, **який враховуватиме усі обґрунтовані пропозиції та зауваження щодо покращення стану довкілля, в тому числі здоров'я населення, які надійдуть за результатами громадського обговорення та консультацій з органами виконавчої влади** Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів з реалізації Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року та Звіту про їх стратегічну екологічну оцінку. Цей сценарій дозволить врахувати додаткові запропоновані природоохоронні заходи, стабілізувати екологічну ситуацію та поліпшити стан навколишнього природного середовища, зменшити техногенне навантаження на складові довкілля, забезпечити збалансованість процесів використання і відтворення природних ресурсів та сформувати у жителів області екологічну культуру. Водночас цей сценарій може передбачати **додаткові витрати ресурсів** територіальної громади для його реалізації, що поставить питання можливості реалізації документу державного планування при обмежених фінансових ресурсах місцевого бюджету та посиленні державного регулювання інвестиційної діяльності в умовах війни.

Натомість при **«реалістичному сценарії»** та аналізованому проєкті Стратегії та Плану передбачено, що планування розвитку громади ґрунтується на врахуванні ключових викликів, які впливають на людину, інфраструктуру, безпекове середовище, економіку, довкілля, здоров'я населення тощо.

Відтак в інтересах забезпечення ефективного системного розвитку Софіївської селищної територіальної громади є найбільш прийнятним варіантом буде затвердження аналізованого проєкту Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів з реалізації Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року з врахуванням рекомендацій, викладених у даному Звіті.

Стратегічна екологічна оцінка проводилась з врахуванням типу документу Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів з реалізації Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року та характеру планованої діяльності (комплексний прогноз розвитку громади). Також, враховано доступність інформації про сучасний стан довкілля та тенденції його зміни.

Для підготовки Звіту про стратегічну екологічну оцінку використано наступні **вихідні дані**:

- a. вихідні дані для розробки Стратегії (інформація селищної ради, результати опитувань, фокус-груп);
- b. статистичні дані Державної служби статистики України, Головного управління статистики у Дніпропетровській області
- c. офіційні дані органів виконавчої влади, на які покладено функції і завдання спостереження та інформаційного забезпечення державної системи моніторингу довкілля (Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, Державна гідрометеорологічна служба, Міністерство охорони здоров'я України, Національна служба здоров'я України, Міністерство розвитку громад і територій України, Державне агентство водних ресурсів України, Державне агентство лісових ресурсів України, Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру);
- d. дані Департаменту екології та природних ресурсів Дніпропетровської обласної державної адміністрації (регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища Дніпропетровської області; екологічний паспорт Дніпропетровської області, схема екологічної мережі Дніпропетровської області та інші).
- e. регіональні, галузеві програми;

- f. публікації і експертні оцінки незалежних експертів про стан навколишнього природного середовища.

У процесі проведення СЕО використано такі методи:

З огляду на стратегічний характер документа державного планування, ключове значення у виконанні СЕО мали **методи стратегічного аналізу**. Насамперед, доречним виявилось застосування аналізу контексту стратегічного планування, що передбачає встановлення зв'язків з іншими документами державного планування. Відповідність цілей та завдань Стратегії та Плану заходів загальним цілям оновленої Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, державної екологічної політики та цілям, завданням, напрямкам галузевих документів державного планування.

Методи статистичного аналізу для поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення на території, яку охоплює проект Стратегії та Плану.

Метод експертних оцінок, суть якого полягає у визначенні майбутнього на основі думок кваліфікованих спеціалістів-експертів, викладених у публічних звітах та аналітичних матеріалах, а також метод екстраполяції, оскільки цей метод полягає в перенесенні встановленого характеру розвитку певної території чи процесу в майбутнє і ґрунтується на вивченні кількісних і якісних параметрів досліджуваного об'єкта за попередні роки, з подальшим логічним продовженням, окресленням тенденцій його розвитку.

Для визначення інтегрованого впливу використано **мультикритеріальний аналіз** – метод оцінки величини і значимості впливів, який дозволяє проводити зіставлення різнорідних впливів і створює основу для оцінки кумулятивних ефектів.

До ускладнень, які виникли під час підготовки Звіту про СЕО, однозначно можна віднести недостатність статистичної інформації на рівні територіальних громад, використання у звітних матеріалах застарілих даних, відсутність /доступність інформації на сайтах профільних організацій та установ, які є носіями та розпорядниками цієї інформації. Також, ускладнило проведення оцінювання відсутність доступу до актуальної інформації про стан довкілля внаслідок часткового закриття після 24 лютого 2022 року доступу до деяких інтернет-ресурсів з міркувань безпеки та погіршення охоплення респондентів статистичними спостереженнями.

Оцінка кумулятивних ефектів на рівні даного проекту планованої діяльності ускладнена браком інформації про екологічні аспекти інших проектів і діючих об'єктів.

Слід зауважити, що Стратегії та Плани розвитку громади, області містять лише орієнтовні дані щодо проектів, що не дає змогу оцінити з високим ступенем вірогідності появу нових чи посилення дії існуючих факторів впливу.

9. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Під час реалізації Стратегії та Плану заходів потрібно відстежувати екологічні загрози для довкілля, об'єктивно оцінювати їх наслідки, в тому числі для здоров'я населення, та вживати заходи для їх усунення та нейтралізації. Для цього необхідно провадити моніторинг можливих наслідків реалізації Стратегії та Плану заходів для довкілля.

Моніторинг здійснюється з метою виявлення наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, забезпечення здійснення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування, а також у разі виявлення негативних наслідків, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку, вжиття заходів для їх усунення.

Здійснення таких заходів забезпечує можливість:

- виявлення наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, а саме вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (на один, три-п'ять, 10-15 років, 50-100 років відповідно), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків;
- запобігання, зменшення та компенсації негативних наслідків, зумовлених виконанням документа державного планування;
- виявлення непередбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Впливи виконання документа державного планування на довкілля, у тому числі на здоров'я населення можуть бути виявлені в результаті моніторингу реалізації цілей документу державного планування, які мають прямі наслідки на стан навколишнього середовища, умов життєдіяльності та здоров'я населення.

Моніторинг може бути використаний для:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про реалізацію Стратегії та Плану заходів;
- отримання інформації, яка може бути використана для удосконалення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості CEO);
- перевірка дотримання екологічних норм, встановлених відповідними органами влади;
- відстеження процесу виконання Стратегії та Плану заходів відповідно до ухваленого документу, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

За результатами щорічного моніторингу кількість індикаторів може бути розширено шляхом включення до моніторингу додаткових показників відповідно до умов реалізації Стратегії та Плану заходів.

Моніторинг проводиться згідно з Порядком здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 р. №1272.

Наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 №265 затверджено Методичні рекомендації щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад. Відповідно до вказаного документу моніторинг проводиться з метою відстеження та аналізу динаміки і структурних змін, що відбуваються у громаді відповідно до стратегічних, оперативних цілей та завдань, визначених у Стратегії.

Для підвищення якості оцінки антропогенного впливу на навколишнє природне середовище та здоров'я населення, прогнозування стану екосистем та досягнення їх екологічної рівноваги може бути потрібно проведення лабораторних досліджень стану атмосферного повітря, водних ресурсів, ґрунту. Для цього доцільним є налагодження в громаді системи моніторингу навколишнього природного середовища (повітряний та водний басейни, ґрунт, фізичні фактори впливу) в межах житлової, промислової та рекреаційної зон. Альтернативним варіантом може бути використання даних моніторингу складових довкілля, які проводяться на регіональному та загальнодержавному рівнях відповідними компетентними органами.

Потенційні індикатори для здійснення моніторингу Стратегії та Плану заходів пропонується використання екологічних показників (індикаторів) в розрізі компонентів довкілля, які наведено в таблиці 9.1.

Таблиця 9.1. Показники (індикатори) моніторингу наслідків виконання Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року та Плану з реалізації Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року для довкілля, в тому числі для здоров'я населення

Компоненти довкілля	Індикатори	Одиниця вимірювання	Джерело	Індикатор виконання
Атмосферне повітря	викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря	кг	https://aqicn.org/station/@365695/	покращення якості
	протяжність відремонтованих відповідно до технічних вимог комунальних доріг	км	Інформація ОМС	10
	- кількість нових висаджених дерев на території громади	одиниць	Інформація ОМС	Мінімум 200
Водні ресурси	обсяг скидів забруднених стічних вод у водні об'єкти	млн м³	Державне агентство водних ресурсів	відсутні
	кількість очищених і відновлених водойм	одиниць	Інформація ОМС	Мінімум 20
	Реконструйовано/збудовано/модернізовано очисні споруди	одиниць	інформація ОМС	1
Земельні ресурси	площа рекультивованих земель	га	інформація ОМС	50,0
	питома вага площі сільськогосподарських угідь екстенсивного використання (сіножатей, пасовищ) у загальній території громади	%	Інформація ОМС	Більше 12 %
ПЗФ, рекреаційні зони та культурна спадщина	рівень задоволеності мешканців громади та гостей впорядкованістю, чистотою рекреаційних зон	(бали від 1 (мін) до 5 (макс));	інформація ОМС	Зростання

Компоненти довкілля	Індикатори	Одиниця вимірювання	Джерело	Індикатор виконання
	Кількість облаштованих природних зон відпочинку	один	інформація ОМС	5
Відходи	- відсоток ліквідованих стихійних сміттєзвалищ від загальної кількості таких сміттєзвалищ	%	інформація ОМС	100
	частка населених пунктів, де впроваджено збір ТПВ	%	інформація ОМС	100
Здоров'я населення	кількість населення громади	осіб	інформація ОМС	зростання
	кількість закладі охорони здоров'я з оновленою матеріально-технічною базою	одиниць	інформація ОМС	2
	відсоток мешканців громади, які уклали декларації про вибір лікаря	%	НСЗУ	до 95 %
Клімат	Відсоток зниження енергоспоживання бюджетних установ	%	інформація ОМС	30
	середньорічна температура	градус	https://www.meteoblue.com/uk/climate-change/sofiyivka_ukraine_693325	
	Збудована сонячна електростанція	одиниць	інформація ОМС	1
Екологічне управління	чисельність дітей та молоді, долучених до освітніх заходів з підвищення еко-свідомості	осіб	інформація ОМС	1000
	рівень екологічної культури мешканців громади	бали від 1 (мін) до 5 (макс)	інформація ОМС	зростання

У разі виявлення систематичних відхилень від гігієнічних нормативів складових довкілля необхідно здійснювати аналіз захворюваності населення громади з метою виявлення негативного впливу факторів навколишнього середовища на здоров'я населення, використовуючи в тому числі статистичні дані.

Здійснення моніторингу впливів виконання документа державного планування на довкілля, у тому числі на здоров'я населення за визначеними показниками з веденням щорічної звітності дозволить своєчасно виявляти недоліки і порушення, що негативно впливають на комфортність проживання населення, і обґрунтувати необхідні заходи по їх усуненню.

Моніторинг фактичного впливу на довкілля, умови життєдіяльності населення та стан його здоров'я у ході реалізації Стратегії буде здійснюватися Софіївською селищною радою, яка

визначатиме періодичність моніторингу, перелік індикаторів, забезпечить доступ до вихідних даних та результатів моніторингу.

Відповідно до статті 17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» моніторинг наслідків виконання документа державного планування, у тому числі для здоров'я населення, оприлюднюється один раз на рік органом місцевого самоврядування на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет, вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

У разі коли під час здійснення моніторингу виявлено не передбачені звітом про стратегічну екологічну оцінку негативні наслідки реалізації Стратегії та Плану заходів для довкілля, у тому числі для здоров'я мешканців громади, селищна рада вживає заходів для їх усунення, а також розглядає пропозиції щодо внесення змін до Стратегії та Плану заходів для запобігання подібним негативним наслідкам у майбутньому. У разі внесення суттєвих змін до Стратегії та Плану заходів вони підлягають стратегічній екологічній оцінці.

10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Проект Стратегії та Плану заходів років не містить конкретних проєктів здійснення господарської діяльності, які можуть мати значний вплив на довкілля сусідніх держав, і які потребують надання документів дозвільного характеру на їх провадження, а також не визначає місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів. Відтак стратегічна екологічна оцінка проєкту документа державного планування (Стратегії та Плану заходів) не передбачає проведення транскордонних консультацій щодо ймовірних наслідків від його реалізації для довкілля, в тому числі здоров'я населення, зачеплених держав (сусідніх країн). Водночас проєкти, які будуть скеровані на виконання завдань та досягнення цілей Стратегії і включені до Плану заходів, і відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» підлягатимуть оцінці впливу на довкілля та/або проведенню стратегічної екологічної оцінки відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», окремо проходитимуть процедуру оцінки впливу на довкілля, в т. ч., за потреби, щодо транскордонних наслідків для довкілля та здоров'я населення зачеплених держав, до прийняття рішення про їх реалізацію.

11. РЕЗЮМЕ ІНФОРМАЦІЇ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ

1. Стратегія розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року та План заходів з реалізації Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року покликані забезпечити розвиток громади як сучасної згуртованої громади з екологічно чистою територією, комфортної та безпечної для ведення бізнесу та проживання різних верст населення, в тому числі маломобільних осіб, ветеранів. Для забезпечення такого поступу Стратегія базується на принципах збалансованого економічного та соціального розвитку громади, раціонального використання ресурсного потенціалу та екологічної безпеки. Стратегічні напрями розвитку громади включають природоохоронну складову й спрямовані на забезпечення цілей з розвитку екологічно чистої та енергоефективної громади, зокрема через побудову системи енергоменеджменту у громаді, проведення заходів енергозбереження комунальних закладів, використання переваг альтернативної енергетики (сонячної енергетики), вдосконалення системи управління відходами, відновлення водойм, рекультивацію забруднених земель та розширення території рекреаційного призначення та інші. Цілі та завдання Стратегії загалом спрямовані на зменшення негативних впливів на довкілля. Вони узгоджуються з державними та регіональними екологічними цілями, визначеними Законом України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» та Стратегією екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року та іншими документах державного планування, які охоплюють різні складові довкілля, а також здоров'я населення (Стратегія екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року, Водна стратегія України на період до 2050 року, Енергетична стратегія України до 2050 року, Національна транспортна стратегія України на період до 2030 року; та іншими).

На території Софіївської громади знаходяться зарезервовані природні ядра екомережі місцевого значення, а саме: Витоки річки Кам'янка, Новохортицькі Дубки, Річка Жовтенька - Середньо-кам'янський, Балка Солона. В межах громади Базавлук – елемент смарагдової мережі. На території громади більше ста ставків. Громада має потенціал рекреаційного розвитку. В структурі земельних ресурсів 91,7 % становлять землі сільськогосподарського призначення, що створило умови розвитку громади як сільськогосподарської.

Загальний обсяг використання води у Софіївській СТГ у 2024 році 0,297 млн куб. м. Левова частка води надходить за рахунок поверхневих вод – 0,267 млн куб. м. або 89,8 % та 0,031 млн куб. м. або 10,2 % із підземних джерел. Найбільшим споживачем води є галузь водопостачання, каналізація, поводження з відходами – 0,281 млн куб. м., або 94,6 % На виробничі потреби використовується 0,045 млн куб. м., або 15,1 %. У 2024 році скиди зворотних вод становили 0,04 млн куб. м. Скиди здійснювались галуззю водопостачання, каналізації та поводження з відходами у об'єкти, що не відносяться до водних.

Серед головних екологічних проблем Софіївської селищної територіальної громади можна виділити наступні: низька якість води та потреба розширення доступу до питтєвої води, високий ступінь зносу мереж водопостачання та водовідведення, відсутність санкціонованого полігону ТПВ та проблеми охоплення усіх населених пунктів централізованим вивезенням ТПВ, налагодження сортування сміття, загроза виникнення стихійних сміттєзвалищ, незадовільний стан частини комунальних доріг особливо у сільській місцевості, слабка матеріально-технічна база комунальних підприємств та рівень енергоефективності комунальних установ соціальної сфери та інші. На території Софіївської СТГ відсутні великі забруднювачі атмосферного повітря. Негативний вплив на атмосферне повітря може мати близькість до Кривого рогу та викиди пересувних джерел.

2. Реалізація Стратегії не передбачає появу нових негативних наслідків для довкілля. Водночас реалізація багатьох оперативних цілей Стратегії та проектів Плану сприятиме покращенню екологічної ситуації в громаді. За умови дотримання та виконання захисних і охоронних заходів, що відповідають чинним нормативним вимогам, ймовірність появи впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть

значний кумулятивні та синергічні наслідки для довкілля, в т. ч. здоров'я населення, є незначними.

3. Серед заходів, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування доцільно виокремити наступні:

- Вплив на **клімат**: Одним із найважливіших чинників змін природного характеру, що можуть вплинути на розвиток в майбутньому, є зміна клімату. Екологічні цілі, які враховані при розробленні Стратегії відповідають вимогам «Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року»
- Вплив на **атмосферне повітря**: Стратегія не передбачає створення нових підприємств із значними обсягами викидів у атмосферне повітря, натомість включає створення рекреаційних зон та зелених насаджень обабіч автошляхів; заходи з підвищення енергетичної ефективності і енергозбереження комунальних закладів; використання альтернативних джерел енергії шляхом будівництва сонячної електростанції, проведення капітальних та поточних ремонтів доріг.
- Вплив на **водні ресурси**: Стратегія не передбачає створення підприємств, діяльність яких призведе скидів забруднених вод у поверхневі води. Водночас серед завдань стратегії відновлення водних об'єктів та їх паспортизація, розширення мереж водопостачання та будівництво очисних споруд, тощо.
- Позитивний вплив на довкілля матимуть заходи **управління системою ТПВ**, такі як: ліквідація стихійних сміттєзвалищ; налагодження збирання та сортування сміття; проведення інформаційно - просвітницьких заходів з питань поводження з побутовими відходами.
- Вплив на **земельні ресурси**: внаслідок реалізації Стратегії не передбачається будь-якого посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів, змін у топографії або у характеристиках рельєфу, поява таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози. Позитивний вплив на довкілля матиме рекультивація земель, заходи з інвентаризації земель та оцифрування даних, упорядкування орних земель.
- Вплив на **біорізноманіття, рекреаційні зони та культурну спадщину**: в Стратегії не передбачається реалізація завдань, які можуть призвести до негативного впливу на біорізноманіття, культурну спадщину. Натомість позитивний вплив на збереження біорізноманіття буде досягнений шляхом створення рекреаційних зон, озеленення території.
- Кумулятивний вплив: ймовірність того, що реалізація Стратегії призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, відсутня.

4. Розглянувши альтернативи аналізованому проєкту Стратегії та Плану заходів, дійшли висновку, що в інтересах забезпечення ефективного системного розвитку Софіївської СТГ з врахуванням принципу екологічної збалансованості громади найбільш прийнятним варіантом буде затвердження аналізованого проєкту Стратегії та Плану заходів.

5. Моніторинг наслідків виконання Стратегії та Плану заходів для довкілля, в т. ч. здоров'я населення, проводитиметься згідно з Порядком здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 р. №1272). Водночас пропонуємо включити до переліку індикаторів виконання Стратегії індикатори моніторингу наслідків для довкілля від реалізації цілей і завдань Стратегії, які запропоновані в розділі 9 даного Звіту.

6. Транскордонні наслідки виконання Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади відсутні, оскільки її виконання не матиме наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, сусідніх держав.

З огляду на зазначене, можна стверджувати, що в цілому розроблення Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року та Плану заходів з реалізації

Стратегії розвитку Софіївської селищної територіальної громади на період до 2027 року було проведено з урахуванням ймовірних впливів на довкілля та заходів з мінімізації появи негативних ризиків. Реалізація Стратегії, за умови дотримання екологічних вимог, сприятиме збереженню довкілля та зменшенню антропогенного навантаження. Робота у напрямку досягнення її цілей забезпечить стійкий розвиток громади та сприятиме покращенню рівня життя місцевих мешканців через діяльність органу місцевого самоврядування, бізнесу та мешканців громади з дотриманням екологічних норм та раціональне використання природних ресурсів.

Виконала:

Експертка зі стратегічного
планування проєкту
«Відновлення для всіх» (RFA)

Ірина Сторонянська

01.04.2025 р.